

بهردهوام بوون له سهر دینی خوا

السلامة
السلامة
السلامة

نہك سار د بوون نه ووهو د ابران له دواي نه و پوري هه واندان

نووسینی

م. فەرەیدون موحەممەد

1431 کۆچی

چاپی یه کهم

ناسنامه‌ی کتیبه‌که

✿ ناوی کتیب: به‌رده‌وام بوون له سهر دینی خوا (الإِسْقَامَةُ)

✿ ناوی نوسهر: م . فهره‌یدون موحه‌ممه‌د .

✿ پیداجوونه‌وه‌ی: م. صلاح الدین عبدالکریم

✿ سائی چاپ: 1431 کوچی .

✿ شوینی چاپ: چاپخانه‌ی سیفا .

✿ نویه‌تی چاپ: چاپی یه‌که‌م

✿ تیراژ: 1000 دانه .

✿ ژماره‌ی سپاردن: (1037) وه‌زاره‌تی روشنبیری بو سالی (2010) پیدراوه .

✿ بنکه‌ی بلاوکردنه‌وه: کتیبخانه‌ی سیما چه‌مچه‌مال (07701236089).

مافی چاپکردن و له‌بهر‌گرتنه‌وه‌ی پاریزراوه

پیشکش بیت به :

✿ دایک و باوکم به‌تاییه‌تی .

✿ ماموستا و فیرکه‌ره به‌رپزه‌کانم ، نه‌وانه‌ی ده‌ستیان گرتم و بوونه هوکاری رینمایی کردنم بو سه ریگای راست .

✿ ماموستایانی سهرمینبهر میراتگرانی پیغه‌مبهری خوا ﷺ نه‌وانه‌ی خاوه‌نی بیرو باوه‌ری راسته‌قینه‌ن .

✿ هه‌موو خوشک و برایه‌کی بانگ‌خوازی گوی نه‌ده‌ر به نومه‌ی نومه‌کاران .

✿ هه‌موو که‌سیکی خوراگرو دامه‌زراو له‌سهر دینی خوی گه‌وره .

✿ نه‌وانه‌ی خوشه‌ویستی و رق لی بوونه‌وه‌یان ته‌نها له‌بهر‌خوای گه‌وره یه و به‌س .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُضِلَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ (سورة آل عمران: 102)

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا

وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ (سورة النساء: 1)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِغِ اللَّهَ

وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا﴾ (سورة الأحزاب: 70 - 71)

أَمَّا بَعْدُ ...

فَإِنَّ أَصْدَقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ وَخَيْرَ الْهُدَى هُدَى مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَسَلَّمَ) وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا وَكُلُّ مُحَدَّثَةٍ بَدْعَةٌ وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ. (نعم يعيشه كيه بيبي دهوتريت) خطبة الحاجة) كه بيغهمبهري

خوامحمد ﷺ له دهست پيكي وتارو ناموزگار يه كانيد ا به رده و امد ه يخي ويندوه ها وه له خوشه ويست ه كانيشي

فير ده كرد رواه مسلم في صحيحه 467/592/2 وفي صحيح النسائي 1331.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا

تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣١﴾ نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ

الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا

تَدْعُونَ ﴿٣٢﴾ نُزُلًا مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ (32)

فصلت 30-31

پیشہ کی

خوشکان و برایانی خوینہر ... السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.....

ہمیشہ و بردہوام سوپاس و ستایش بُو خَوای میہربان، پەروردگاری بہرزوبہ توانا، کہ بہ یارمہ تی نُو توانیمان لہ نوسراویکی تردا بگہینہوہ خزمہ تی خوینہری بہرین، ہر بویہ یه کیک لہ ہرہ بہ خششہ گہورہ کانی خَوای گہورہ بہ سہر بہندہ کانیہوہ بریتہیہ لہ (ناگادار کردنہوہ و پرونکردنہوہ لہ دونیادا پیش گہیشتن بہ دوارپوژ) نُویش بہ ناردنی و ہچی بُو پیغہ مہبری خَوای مُحَمَّد ﷺ کہ موژدہدرو ترسینہرہ، ہرہوہا بلاؤ کردنہوہی نُو بانگہوازہ کہ خَوای لہ بہ تاک زانینی خَوای رزگار بوون لہ تاریکی گومرایی بہرہو پوناکی و رینومینی دا دہبیینتہوہ ، وہ ریزو پلہو پایہی خواناسان دیاری دہکات و دہستیان دہگریت تا شادیان بکات بہ بہ ہہشتی پرلہ نازو نیعمہ تی خَوای ، وہ رزگاریان بکات و دوریان بخاتہوہ لہ ناگری بلئیسہداری گہرمی دوزخ . وہ بیگومان نُو مانہ ہمووی لہ ژیر سایہی دینی پاکی نیسلامدایہو پویہوستہ بہ دامہزراوی و بردہوامی لہ سہر دینی خَوای گہورہ، وہ نُو ہر دہوامیہش وای لی بکات کہ ہمیشہ لہ چاوہروانی مردندا ژیان بہ سہر ببات . وہ پیویستہ تاکی موسولمان ناگادارو ہوشیار بیٹ، بزانیٹ کہ نُو دونیایہی نیئمہ دلمان پیی خوش کردوہوہ و بردہوام لہ خہ میداین لای خَوای گہورہ نرخہی بالہ میشوولہ یہکی نیہو خہ لکانیکی زوریشی بہری کردوہوہ و راپیچی نیو ہناوی زہوی کردوون ، کہ نُوہی لہ سہر نیئمہی ہلگری نُو پویامہ پیروزہ پیویستہ نُوہیہ کہ بردہوام بین ری و شوینی پیغہ مہبری خَوای مُحَمَّد ﷺ بگرین ولہ سہر ریبازی پیاو چاکان بروین و سارد بوونہوہ پرومان تی نہکات کہواتہ بیتاقہ تی و سارد بوونہوہ پیشہی مروقی خاودن ژیرو چالاک نیہ ، مہ حالہ بُو کہ سیک ہلگری ریبازی خوشہوستان بیٹ لہ پیغہ مہبران و ہاوہ لآن و پیشینانی چاک داپران و دانیشتن بہروکی بگریٹ و لہ دواوی نُو ہموو پەرستن و ہو لڈانہ (نہ گہر خَوای گہورہ و ہری گرتبیٹ) پەشیمان ببیتہوہ بیگومان نُوہ تہنہا لہ شہیتانہوہیہو نَارہزووی پیس و چہ پهل پالی پی و دہنیٹ بہراستی تاوانہ بُو کہ سیک لہ دواوی گہرم و گوپی و جمو جول و بانگہوازہوہ بگورپٹ بُو کہ سیکی ساردو سہرو تہ مہل و خاوو خلیچک کہ ہموو نُو پویہندیہ پوحیانہی ہیبوو نہیہیلی و بہ دہستی خَوای ناگر بُو خَوای خوشبکات (پەنا بہ خَوای گہورہ) سہرہ پای نُو مانہش دہبیٹہ ہوی دابہ زینی ناستی کہ سایہ تی و خراب بوونی پویہندیہ کومہ لایہ تیہ کانی . داواکارم لہ خَوای بہ خششہ روبہ توانا دامہزراوو بردہوامیمان پی ببہ خشیت لہ سہر دینہ پرلہ خوشی و یاداشت دراوہ کانی ، وہ خَوای میہربانیش دلکی پر لہ باوہرو بی فیلمان بداتی، تا نُو کاتہی (مردن دہگاتہ سہرمان و دونیای پر لہ نازار بہ جی دہییلین). ہرہوک ہونہریک دہلیٹ:

نامہوی لہ دونیادا خوشی تیا بہ سہر بہرم

دہمہوی بُو قیامت تاجی زیرین بیٹہ سہرم

اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ أَنْ نَرْجِعَ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا أَوْ نُفْتَنَ عَنْ دِينِنَا ﴿﴾

واته: په روډگار په نات پي ده گرين له وهی که بگه پيینه وه به شوین خو ماندا، دوا به دوا، يا خود که تووشی

سه رليشيوان و فيتنه بين له دینه که ماندا.

پارانه وهی تابعی به پيز ابن أبي مليکه (په حمه تي خوی ليبيت) أخرجه البخاری 6593

م. فهره يدون موحه مهمه د

1 صفر 1431 کوي

پينا سهی به ردهوام بوون (الاستقامة)

یه که م : له رووی زمانه وانیه وه

الاستقامة: مصدر استقام على وزن استفعال، وهو مأخوذ من مادة (ق و م) التي تدل على شيء انتصاب او عزم، والى هذا المعنى ترجع الاستقامة في معنى الاعتدال، يقال قام الشيء واستقام. (نصرة النعيم 302/2)

واته سه رچا وهی به ردهوامی یه له سه ر شتيک که وه زنه که ی ده گه پيته وه بو وشه ی (استفعال) وه هروه ها وه رگيروه له مادمه ی (ق و م) که به لگه یه له سه ر شتيک به قيت و وه ستاوی و دان به خو دا گرتو وه وه وه ستا بیټ ، يا خود به مانای مام ناوه ندی هاتو وه وه ده لین : شتيک له سه ر قاچه کانی وه ستا وه به جيگري .

دووم : له زاروهی شه رعدا

الاستقامة: هي الوفاء بالعهود كلها، وملازمة الصراط المستقيم برعاية حد التوسط في كل الأمور، من الطعام والشراب واللباس، وفي كل أمر ديني ودنيوي، فذلك هو الصراط المستقيم، وأن يجمع بين أداء الطاعة واجتناب المعاصي، وقيل: الاستقامة ضد الاعوجاج، وهي مرور العبد في طريق العبودية بإرشاد الشرع والعقل، والمدومة (التعريفات 6/1)

واته : بريتيه له وه فابوون به رامبه ره وه په يمانه ی که داوته به خوا ، وه په يوه ست بوونه به ريگای راست به شيويه کی مام ناوه ند رويشتن له سه ری ، له هه موو فرمانه دنيا یی و دوا پوژه کاندا ، نه وه ش بريتيه له ريگای راست ، پريک خستنيک له نيوان جي به جي کردنی فرمان و گوپرايه ل بوون بو ی ، وه دوورکه وتنه وه له سه ريچيه کان. وه ده لین : به ردهوام بوون و راست رويشتن پيچه وانه ی سارد بوونه وه خو روو خيچ چوونه ، وه به ردهوامی به نده له سه ريگای راست و په رستنی خوی گه وره و ميهره بان به رينيشانده ريټی شهرع و عقل و به ردهوام بوون. که واته به شيويه کی گشتی به ردهوام بوون بريتيه له :

راست و په وان و پريک رويشتن له سه ريگا راسته که ی ئيسلام وه ها وئاست بوون له شته نه ينی و ئاشکراکاندا چ له ناخی مرو قدا بيټ يا خود له هه لس و کهوت و کرده ويدا بيټ ، وه بريتيه له لانه دان و ماندوو نه بوون و نه ملاو نه و لانه کردن ، هه روه ها بريتيه له گو ی نه دان و سل نه کردن وه له بانگه واز که رانی سه ريچکه و ريپازه شه يتانيه کان وهه ميشه ش ئاگادريټ زيادو که نه کات له دینه که يدا و به ردهوام بيټ له سه ر کرده وهی چاک تا کو مردن ديټه سه ری و مال ئاويی ده کات له م دونيا يه دا

قال سري السقطي (رحمه الله): ﴿خمس من كن فيه فهو شجاع بطل: استقامة على أمر الله ليس فيها روغان، واجتهاد ليس معه سهو، وتيقظ ليس معه غفلة، ومراقبة الله في السر والظهر ليس معه رياء، ومراقبة الموت بالتأهب﴾. حلية الاولياء 206/4 واته: سه ري سه قه طی (په حمه تي خوی ليبيت) ده فهرمويت: پينچ شت هه ن له هه رکه سيکدا بيټه دی نه وه ئازاو چاونه ترس و پاله وانه :

1- به ردهوام بيټ له سه ر دينی خوا ، به لام به بی نه م لاو نه و لا کردن له سه ری .

2- تيکو شان و پرياردان ، به لام به بی هه له .

- 3- وریاو به ناگابیت ، به لآم به دانایی یهوه .
 4- ههست به چاودیږی خوا بکات ، به لآم به بی پوپامایی .
 5- له چاوه پروانی مردن دا بیت ، به لآم به پوری ناماده کاریهوه .

به ردهوام بوون و خوراگری له سهر کام ریگا ؟

- بیگومان ریگاو ریبان زورن بو گه یشتن به نامانجهکان جا هرکه سهو به شیوازی تایبه تی خوئی ریگایهک هه لده بریږیت و کاری بو دهکات و له پیناویدا خوئی بهخت دهکات ، بویه نه مه گرنګ نیه نه وه گرنګه تاچ رادهیهک نهو ریگا راستهیه که دینی خوا باسی دهکات و هانی مروقهکان دهکات که له سهری برون و به ردهوام بن له سهری . ههروهک خوی گه وره دهرمویت ﴿ فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴾ (43) (الزخرف) واته: توند دست بگره به وقورنانهی که به ریگهی وه حی یهوه نیردراوه بوټ ، چونکه نهی مُحَمَّ ﷺ تو له سهر ریگای راستی . یا خود خوی گه وره له نایه تیکی تردا دهرمویت: ﴿ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴾ (6) صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ (7) ﴿ (الفاتحة) واته: نهی په روه ردگار ریونیمینیم بکه له سهر ریگای راست ، کام ریگا ! بیگومان ریگای نهوانهی که به خششی خوټ پزاندهوه به سهری اندا نهک ریگای نهوانهی که خه شم و قینت لیبان گرتووه یان ریگای گومرایان ههروهک پیشهوا ابن جریر طبری (په حمه تی خوی لیبیت) دهر باره ی (ریگای راست) دهرمویت ﴿ الطريق الواضح الذي لا عوجاج فيه تفسیر طبري (109/1) واته: نهو ریگا ناشکراو دیارهیه که هیچ خواری و خیچی کی تیډا نیه . ههروهه بو زیاتر پروون کردنه وهی ریگاکان وزانیاری دهر باره یان پیویسته بزاین چهند جور ریگایهیه ونه ور ریگا سهره کیانهش چهند ریبازی تری لی دهنه وه ؟؟ بیگومان (3) سی جور ریگایهیه که مروقهکان خوئی تیډا بدوزنه وه نهوانیش:
- 1- ریگای راست: بریتیه له ور ریگا راست و په وانه ی که به زووترین کات و کهم ترین ماوه و ناساترین شیوه ده تگه یه نیټه نامانچ و مه بهستی دیاری کراو ، به بی ماندووبوون و هه له کردن له ری رویشتندا .
- 2- ریگای خوارو خیچ : بریتیه له ور ریگایه ی که به سیفه تی خوارو خیچی و لارو له ویږی ناسراوه ، وه ده بیټه هوئی تیچوون و ری لی هه له بوونی ریبارانی ریگا که وه نه گه یشتن به نامانچی دیاری کراو ماندووبوون و شه کهت بوون له و ریگایه دا تا دهکات به دوا مه نزلی خراپی خوئی .
- 3- ریگای لادراو: نه میشیان بریتیه له ور ریگایه ی که ریگایه کی لادراوه و له سهر سیفه تی راستیتی نه ماوه و که سیکیش ده بیټه هوئی لادرو نه میشیان زیاتر له نامانچ و مه بهستی خوئی دور ده که ویټه وه و نهو سهره نجامه ی که مه به سستی بوئی نایه ته دی و ته واو له سهری ماندوو ده بیټ ، به بی نه وه ی پاداشتی شی هه بیټ . که واته نیستا زانرا له جوږی ریگاکاندا چی به دی ده کریټ ، به لآم نیمه ده مانه ویټ هه لویسته یه که بکه ین له سهر نهو ریگایه ی که مه به ستمانه و ده مانه ویټ له سهری به ردهوام و دامه زراو بین (به یارمه تی په روه ردگار) چونکه تا که ریگایه که مروقه ده توانیت دلئی پی خوش بکات و کاریشی له پیناودا نه نجام بدات به بی پشوو دان نهو ریگایه ش بیگومان بریتیه له ریگای راست که خاوه نی چهند سیفه تیکی تایبه تیه له وانه:
- 1- ریگایه کی ناشکراو دیاره و به ناسانی که سهکان تیږی ده گن و له هه موو شوینی کدا راستیتی خوئی پاراستوه .
- 2- ریگایه کی تهخت و ریږ و مام ناوه نده دووره له به رزی و نزمی و شیویو دول توشی هه لدیرو نازار نابیت له سهری مه گهر خوټ لا بدهی له سهری .
- 3- نریکترین ریگایه بو گه یشتن به شوینی مه به ست ، چونکه له سهر رویشتنی سه لاهه ته وترسی دواکه وتن ولی دابرا نی نیه .

4- ناسانه به سیفته تی له سهر پویشتنی و له گهل بهرزه و نه دیکانی خه لکدایه .

5- ریگایه کی فراوانه و بهر بلاوه هه موو که سیک ده توانیت بگات پیی و خوئی تیا ببینیته وه و کارو کرده وهی له سهر نه نجام بدات .

6- نه م ریگایه پیشتر له لایه ن پیشونانی خو مانه وه تا قی کراوه ته وه و ترس و بیمی ناویت ، چونکه خه لکانیکی پیدا پویشتووه که خوی گه وره لییان رازی بووه .

7- دووره له گومان و دوو دلئی تیایدا ، چونکه خاوه نی شتی راست و دروسته و پاریزراوه له دهستی ناحهزان و دروژنان . (ریگای راست ژ 1 ل 7-8)

نه م سیفته بهرزه جوانانهی که خرا نه پروو ته نها له (ریگای راست) دا به دی ده کریت و هه لگران و شوین که وتوانی نه و ریگایه ش خوشبخت و دلشادن . بهر دهوام بوون له سهر نه م ریگایه ش مروؤ ده گه یه نیته نه و به هه شته ی که خوی گه وره ده فهرمویت : ﴿وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (72)﴾ (التوبة)

واته : خوی گه وره په یمانی داوه به پیوانی باوه پردارو نافرده تانی باوه پردار که به بیانخاته ناوباخ و باخاتی به هه شته وه که پروو باره کان به ژیریدا دهرون ، وه بو هتا هه تایش تییدا ده مینه وه ، وه جگه له مهش چه ندان خانوو شوینی نیشته جی بوونیان بو ناماده کردوه ، وه جگه له مهش په زامه ندی خویان بو هیه که له هه موو شته کان خوشترو گه وره تره ، هه رنه وهش به ختیار و سهر فرازی گه وره یه .

موژده یه ک بو نه وانیه بهر دهوامن له سهر ریگای راست

عن جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ قَالَ:

﴿خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمًا فَقَالَ إِنِّي رَأَيْتُ فِي الْمَنَامِ كَأَنَّ جِبْرِيلَ عِنْدَ رَأْسِي وَمِيكَائِيلَ عِنْدَ رِجْلِي يَقُولُ أَحَدُهُمَا لِصَاحِبِهِ اضْرِبْ لَهُ مَنَلًا فَقَالَ اسْمِعْ سَمِعْتَ أَذُنَكَ وَأَعْقِلْ عَقْلَ قَلْبِكَ إِنَّمَا مَثَلُكَ وَمَثَلُ أُمَّتِكَ كَمَثَلِ مَلِكٍ اتَّخَذَ دَارًا ثُمَّ بَنَى فِيهَا بَيْتًا ثُمَّ جَعَلَ فِيهَا مَائِدَةً ثُمَّ بَعَثَ رَسُولًا يَدْعُو النَّاسَ إِلَى طَعَامِهِ فَمِنْهُمْ مَنْ أَجَابَ الرَّسُولَ وَمِنْهُمْ مَنْ تَرَكَهُ فَاللَّهُ هُوَ الْمَلِكُ وَالِدَارُ الْإِسْلَامُ وَالْبَيْتُ الْجَنَّةُ وَأَنْتَ يَا مُحَمَّدُ رَسُولٌ فَمَنْ أَجَابَكَ دَخَلَ الْإِسْلَامَ وَمَنْ دَخَلَ الْإِسْلَامَ دَخَلَ الْجَنَّةَ وَمَنْ دَخَلَ الْجَنَّةَ أَكَلَ مَا فِيهَا وَمَنْ لَمْ يَجِبْهُ عَاقِبَهُ أَوْ قَالَ: عَذَبَهُ عَذَابًا شَدِيدًا﴾.

أخرجه الترمذي (288) قال الحافظ ابن رجب في الفتح 183/15

جابری کوپی عه بدولا (په زای خوی گه وره ی لیبیت) ده فهرمویت :

پوژیکیان پیغه مبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لیمانه وه ده رکوت و هات بولا مان فهرمووی : من له خه ومدا بینیم جبریل (سهلامی خوی له سه ریبت) هاته لای سه رمه وه و هستا ، پاشان میکائیل (سهلامی خوا له سه ریبت) هاته لای قاچمه وه و هستا ، یه کیکیان بهوی تریانی ووت : ناده ی نمونه یه کی بو بهینه ره وه ، بو نه وه ی بهم نمونه یه حالی خوی بو پروون بکهینه وه ، نهوی تریش فهرمووی : ده ی بیسته نه ی پیغه مبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خوی گه وره گوی بیستت بگات ، وه جوان تیبگه له و نمونه یه کی بو دهینه وه ، خوا تیبت بگه یه نیبت ، وه دل هوشیارت بگات ، باش بزانه نه ی مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وینه و نمونه ی تو بو نوممه ته که ت وه کو وینه ی نه وه وایه که ، پاشایه ک خانویه کی دیاری کردوه ، وه ناو خانوه که ش تاکه ماییکی تیادیه ، له ناو ماله که شدا سفره یه ک راخراوه خواردنی جوړاو جوړی له سهر ناماده کراوه ، ئینجا پاشاکه نیردراویکی خوی ناردوه به دوا ی خه لکانا بانگیان بگات بو نه و ده عوته ، جا هه رکه سیک وه لامی نیردراوه که ی دایه وه و هات به دهم ده عوته که وه ، نه وه ده چیته ناو خانوه که وه پاشان ده چیته ناو ماله که شه وه پاشان له خواردنه که ش ده خوات ، ئینجا هه ندیک له مه لائیکه کانی ترله گهل میکائیل و جبرائیل دابوون (سهلامی خویان له سه ریبت) وتیان : بو زیاتر پروون بوونه وه نه م نمونه یه یه ی بو لیك بده نه وه با باشت لیبی تی بگات ، نه وانیش فهرموویان :

پادشاهه: **اللَّهُ** یه. که دیاری کهری خانووه کهو مالنه که یه .

خانوووه که: ئیسلامه. که خه لکی بو بانگ ده کریت .

مالنه که : بهه شته. که داواکاری زوره .

نیردراوه که : توئی نهی **مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ** که ده عوه تی خه لک ده که یه .

جا هر که سیك وه لآمی نهو بانگه وازهی تو بداته وه و شوین ریگا و سوننه تی تو بکه ویت نه وه که سه که هاتوته ناو دینی ئیسلامه وه، هر که سیش هاته ناو ئیسلامه وه ده چیتته به هه شته وه و، هر که سیش چوه ناو به هه شته وه نه وه له جوړه ها خوار دنی ناماده کراو ده خوات ، هر که سیش له خوار دنه که ی خوارد مانای وایه به رده و امه و بو هتا هه تایی تیایدا ده مینیتته وه ، به لآم هر که سیك پیچه وانه ی نه مه بکات نه وه مافی خوای گه وره یه که سزای بدات به سزایه کی توند که نه ویش دوزه خه ((خوای گه وره په نامان بدات)) .

نه ی موسولمانی به پریز :

بزانه خوای گه وره به زهیی به حالماندا بیته وه و به رده و ایمان پی ببه خشیت ، چونکه تاکه ریگا بو پرگار بوون له سزای نازاری ناو گوپر بریتیه له دامه زراوی له سهر دینی خوا، هر وه که خوشحالی و به خته وه ریه بو ژیانی دونیا و سهر فرازی و بردنه وه یه بو پوژی دواپی، له وانه یه نهو ریگایه ی که تو گرتو و ته به ر لیره وه به دپک و دالی سهره ری ده ست پی بکات و نازار به قچه کانت بگه یه نی، به لآم بشزانه کو تایی ریگا که به ویستی خوا گول و گولزاره و. هر به رده و امیشه به بنده کانی خوای گه وره راپیچی شوینی به رز و خوش ده کات .

راهه کردنی نایه ته کانی قورئانی پیروز ده ربارهی به رده و ام بوون

خوای به رزو میهره بان به راشکاو و راسته و خوئی له قورئاندا ده ربارهی به رده و ام بوون سهرنجی خویننه ری راده کی شیت و هانی به بنده کانی ده دا که به و سیفه ته خوین براریننه وه وه که ده فهرمویت :

یه که م : ﴿ إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ (30) نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدْعُونَ (31) نُزُلًا مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ ﴿ (32)﴾

(فصلت) واته : بیگومان نه وانه ی که وتیان په روه رداگاران **اللَّهُ** یه و دانیان نا به وه ی که ته نها خوای په روه رداگار

به ریوه به رو دروستکارو مرینه رو ژیینه ره و هه موو په رسته کانی ش ته نها بوئو نه نجام بدریت پاشان له سهر نهو

ووته یه به رده و ام و دامه زراوین، نه وه خوای گه وره میهره بان له کاتی نار هه تی و نه هامه تی ناو گوپرو زیندو و بوونه و ده دا مه لانیکه ی تایبه تی ره وانه ده کات بو لایان و موژده یان پی دهن و پییان ده لین: ﴿ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا﴾ ترستان نه بییت

له پاشه روژتان واته نه وه ی که له مه و دوا دینه ریتان وه دل ته نگ و خه فته باریش مه بن به وه ی که مال و مندالتان له

دونیا دا به جی هیشتوه، چونکه ئیمه چا و دیریان ده که یین، پاشان موژده یه کی تریان پیده دهن و پییان ده لین: ﴿ وَأَبْشِرُوا

بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ﴾ ده ی موژده تان لیبیت به و به هه شته ی که پیشتر له دونیا دا به لینتان پی درابوو، بو یه ئیتر

ماندو و بوون و نار هه تی نه ما جا مه لانیکه کانی خوا ده فهرموون مرگینی بییت لیتان فهرموون و به شزانن ئیتر ﴿ نَحْنُ

أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ﴾ ئیمه دوست و پالپشتی ئیوه یین و هر وه که چون له دونیا شدا دوست و پالپشتان

بووین تا کو ئیوه ش گیشتن به و شوینه ی که به لینتان پی درابوو تا به رده و ام بن له سهر کرداری چاکه، جا موژده یه کی

ترتان لیبی نه ویش: ﴿ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ﴾ له خوشیه نه پراوه کانی به هه شت و نازو به خششه کانی نهو جیگایه

نه وه یه که نه فس و نار هه زووتان چی داوا بکات یه که سه ر ناماده یه، وه له وه ش زیاتر که ئیوه به بیرتاندان نایه تی له وی ناماده یه

وه له خزمه تاندايه، جا پڙي تايبه تي ههيه نهوهي كه له دونيادا پڙي تايبه تي دانابوو بو بهرنامه ي خواو نه ملاو نهولاي نه ده كردو بهر ده وام بوو له سهري، هه ربويه ﴿ نَزَّلًا مِنْ غُفُورٍ رَحِيمٍ ﴾ نهم ميوانداريه و ناماده كار بهش له لايه ن خواي په روهردگار يكه وه كه خاوه ني دوو سيفه تي زور جوته له سيفه ته كان نه وانيش: (غُفُور) تاوان پوش و لي خوشبو ووهو (رَحِيم) كه زوريش به به زه ييه بهرام بهر ينده كان.

پيشه واو زاناي به ناوبانگ الماوردی (په حمه تي خواي ليبيت) ده فرمويت: ثُمَّ اسْتَقَامُوا (چوار) و اتاو مه به ستي سه ركه ي هه يه له وانه :

1- ثُمَّ اسْتَقَامُوا واته خواي په روهردگار به تاك و ته نها بنا سي و هه رله سه ر نهو شيوه يهش بهر ده وام بيت له سه ر په ر ستن ي تا ده مريت كه نه مهش و ته ي ابو بكر و مجاهد رضي الله عنهما.

2- ثُمَّ اسْتَقَامُوا واته سوو ربوون له سه رگوي رايه لي خواي په روهردگارو به توانا وه به جي كردني فرمانه كان ي كه نه مهش و ته ي ابن عباس و حسن و قتادة به رضي الله عنهم.

3- ثُمَّ اسْتَقَامُوا واته بهر ده وام بوون له په ر ستنه كاندا به دل سو زي و نه نجام داني كرده وه ي چاك تا نه و كاته ي مردن پي ت ده گات كه نه مهش و ته ي ابو عاليه و السدي رضي الله عنهما.

4- ثُمَّ اسْتَقَامُوا واته بهر ده وام بوون له سه ر كرده وه هك چو ن بهر ده وام ده بيت له و ته كاندا كه نه مهش و ته و بو چووني ماورد ي خو يه تي په حمه تي خواي ليبي. النكت والعيون تفسير الماوردی (5/173/180)

كه واته، كه م نيه به ره مي بهر ده وامي له سه ر ديني خوا به وه ي كه له راقه كردني نايه ته پي روزه كه دا پرو ن بو وه پاداشتي نه و كه سانه دياري كرا كه قاچيان چه سپاوو چه قيوه له سه ر بهر نامه ي خوا، جا نازانم ساردي و سپري و بي تا قه ت بوون له سه ر په ر ستنه كان بو چي؟ له كاتي كدا خواي كه و ره په يمان ي پشتگيري و يارمه تي داني پي داوي. هه ربويه كاتي ك (حه جاجي كوري يوسف ي سه قه في) وي ستي زاناي پايه به رز سه عيدي كوري جو به ير (په حمه تي خواي ليبيت) بكورثيت، پيشه وا سه عيد داوا كاري يه كي هه بوو كه نه و يش بينيني كوره خوشه وي سته كه ي بو، كاتي ك نارديان به دواي كوره كه يدا هات بو لاي باوكي له و كاته دا كه باوكي به و شيويه بيني ده ستي كرده گريان، پاشان پيشه وا سه عيد فرموي: نه ي كوري خو م نه وه ده بينم ده گريت!! له كاتي كدا سو پاس بو خوا له پاش په نجا و حه وت سال بهر ده وام بوون و ته مه نيكي دوو رو دريژ له سه ر ديني خوا نيتر ماني باوكت سوودي چي يه ؟؟ صفة الصفة ج 2 ص 51

هه روه ها پوژيكيان پيغه مبهري خوشه وي ستمان مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده گات به ها و ه لي به ريز حارسه ي كوري سورا قه (خوا لي ي رازي بيت) پي ي ده فرمويت نه ي حاريسه ناده ي هه و ا لم پي بده بز انم نهم به يان يه ت چو ن كرده وه؟ حاريسه ش (خوا لي ي رازي بيت) فرموي: بيگومان نهم به يان يه م به باوه رداري راسته قينه كرده وه، نينجا پيغه مبهري خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرموي نه ي حارسه بزانه چي ده لي ي ناي ا ده تواني بي سه لميني؟ نه و يش فرموي به لي نه ي پيغه مبهري خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده توانم بي سه لميم، من نه م شه و به خه به ربووم تا به ياني و بهر ده وام شه و نو يژم ده كرد، وه نه مروش به پروژووم و به م شيويه به يانيم كرده وه، وه نيس تا واده زانم به چاوي خو م عه رشي په روهردگار ده بينم وه هك نه وه وايه كه پروانمه خه لكاني ناو به هه شت و سه ر داني يه ك تري ده كهن له ناو خوياندا، وه هك نه وه ديته بهر چاوم كه پروانمه خه لكاني ناو و زه خ و ده بي ستم كه زري كه يان دي ت له ناويدا، نينجا پيغه مبهري خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كه نه مه ي له كوري سورا قه بي ست پي ي فرموي ﴿ نه ي سورا قه نه وه تو ري گات دو زي وه ته وه و باوه ري ته واو له ناو دلندا جيگير بووه و بهر ده وام به له سه ري، سورا قه ش

ووت ي: داوا كاريه كم هه يه نه ي پيغه مبهري خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه و يش نه وه يه دوعا ي شه هيديم بو بكه، جا پيغه مبهري خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بو ي پارايه وه و داوا ي له خوا كرد كه حارسه شه هيد بيت؟؟!!! پاشان حارسه بهر ده وام و جيگير بوو له سه ر ديني خوا تا نه و بوو جه نكي به دره اته پيشه وه و حارسه ش به شداري كرد نيتر نه وه بوو تيريك هات و دا ي له گه ر دني حارسه و خو يني پاكي پڙاو شه هيد بوو، جا دا يكي حاريسه كه ناوي روه به يعه ي كچي نه زر بوو، كاتي ك هه و ا له كه ي پيگه يشت كه

حارسه شه هیدبووه ،یه کسه ر چوو بولای پیغه مبهری خوا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پیی فهرموو : ﴿ يَا نَبِيَّ اللَّهِ أَلَا تُحَدِّثُنِي عَنْ حَارِثَةَ وَكَانَ قَتْلَ يَوْمَ بَدْرٍ أَصَابَهُ سَهْمٌ غَرِبٌ فَإِنْ كَانَ فِي الْجَنَّةِ صَبْرْتُ وَإِنْ كَانَ غَيْرَ ذَلِكَ اجْتَهَدْتُ عَلَيْهِ فِي الْبُكَاءِ قَالَ يَا أُمَّ حَارِثَةَ إِنَّهَا جَنَّانٌ فِي الْجَنَّةِ وَإِنَّ ابْنِكَ أَصَابَ الْفِرْدَوْسَ الْأَعْلَى ﴾ . رواه البخاري 26/6 و 415/11 (السيرة حلبية 2/405)

واته : ئەه ی پیغه مبهری خوا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هه وائم بدهری دهر باره ی حارسه ی کورم سویند بیئت به خوا بو ی ناگرم تا نه زانم له ئەهلی به هه شته یان له ئەهلی دوزخ ، ئەه گهر ئەهلی به هه شته ئەوه نارام دهگرم وه ئەه گهرنا گریانیک دهگرم زور به توندو بهرز، جا پیغه مبهری خوا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هه وائی پیدا که ئەه دایکی حارسه خو به هه شت تهنه یه که به هه شت نیه ، به لکو به هه شت بریتیه له چه ندان باخ و باخات و گول و گولزار، کور په که ی تووش له هیچیان نه وه ستان تا کو گه یشتوو به فیردهوسی ئەه علا که ئەو شوینه بهرزترین و خوشترین شوینه له به هه شتدا ، ئیتر ئەوه بوو دایکی حارسه به بز هه خنده و دم به پیکه نیه وه که پرایه وه بو مال هه وه هه ر دهیوت (به خ به خ ئەه ی حارسه به راستی بردته وه) .

دوووم : ﴿ إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (13) أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (14) ﴾ (الاحقاف) واته : ئەه وانه ی که وتیان په روه دگارمان اللَّهُ یه و پاشان له سه ر ئەو وته یه به رده و ام و دامه زارو بوون ، وه به هیچ شیوه یه که ئەه مالاو ناکه ن و له سه ر ریگا راسته که ی ئیسلام به رده و ام بوون ، ئەوه ﴿ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ ﴾ هیچ ترس و بیمیکیان لی نانیشت ئەمینن له پوژی دوائی ، هه روه ها ﴿ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴾ خه م و خه فه تیش پرویان تی ناکات و دل ته نگ نابن بو ئەو مال و منداله ی له دونیادا به جیبیان هیشتوو ، وه په شیمانیش نین له وه ی که له دونیادا له سه ری بوون . جائه وانه ﴿ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا ﴾ ها وه لانی ئەو به هه شته ی خوان که ناماده کراوه بو یان . وه به هه تاهه تایش تیایدا ده میننه وه و ژیان ده به نه سه ر تازه له ویش ناخووشی و ماندوو بوون نه ما . ﴿ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴾ ئەه مه ش پاداشتی ئەو کارو کرده وانه یه که ئەوان ئەه نجامیان دها به رده و ام و جیگر بوون له سه ری هه تا ئەو کاته ی مردن پییان ده گات . له راستیدا ترسان له خوای گه وره یه کیکه له هه ره سیفه ته زور جوان و گه وره کان که هه میشه پیغه مبه ران و ها وه لان و پیاو چاکان له به رامبه ریدا داماون وله ژیان دنیادا خو یان پیازاندوته و ترسان له خوای میه ره بان ترسان له پوژی دوائی که له دونیادا ترساون و ئەو جو ره ترسه ش وای کردوو که به رده و ام بن له سه ر ئەو دینه پاک و بیگه رده ، هه روه کو وه بی کور ی کیسان (په حمه تی خوای لیبیئت) ده فه رمویت : عبده الهی کور ی زوبیر (په زای خوای لیبیئت) نامه یه کی ناموژگاری بوئوسیم که تیایدا نوسرابوو . . . . . (بزانه که له خواتر سه کان چه ند نیشانه یه کیان هه یه پیی ناسراون له ناخی خو یاندا ، ئەه ویش ئەوه یه :

- 1 - نارام و دامه زراون له به رامبه ر به لآو نه هه مه تییدا .
- 2 - رازین به قه زاو قه ده ری خوا .
- 3 - سو پاس گوزارن له به رامبه ر به خششه کانی خوادا .
- 4 - مل که چن له به رده م حوکمی قورئاندا .

جامع العلوم والحکم / 149

که واته : ئیستا که سانیک که خوای گه وره په حمی پی کردوون و دامه زراوو راوه ستاون له سه ردینی خوا به دل و زمان دانیان ناوه به و وشه پیرو زه دا و به راستیان زانیوه له کرده وه شدا په گی داوه ته وه ، ئەوه ده ک پیرو زیان بی ئەو به هه شته ی که ناماده کراوه ، به راستی تهنه شایان به خو یانه و هه ره ک گومانیشی تییدا نیه پاداشت له جو ری کرده وه یه . بو یه پیویسته له سه ر به نده ی خوا له هه موو بواره کاندایا دامه زراوبی جاله وه ش ترسناک ترئه وه یه عبده الله کور ی مسعود (په زای خوای لیبیئت) ده فه رمویت پیغه مبه ری خوا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فه رمویه تی : ﴿ فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ إِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ حَتَّى مَا يَكُونُ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلَّا ذِرَاعٌ فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الْكِتَابُ فَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ فَيَدْخُلُهَا وَإِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ حَتَّى مَا

يَكُونُ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلَّا ذِرَاعٌ فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الْكِتَابُ فَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ الْأَجْنَةِ فَيَدْخُلُهَا ﴿﴾ رواه ابن ماجه 84/1 واته: سویند بهو خواهی

نهفسی منی بهدهسته خه لکی واتان ههیه بهکاروکردهوی نههلی بههشت کاردهکات تا نهونده نزیك دهبیتهوه له

بههشت تا لهنیوان نهوو بههشتدا بالیکی دهمینیت، جا نامه ی کردهوهکانی پیش دهکویت و بهکارو کردهوی نههلی

دوڑخ کار دهکات و دهچیته دوڑخهوه .یان کهسی واتان ههیه بهکاروکردهوی نههلی دوڑخ کاردهکات تا نامه ی

کردهوی پیش دهکویت و به کردهوی نههلی به ههشت کار دهکات و دهچیته بههشتهوه .

سَيُيَهُمُ: ﴿﴾ فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿﴾ (112) ﴿﴾ هود

واته: نهی مُحَمَّدٌ ﷺ خوت و نهوانه ی لهگهلتان وهنهوانهش که شوین کهوتهتن وه تهوبهیان کردوه لههاوهل بریاردان و

کاری خراپه، دهی بهو جوړه ی که خوا فرمانی پی کردهوی دامهزراوو بهردهوام به لهسر دینی خوا ،ئینجا ﴿﴾ وَلَا تَطْغَوْا ﴿﴾

وهسنوورو یاساو ریسی پورهردگار تی مهپه رینهو نهملو لا مهکه، دهرمهچو له فرمانهکانی خوا، چونکه بهراستی

خوای گهوره ﴿﴾ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿﴾ بههر کارو کردهوهیه که نهجمای دهن شارهزایه پیی و بینهره و دهیبینی

.لهراستیدا هیچ کهسیک هیندهی پیغهمبهری خوا مُحَمَّدٌ ﷺ له خواترس و خواریز نهبووه له تاوان و سه ریچی خوای

گهوره ،کهچی له هه مان کاتدا خوای گهوره ناگاداری دهکاتهوهو پیی رادهگهیه نییت که دامهزراوبوون لهسر دین کروکی

په رستنه کانه، ههر له بهر نه مهش بوو عبداللهی کوری عهباس (رهزای خویان لیبت) فهرمووی ئیمامی أَبُو بَكْرٍ (خوا لیی

پازی بیت) فهرمووی: ﴿﴾ يَارَسُولَ اللَّهِ قَدْ شَبَّتَ قَالَ شَيْئَتِي هُوَذَا الْوَأَقَعَةُ وَالْمُرْسَلَاتُ وَعَمَّ يَسَاءَلُونَ وَإِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ﴿﴾ رواه

الترمذي 106/11 نهی پیغهمبهری خوا ﷺ ده بینین زور به زویی پیر بویت، نهویش ﷺ فهرمووی به لی: سوره ی هود

وهاودوسته کانی پیریان کردم، سوره ی هود له بهر نهوهی که نایه تیکی تی دایه فرمانی پی دهکات به بهردهوام بوون لهسر

دین وه که ده فهرمویت: فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ ..... ههروه ها هاودوسته کانیشی بریتین له ﴿﴾ الْوَأَقَعَةُ وَالْمُرْسَلَاتُ وَعَمَّ

يَسَاءَلُونَ وَإِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ﴿﴾ نهویش له بهر نهوهی باسی نارهحه تیه کانی روژی قیامه تیان تی دایه .کهواته بزانه نهگه بو

پیغهمبهری خوا ﷺ بهردهوام بوون هینده پیویست بیت نهوه بو ئیمه ی بهندهی خوا زور پیویسترو له ولاتره، خوینهری

به ریز نه م ترسه زور گرنگه بو تاکای باوهردار، چونکه تاکه ریگایه بو مانهوهو دامهزراوی لهسر ریگا راسته که ی ئیسلام

وخوسازدان بو نهو روژه ی که خوای گهوره ده فهرمویت: ﴿﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ (88) إِلَّا مَنْ آتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿﴾ (89)

(الشعراء) واته: پوژیک دا دیت (که مه بهستی روژی قیامه ته) هیچ شتیکی سوودی نیه بو مروقه کان نه مال و نه مندال، جگه

له دلکی ساغ و پاک و بیگهردو به دووربوو بیت له هاوهل بریاردان بو خوای بهرزو به توانا .

چواره م: ﴿﴾ فَلِذَلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ ..... الشوری

15/ واته: نهی مُحَمَّدٌ ﷺ له بهر کیشه و پهراگه ندهی خاوه ن نامه کان، توش بو دینی خوای گهوره خه لکی بانگ بکهو

هه ره و شیوه یه ی که خوا فرمانی پی کردهوی و استقم دامهزراوو بهردهوام به، و لا تتبع أهواءهم وه شوینی هه او

نارهزووه کانتان مه که وه، چونکه ههر دهسته و کومه له ی دهیوه ییت به لای خویدا راپیچت بکات، ﴿﴾ وَقُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ

كِتَابٍ ﴿﴾ وه لی: باوهرم هینا به ههر په یام و نامه یه که خوا دای به زاندوته خواره وه و پروام ههیه .نهگه چی جوله کهو

دیانه کان برویان به هندیکی نه بوو، بیگومان بانگه وازکردن بولای خوای کار به چی هوکاریکی زور گرنگه بو گه یشتن به

نامانج، نهویش بهو مهرجه ی که تنها له بهر خوای گهوره و میهره بان بیت و له ژیرروشنای قورنان و سوننه تدا بیت، جا

نه م بانگ کردنی خه لکه بو سهر دینی خوا پاداشتی تایبه تی بو ناماده کراوه هوکاری به خته وه ریشه بو ههر دوو

دوینا .بو یه زور گرنگه مروقی بانگ خواز کاتیک بیر له بانگ کردنی خه لک دهکاته وه بو سهر دینی خوا جاری پیش

هه مووشت نهوه ی بانگه وازی بو دهکات ده بیت له خویدا رهنگی دابیته وه و کردهوی پیبکات، ههروه ها ده بیت نهو بانگ

کردنهش لهسر چاو روشنی بیت نارامیش بگریت لهسر نازارو به لاو نه هاهمه تیه کانی، چونکه تاکه کهسیک که توشی

نارچه‌تی ده‌بیټ له‌سهر دینه‌که‌ی که‌سانی بانگ‌خوازن هه‌روهه پێش‌ینانمان (په‌حمه‌تی خویان لیبی) سه‌ره‌پای نازاردان و به‌ندکردن و ده‌رکردن له‌سه‌ر مال و نیشتمانیان هه‌ر سوورو دامه‌زراو بوون له‌سه‌ری و په‌شیمان نه‌بوونه‌ته‌وه هه‌ربو‌یه خوی گه‌وره ناوا وه‌سفیان ده‌کات و ده‌فه‌رمو‌یت: ﴿وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ (115) هود واته: نارام بگه‌ره له سه‌ر به‌لاو نه‌ها مه‌تیه‌کان، چونکه خوی گه‌وره پاداشتی نارام گران و چاکه‌کاران به‌ فیرو نادات. هه‌ربو‌یه پێشه‌وا موجهاد (په‌حمه‌تی خوی لیبی) ده‌فه‌رمو‌یت: ﴿أول شهيدة في الاسلام سمية والدة عمار ..... أما أبو جهل فطعنها بحربة في قبلها﴾ أخرجه ابن سعد في الطبقات (246/8-265) واته: یه‌که‌مین که‌سیک که‌ پله‌ی شه‌هیدی پی به‌ خشرابیټ له‌ هاوه‌لانی پێغه‌مبه‌ری خوا مُحَمَّد ﷺ نه‌وه خاتوو سومه‌یه‌ی دایکی عه‌ماری کوپی یاسر بوو (په‌زای خویان لیبی) که‌تا که‌ که‌سیش تیروری داهینا له‌و سه‌رده‌مه‌دا ابوجهل ی بی باوه‌ری دل ره‌ق بوو (نه‌فه‌رتی خوی لی بی) که‌ خوشکه سومه‌یه‌ی سه‌ر به‌رزو خو‌پاگری له‌ناو گه‌رماوزیخی بیاباندا پاکشاو پاشان شمشیریکی کرد به‌سکیداو شه‌هیدی کرد. که‌ بیگومان ته‌نها هو‌کاربو نازاردان و شه‌هیدکردنیان هه‌رده‌ست گرتن بوو به‌ دینی خواوه‌و به‌رده‌وام و تنی نه‌و و وشه‌په‌روزانه بوو که‌ مانای یه‌کتا په‌رستی ده‌به‌خشی. هه‌روهه ئیستاش ده‌بینین و ده‌بیستین که‌هه‌مان نه‌شکه‌نجه‌و نازار روو ده‌کاته باوه‌رداران و ته‌نانه‌ت جه‌نگی ده‌روونیش هو‌کاریکی تره‌ که‌بو‌ته‌ چه‌کی ده‌ستی دوژمنانی خواو نازاری موسولمانی پی ده‌ده‌ن. نه‌وه جگه‌ له‌وه‌ی که‌ هه‌واو ئاره‌زوش هو‌کاریکی تره‌ بو له‌ خشته‌بردنی موسولمانان و پراپیچ کردنیان بو ناو زونگاوی لیلاوی تاوانه‌کان. له‌به‌ر نه‌وه ده‌بیټ هه‌میشه به‌ناگا و زیتله‌ بیت نه‌بادا روژیک له‌ناکا و خو‌ت ببینیته‌وه له‌ نیو کو‌پو کو‌بوونه‌وه‌ی هه‌واو ئاره‌زوو په‌رستاندا.

پینجه‌م: ﴿يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾ (27) (ابراهیم) واته: خوی په‌روه‌دگار نه‌وانه دامه‌زراو جیگه‌ر ده‌کات له‌سه‌ر دینی خوا که‌ باوه‌ریان هیناوه‌و به‌ریاره‌کانی خوا جی به‌ جی ده‌که‌ن، نه‌ویش به‌ هو‌ی و تنی نه‌و په‌سته‌یه‌ی که‌ مرو‌ف جیاده‌کاته‌وه‌له‌ بی باوه‌ریه‌وه بو باوه‌رداری که‌ بریتیه‌ له‌ ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ جا نه‌وانه ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ﴾ له‌ژیانی دونیاو له‌ژیانی دوا‌پوژدا خوی گه‌وره قاجیان چه‌سپاوو جیگه‌ر ده‌کات و به‌رده‌وام ده‌بن له‌سه‌ری به‌رنامه‌که‌ی خوا. هه‌روه‌ها ﴿يُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾ سته‌م کارانیس گومراو سه‌ر لیثیواو ده‌کات و نه‌گه‌ر خوی گه‌وره بیه‌ویټ شتیټ بکات ده‌یکات. بو‌یه زور به‌ناسانی ده‌توانیټ نه‌نجامی بدات و هه‌ر که‌سیشی بو‌یت رینومو‌ینی ده‌کات، جا کاتیټ که‌ مرو‌ف گه‌راهیه‌وه بو‌لای خواو ته‌سلیم کرا به‌ناو گو‌پو خرایه نیو ماله‌که‌ی تری نه‌وه مه‌لانیکه‌ی خوا (سه‌لامیان لیبی) دینه‌ سه‌ری و هه‌ر زور زوو ده‌ست ده‌که‌ن به‌ لیپرسینه‌وه لیی نه‌گه‌ر که‌سیکی خاوه‌ن بروو دامه‌زراو بو‌ویټ له‌ دونیادا نه‌وه بیگومان به‌ چاکترین شیوه پێشوازی لی ده‌کریت و کارناسانی بو ده‌کریت، به‌لام (په‌نا به‌خوی گه‌وره) نه‌گه‌ر به‌ پیچه‌وانه‌وه بوو نه‌وه چاوه‌پروانی چی ده‌کریت له‌ نوینه‌ریک که‌ فه‌رمان پیکراوی تو‌په‌یی خوابیټ.

شه‌شه‌م: ﴿وَكُلًّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُنَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرٌ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ (120) (هود) واته: نه‌ی مُحَمَّد ﷺ هه‌وال و به‌سه‌ره‌اتی نه‌و هه‌موو پێغه‌مبه‌ران و گه‌لانه‌ت بو ده‌گیرینه‌وه، نه‌ویش به‌وه‌ی که‌ ما نُنَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ تاكو دل‌ه‌که‌ت زیاتر دامه‌زراو به‌هیزبیټ له‌سه‌ر نه‌و کاره‌ی ده‌ستت داوه‌تی و دل‌نیاش بیت له‌ راستی کاره‌که‌ت وه‌ مَوْعِظَةٌ وَذِكْرٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ناموژگاری و بیرخسته‌نه‌وه‌یه‌کیشه بو نه‌وانه‌ی که‌ باوه‌ردارن. دامه‌زراوی دل له‌سه‌ر دینی خوی گه‌وره ده‌بیټه‌ هو‌ی زیادبوونی باوه‌ر و پته‌و بوونی، و ده‌ده‌شبیټه‌ هو‌ی پابه‌ندبوونی به‌نده به‌ گو‌ی راه‌لی خوی گه‌وره‌و میه‌ره‌بان، چونکه گومانی تی‌دا نیه‌ که‌ دل به‌شیکی گه‌وره‌ی لاشه‌ی مرو‌قی داگیر کردوه‌و فه‌رمانی خو‌ی ده‌کات وه‌ نُعْمَانَ بْنِ بَشِيرٍ (خو‌الیی پازی بیټ) فه‌رمو‌یوتی: ﴿سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ إِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ﴾. رواه البخاري 90/1 واته: گو‌یم له‌ پینغه‌مبه‌ری خو‌ابوو ﷺ ده‌یفه‌رمو‌و: له‌ناو لاشه‌دا پارچه‌ گوشتیټ هه‌یه، جا هه‌رکات نه‌و پارچه‌ گوشته‌ چاک ساغ بوونه‌وه هه‌موو لاشه‌

به هوییه و چاک و سهلامه تو ساغ ده بیټ، به لآم به پیچه وانه وه هرکات نه و پاچه گوشته خراب و گنده دل بوو نه وه لاشه کهش همووی خراب و گنده دل ده بیټ، (وَهِيَ الْقَلْبُ) جا نه و پارچه گوشته بریتیه له (دل). که واته دل نه و ده زگا چاک و زیندوویه که ده توانیټ همیشه مروټ به ره و هلدیر یان ریټ چاک به ریټ، هر وه ک شوینی کو بوونه وه و بریار دانه له و مه لینه گوره ده که خوا دیاری کردوه، بویه ته نه دلیکیش که بتوانیټ خاوه نی نه م سیفته بیټ بریتیه له دل ساغ و چاکه که هر وه پی شه و ابن سیرین (په حمه تی خوی لیبی) ده فرموی: دلی ساغ نه و دل هیه که بزانی به ته نه الله شایه نی په رسته و خوییه کی راسته و بی ها وه له، و هر وژی دوایش بوونی هیه و گومانی تی دا نیه، وه بر وای و ایټ که نه وانه ی چوونه ته ناو گوټه کانیا نئیستا هن و خوی گوره ش زیندوویان ده کاته وه. تفسیر ابن کثیر 352/3

که واته به رده وای هوکاره بوټ زگار بوونی به نده له خشم و قینی خوی، وه پیویسته که سانی خاوه ن جورته همیشه له وه به رزیدا بزین و له جوټه که سانه بن که نه ترسن و مردن له سر نه و حال ته ش پیا ن ده گات، نه که له وانه بن په نا به خوا که دوو دل و دل په راوکی وایان لی ده کات که همیشه نه مبه رو نه و بهر بکن، هر له بهر نه م هوییه شه که کو مه لیټ له سر چه وزی که وسه ر دهره کریټ هر وه که سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ (په زای خوی لی بیټ) ده فرمویټ: پیغه مبه ری خوا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فرموییه تی: ﴿إِنِّي فَرَطُكُمْ عَلَى الْحَوْضِ مِنْ مَرِّ عَلِيٍّ شَرِبَ وَمَنْ شَرِبَ لَمْ يَظْمَأْ أَبَدًا لِيَرِدَنَّ عَلَيَّ أَقْوَامٌ ..... فَأَقُولُ إِنَّهُمْ مِنِّي فَيَقَالُ إِنَّكَ لَا تَدْرِي مَا أَحْدَثُوا بَعْدَكَ فَأَقُولُ سَحَقًا سَحَقًا لِمَنْ غَيْرَ بَعْدِي﴾ . رواه البخاري 6584

واته: له هر وژی دویدا کاتیک له سر چه وزی که وسه رم کو مه لیټ له نوممه ته که م دین بولام تا ناو بخونه وه له و چه وه ی که نه گره که سینک لیټ بخواته وه نه وه به هیچ جوټیک جاریکی تر تینووی نابیټ، به لآم نه و کو مه له له نا کا و مه لانی که کانی خوا دووریان ده خه نه وه و ده یان گیر نه وه، و نه اهیټن هیچی لی بخونه وه، منیش پیا ن ده لیټ: نه وه چی ده کن خوټه وانه له نوممه تی من، نه و انیش ده لیټ: نه ی مُحَمَّ ﷺ تو نازانی نه وانه له دوی دهر چوونی تو له دنیا چیان داهینا وه و چون پشتا و پشت هه لگه رانه وه له سر دینی خوا نه مان و به رده و امیان نه بوو، ئینجا منیش ده لیټ ((سَحَقًا سَحَقًا لِمَنْ غَيْرَ بَعْدِي)) ده که به هیلاکا بچن و لیټ دووریکه ونه وه مادام له دوی من ناوا دینتان گوټی و وه ک خوی نه مان له سر ی.

جه و ته م: ﴿وَأَنْ لَوْ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَهُمْ مَاءً غَدَقًا (16) لِنَفْسِهِمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا (17)﴾ (الجن) واته: به راستی نه گره نه و خه لکه به هر دوو جوټی دروستکرا وه کانی خاوه له (جن و مروټ) پرگای راستی ئیسلامیان بگرتایه و به رده و ام بوونایه له سر ی نه وه ﴿لَأَسْقَيْنَهُمْ مَاءً غَدَقًا﴾ نه و کاته ئیمه ش ناویکی زورمان پیټ دهنوشیتن و پیټ و فهره که ده که و ته ناو کیلگه و باخ و بیستانه کانیا نه وه، بیگومان نه مه ش تا قی کردنه وه ی خوییه له بوټ مروټه کان، تا بزانیټ کامیان دامه زرا وده بن وه هر که سیس پر و و هر گیر یټ له دینی خوا و پشتی تی بکات واز له یاد کردنی خواش بهینیت، نه وه خوی گوره ده یخاته ناوسزای توندو قورسی خوییه وه. وه بشزانن که به رده و ام بوون له سر دینی خوا ده بیټه هوی باران بارین و دهر چوونی سه وزایی. جایه کیکی تر له و به خسه زورانه ی که خوی گوره ده یبه خشیته به نده کانی خوی بریتیه له پیدانی (ناو) که ده بیټه هوی ناو ده ان کردنه وه بوټ اندنه وه ی سه رزه وی و زیندو و هیشتنه وه ی مروټه کان له سر ی، بویه هرکات نه مه پیچه وانه بووه نه وه ته نه ا چاوه پروانی له ناو چوون و به هیلاک چوونی به نده کانی خوا ده کریټ تیایدا، هر وه ک زور به داخه وه بوټ مروټه سیله و پیټ نه زانه کانی سه رده می نه مروټان سه رپای نه م همو و به خششه زوره به لآم قه دری نازانن و بگره له گه ل دهر چوونی نه و سه وزایی و به خششانه دا نه مان هه لده ستن به نه نجام دانی بیټ فرمانی خوی گوره وه ک دهر چوون به مبه سستی گه شت و سه یران به لآم به شیوه یه کی ناټه لانه و دوور له سیفته ی مروټ بوون به وه ی که له سر نه و به خششه ی خوا ده ست ده کن به خوار دنه وی ماده هوش به ره کان و خویان ده خه نه ریزی بیټ باوه رانه وه و هر وه ها تی که لاو بوونی هه ردو و ره گه زوشایی کردن و لیټدانی موسیقا و گورانی و کات به فیرودان، که نه مه له دینی خوادا جیی نابیټه وه و رت کرا وه یه، جگه له وه ی که هیچ ترسیکیان له دلدا نامیټ به رامبه ر به خوی گوره که له و کاته دا رق و غزه بی خوی دابه زینیت و له ناویان به ریټ، هر وه

نهوهی له که ئیستا له زوربهی ولاتاندا ده بینریت و ده بیستریت، ههروهها خوی گهوره له نایه تیکی تر دا ده فرمویت: ﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ (96) ﴿الاعراف﴾

واته: نه گهر خه لکانی ناو نهو گوندو شارانه پرویان بهینایه و له خوی گهوره بترسانایه وه کاریان به بهرنامهی خوا بکردایه، ﴿لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ نهوه نهو وکاته ئیمهش ده رگای گشت خیروفه پرو بهرکه تهی خو مان له ناسمانه کانه وه بو ده کردنه وه و به پروی نه واندا و الامان ده کرده وه، وه بهرکه تهی زه ویشمان پی ده به خشیتن که بریتیه له بوونی دانه ویله و سه وزایی، جا هه ركات باران باری نه وه ئینجا سه وزایی و دانه ویله ده توانیت پرویت و له زهوی بیینه دهروه ﴿وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ به لام نهوان به درویان زانی و ئیمهش گرتنیک نه وانمان گرت که پیویست بوو هه رخویان نهو باجهی بدن. که واته: خوی گهوره پیدانی ناوو به خششی خوی په یوه ست کردوه به بهردهوام بوون له سهردینه کهی خوی، ههروهک سری کوری یه حیا (رحمه تی خوی لیبت) فرمویه تی: پروژیکیان له گهل مالیکی کوری دینار دابووم (رحمه تی خوی لیبت) ده یفرموو: نه گهر ئیستا مه لائیکه تیک بیت و بلیت با خراپترین کهستان هه ستیت و له مزگه وته بجیته دهروه نهوه من پیش هه مووتان ده چمه دهروه. له کاتی کدا نه م پیاوه به پرژه له بواری زهدا ناو بانگیکی ته وای هه بوو (خوایی رازی بیت) صفة الصفوة ج 2 ص 189

هه شته م: ﴿وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ﴾ (99) ﴿الحجر﴾

واته: هه میسه په روه رگاری خوت بپه رسته تا نهو وکاته ده گهیت به یه قین واته (مردن). سه رنج دان له م نایه ته پیروژهی قورنان ده مان گه یه نیته نهو راستیهی که په رستنی خوی گه ورهش هاوکاته له گهل گه یشتن به کاتی مردن، واته مروث هه میسه له په رستن بیزار نه بیت تا کو نهو کاته ی که مردن ده گاته سه ری و کاتی مال ناواییه تی، به لام به داخه وه بو که سانیک که به هه له له م نایه ته تی گه یشتون یان خوایی لی هه له ده کهن له کاتی کدا که ده لین: مروث و جن پیویسته تا نهو کاته خوا بپه رستن که یه قینیان بو دیت واته ده گهن بهو یه قینه ی که ((گوایه خوامان ناسیوه و ده زانین مردن هه یه و راسته و ده دوا پرویش دیت و چاکه و خراپهش پاداشت و سزای له سه ره ئیتر ئیمه گه یشتوین به م یه قینه ده که واته ئیتر په رستنی خوا (په نا به خوا) له سه ر ئیمه نه ما))، به لام نهوانه زور هه له ن له بهر نهوه ی خو نه گهر و ابوایه نه وه خو شه ویست ترین و به پرژترین به نده ی خوا که پیغه مبه ری خوا مُحَمَّد ﷺ بوو که تا دوا هه ناسه ی ژبانی به ردهوام بوو له په رستنی خوا و نه نجام دانی نوژیرو ناموزگاری کردنی هاوه لانی (خوایان لی رازی بیت) ههروهک ﴿أَنَّ مُعَاذَ بْنَ رِفَاعَةَ أَخْبَرَهُ عَنْ أَبِيهِ قَالَ قَالَ قَامَ أَبُو بَكْرٍ الصِّدِّيقُ عَلَى الْمِنْبَرِ ثُمَّ بَكَى فَقَالَ قَامَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَامَ الْأَوَّلِ عَلَى الْمِنْبَرِ ثُمَّ بَكَى فَقَالَ اسْأَلُوا اللَّهَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فَإِنَّ أَحَدًا لَمْ يُعْطَ بَعْدَ الْيَقِينِ خَيْرًا مِنَ الْعَافِيَةِ﴾. رواه الترمذي 470/11 واته: مه عازی کوری ریفاعه له باوکیه وه ده گپریته وه ده فرمویت: باو کم ووتی: پروژیکیان پیشه و ابوبکری راستگو (خوی لی رازی بیت) چوو ه سه رمینه برپاشان ده ستی کرد به گریان و فرمووی پیغه مبه ری خوا ﷺ تا له م شوینه دا و له سالی یه که می دا له سه ر مینه بر ده ستی کرد به گریان و فرمووی: ﴿اسْأَلُوا اللَّهَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فَإِنَّ أَحَدًا لَمْ يُعْطَ بَعْدَ الْيَقِينِ خَيْرًا مِنَ الْعَافِيَةِ...﴾.

ههروهک زانای خواناس عبدالواحد (رحمه تی خوی لیبی) ده گپریته وه: ده فرمویت: له گهل هاوړییانم ویستمان سهردانی نافرته تیک بکهین له یه کی که له گه رکه کانی شاری به صره، جا پییان وتین که سهردانی نه کهین و نه چین بولای، چونکه ناتوانین که بیبینین، ئیمهش وتمان بو هیچ شتیک پرویداوه؟ وتیان به لی! نهوه بو ماوهی ³دانه پروژه چوو ته ماله وه و ده رگای له سه ر خوی داخستوه و هه میسه و به ردهوام ده گرت، ئیمهش وتمان بوچی ده گری مه سه له چی یه وتیان له بهر نهوه ی ته نها میرووله یه کی کوشتوه ده ترسیت خوا لی خوش نه بیت. صفة الصفوة ج 1 ص 213

نو یه م: ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فَسْنَةٌ اِنْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ﴾ (11) ﴿الحج﴾ واته: له ناو خه لکیدا که سانی واهن که به شیوه یه کی وا خوا ده په رستن که له که ناریکی ئیسلامه تیدان و لارو له ویرانه مامه له ده کهن، هه ركات که تووشی خیریک یان خو شیه ک بوو، نهوه دل خو ش و نارام

دهبیت، یه کسهر دانی پی دا دهنیت و دهلیت بهراستی ئەمه دینیکی راست و باشه، بهلام ئەگەر ناخوشتی یان نازاریک پرووی تی کرد یه کسهر ههلهگه پرتهوه و واز له ئیسلام دههینیت و دهلیت ئەمه دینیکی خراپه. جا بهم ههلوپستهی خوئی خهسارهتمه ند دهکات و ژیا نی دونیا و قیامهتی له دهست ده دات . بیگومان مهسه لهی عیبادت و په رستنی خوای گه وره یه کیکه له چله پوپه کانی دینی خوا، که به مانای مل کهچ بوون و زه لیلی دیت بو خوای گه وره ههروه ک سی جوړی سه ره کی هه یه که بریتین له په رستنی خوا به (دل و زمان و کرده وه) جا په رستنی خوا به دل ئەوه یه وه ک شیخ حه سه نی به صری (په حمه تی خوای لیبت) ده فهرمویت : ﴿الْإِيمَانُ مَا وَقَرَ فِي الْقَلْبِ وَصَدَقَهُ الْعَمَلُ﴾ واته باوهر ئەوه یه که له دلدا جیگریبت. وه کرداریش راستیئی ئەوه بسه لمینی ههروه ها په رستنی خوا به زمان ئەوه یه که به یادی خوا و پارانه وه و سویند خواردن و داوای یارمه تی کردن ته نها له خوای گه وره بیئت و بهس ، نُعْمَانُ بْنُ بَشِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ده فهرمویت : پیغه مبه ری خوا ﷺ فه رمویه تی ﴿الدُّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ﴾ الترمذی 278/4 واته : پارانه وه خوئی له خویدا په رستنی خوا به . ههروه ها په رستنی خوا به کردار بریتیه له ئەنجام دانی نوژیرو پوژیرو نه زرو تی کویشان له پیناوی خوا و حج و ..... هتدکه واته په رستنی خوا به هه موو جوړه کانیه وه هوکاره بو بهردهوام بوون له سه ر دینی خوای گه وره ، له بهرئه وه ی هه رکاتیکی مروؤ ویستی تاوان ئەنجام بدات ختوره ی پروابوون به خوا دیت به دلای داو واز له و تاوانه دههینیت و نایکات که ئەمه ش مانایه کی گشتگیری هه یه ، له گه ل ئەوه ی که هه میشه پیژی شهیتان و دوسته کانی له بو سه دان بوکسه سی خاوه ن پروا و دامه زراو له سه ر دین ، خوای گه وره ش ناگاداری کردوینه ته وه که شهیتان نه په رستین و گوئی رایه لی بو نه کهین وه ک ده فهرمویت : ﴿أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾ (60) (یس) واته : ئەه ی نه وه ی ئادم ئایا ئیمه به لینمان لی وهر نه گرتن که ئیتر گوپرایه لی شهیتان نه کهن و نه پیه رستن ، چونکه شهیتان دوژمنی ئاشکرای ئیوه یه .

گولبزیریک له فه رمووده کانی پیغه مبه ری خوا مُحَمَّدٌ ﷺ ده رباره ی بهردهوام بوون و دامه زراوی له سه ر دینی خوا .

یه کهم : ﴿عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ التَّمِظِيِّ قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قُلْ لِي فِي الْإِسْلَامِ قَوْلًا لَا أَسْأَلُ عَنْهُ أَحَدًا بَعْدَكَ . (وَفِي حَدِيثِ أَبِي أُسَامَةَ غَيْرِكَ) قَالَ قُلْ آمَنْتُ بِاللَّهِ فَاسْتَقِمْ﴾ . رواه مسلم (38) واته : سوفیانی کوپی عبدالله (خوایی پازی بیئت) ده فهرمویت : و وتم ئەه ی پیغه مبه ری خوا ﷺ و ته یه کم پی بلی له ئیسلامدا که زور پروون و ئاشکرا بیئت به لامه وه ، وه پرسیار له که سی تر له باره یه وه نه کهم دوای تو ، له پیوایه تی ابی سه له مه (خوایی پازی بیئت) ده فهرمویت (غیری تو) جا پیغه مبه ری خوا ﷺ فه رمووی : بلی باوهری تهوام به خوا هینا و پاشان له سه ر ئەو باوهره ینا نه بهردهوام و دامه زراو به . بیگومان ئەم فه رمووده به ریزه چه ند سوودو پرویه کی لی ده خویندریته وه له وانه :

ا- سووربوونی هاوه لان (خوایان لی پازی بیئت) له سه ر وهرگرتنی زانست و زانیاری له پیغه مبه ری خواوه ﷺ و کار پی کردنی .

ب- به ته نگه وه هاتنی دینه که یان وشوین پی هه لگرتنی خو شه ویستمان ﷺ له هه موو کارو و ته وه هه لس و که و تی کدا .

ج- باوهره ینا نی ته و اوو به راست زانیی بهرنامه ی خوا ، به وه ی که ته نها خوای گه وره به دی هی نه ره و هه رخوئی شایه نی په رستنه و ته نها نه ویشه که خاوه نی سیفه تی بهرزو پاک و ته و اووه . وه هه رخووشی هه بووه و هه ر ئەویش ده مینی .

د- بهردهوام و دامه زراو له سه ر دینی خوا ، به بی ئەوه ی بی تاقه تی و ساردی و سه ری پرووت تی بکات ، تا مردن پیئت ده کات .

که واته : ﴿عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَجَدَ حَلَاوَةَ الْإِيمَانِ أَنْ يَكُونَ اللَّهُ وَرَسُولَهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا وَأَنْ يُحِبَّ الْمَرْءَ لَا يُحِبُّهُ إِلَّا لِلَّهِ وَأَنْ يَكْرَهُ أَنْ يَعُودَ فِي الْكُفْرِ كَمَا يَكْرَهُ أَنْ يُقَذَّفَ فِي النَّارِ﴾ رواه البخاري 26/1

واته: نه نه سی کورپی مالک (خوالیی پازی بیټ) ده فهرمویت: سی شت هه ن له هه رکه سی کدا بیته دی نه وه تامی باوه پری چیشتووه، نه ویش: خوا پاشان پیغه مبهری خوی ﷺ له هه موو شت زیاتر خوشبویت، که سیکیشتی خوشویست ته نها له بهر خوا خوشی بویت، وه پیی ناخوش بیټ و رقی له وه بیته وه که بگه ریته وه بو سهر بی باوه پری هه روه که نه وه ی که پیی ناخوش بیټ بچیته ناو ناگره وه.

دووم: ﴿عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ دَخَلَ عَلَيْهَا وَعِنْدَهَا امْرَأَةٌ قَالَتْ مَنْ هَذِهِ قَالَتْ فُلَانَةٌ تَذْكُرُ مِنْ صَلَاتِهَا قَالَتْ مَهْ عَلَيْكُمْ بِمَا تُطِيقُونَ فَوَاللَّهِ لَا يَمَلُّ اللَّهُ حَتَّى تَمَلُّوا وَكَانَ أَحَبَّ الدِّينِ إِلَيْهِ مَا دَامَ عَلَيْهِ صَاحِبُهُ﴾ رواه البخاري في كتاب الايمان 43 ومسلم في كتاب الصلاة

المسافر بنوقصرها 782 وصحيح جامع الصغير 619

واته: خاتوو عایشه (ره زای خوی لیبیټ) ده فهرمویت: پیغه مبهری خوا ﷺ هات بولامان له وکاته دا نافرته تیکم لابوو، فهرمووی نه ی عایشه نه م نافرته کی یه؟ ووتم: نه وه فلانه نافرته، باسی نویژه کانی ده کات، فهرمووی بی دهنگ به، هینده کار بکن که له توانا تاندا بیټ سویند به خوا خوی گه وره لیټان بی تاقهت و بیزار نابیت تا کوئیوه بیزار ده بن، وه بشزانه خوشه ویست ترین دین به لای خوا وه نه وه یه که بهنده به رده وام بیټ له سهری. جا له م فهرموو دیه وه نه وه فیټر ده بین که:

أ- نافرته تان هه میسه پرس و پراویژیان به یه کتری کردوه و قوتابی و ماموستایه تی یه که بوونه .

ب- شهرم نه کردن و سووریوونی نافرته تان له وهر گرتن و تی گه یشتنی زانیاری و فیقهی دینه که یان.

ج- به دهنکه وه هاتنی خوشه ویستمان ﷺ بو نافرته تان و شی کردنه وه و تی گه یاندنی دینه که یان به ته وای.

د- نه نجامدانی کرده وه، به لأم له بی تاقهت بوون و وهر پرس لیی بوون به دووریټ. با که میس بیټ.

ه- به ده ست هیئانی خوشه ویستی خوا به هو ی به رده وای و دامه زراوی له سهر دین.

که واته هه رکات بهنده به ندایه تی خوی کرد با که میس بیټ زور باشتره له که سی که به ندایه تی نه کات یان بیکات

به زوری و به لأم تا و تاو بیټ و دابرا نی تی دابیټ، وه پیویسته موسولمان به گویره ی توانای خوی ئه رک بخاته

سهرشانی، چونکه نه گهر پیچه وانه ی نه مه ی کرد په نا به خوا نه وه کار دانه وه ی خراپی ده بیټ و تووشی سارد بوونه وه

ده بیټ، هه ر بویه راسته ریی دینی خوا نه وه یه که مروث هه نگاو به هه نگاو بچیته پیس و هه ول بدات زیاتر سوننه ته کان

جی به جی بکات و کاره خیره کانی بخاته پیس هه موو کاره کانی تریه وه ، هه روه که پیغه مبهری خوا ﷺ ده فهرمویت: ﴿ذُو

مِنَ الْعَمَلِ مَا تُطِيقُونَ فَوَاللَّهِ لَا يَسْأَمُ اللَّهُ حَتَّى تَسْأَمُوا﴾ صحيح جامع الصغير 3211 واته: هینده له په رسته نه کان وهر بگرن به

نه ندازه ی بیزار نه بوونتان لیی، وه نه وه ی که له توانا تاندا یه، چونکه خوی گه وره بیزار نابیت هه تا ئیوه بیزار نه بن لیی.

سی یه م: ﴿عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ قَارِبُوا وَسَدِّدُوا وَاعْلَمُوا أَنَّهُ لَنْ يَنْجُوَ أَحَدٌ مِنْكُمْ بِعَمَلِهِ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْتَ قَالَ

وَلَا أَنَا إِلَّا أَنْ يَتَّعَمِدَنِي اللَّهُ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ﴾ رواه البخاري 5673 ومسلم 2816

واته: نه بو هه ریره (خوالیی پازی بیټ) ده فهرمویت: پیغه مبهری خوا ﷺ فهرموویته تی: وهرن و لیم نزیک ببنه وه به وه ی که

فهرمانم پی کردن، وهر راست و دروست برؤن له سهر نه وه ی که نزیکن لیی، و هباش بزائن که هیچ کهس له ئیوه پرزگاری

نابیت له سزای دوزخ به شانازی کردن به کرده وه ی خو یه وه، و تمان نه ی پیغه مبهری خوا ﷺ توش، فهرمووی به لیی

ته نانه ت منیش پرزگارم نابیت، مه گهر خوا به به به زهی و سوژی خوی دامپوشیټ و چاکه ی خویم له گه ل بکات. وه نه وه ی

له م فهرموو ده به ریژه وه لیی سوود مه ند ده بین نه وه یه که :

1- وشه ی قاربوا هاتوو که به مانای نه زیاده ره وه ی بکریټ له دیندا وه نه که م ره وه ی لی قرتاندنی. نه مه ش تاییه ته

به وانه ی که ده یانه ویټ به هو ی زیاتر نزیک بوونه وه له خوا خو یان ده خه نه بهر زیاد نه نجامدانی هه ندیک کرده وه که

دواتر ده بیټه هو ی به فه تاره دانیان.

2- وشهى سَدُّوا هاتووہ کہ بہ مانای سوور بوون و دامه زراو بوون له سهر دین دیت به پراستی و دروستی. نه ملاو نه و لانه کردن له سهری و ساردنه بوونه وه به بی و چاندان و هه میشه به رده وام بیت.

3- وشهى بَعَمَدَنِي هاتووہ کہ بہ مانای داپوشینی سهرایای مروّ دیت. نه مهش به وهی کہ خوی گوره به رحم و سوّزی خوی داتیپوشیت و بتپاریزیت له هه موو جوّره هوکاریکی لادان و هه لخلیسکان له سهر دینه پاکه کهی خوی .

4- وشهى عَمَل هاتووہ کہ بہ مانای کرده وهی مروّ دیت به هه موو جوّره کانیه وه. که نه مهش سهر نه نجامی مروّ که کان دهر خات که به هوّی نه و کرده وهی وه هه لده سه نگینیت، جا ئیتر یان باش بو به هه شت یان خراب بو دوّزه خ.

5- وشهى فَضْل هاتووہ کہ بہ مانای چاکه ی خوا به سهر به نده کانیه وه. نه ویش له گه ل هه موو کهس نایکات تایبه ته به وانه ی که به بهر به زه بی خوا ده که ون.

چوارهم: ﴿عَنْ عَائِشَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَيَّ اللَّهُ أَدْوَمُهَا وَإِنْ قَلَّ﴾ صحيح الجامع الصغير 63

واته: دایکمان خاتوعائیشه (خوی لیّی رازی بیت) ده فهرمویت: پیغه مبهری خوا ﷺ فهرموویه تی: خوشه ویست ترین کرده وه به لای خوی گوره وه نه وهی که به رده وام بیت له سهری نه گهر چی که میش بیت. جا که واته به هیچ جوړیک کرده وه به که م مه زانه هه میشه هه له چاره وروانی پاداشتی خوی میهره باندابه، بوئه وهی بیته خوشه ویستی خوا، نه نجام دانی کرده وه نه گهر چی که میش بیت به لای پهروه دگاره وه زوره و پاداشت بو ناماده کراوه، به رده وام بوونیش له سهر دینی خوا په یوه ست بوونه به بنه ما شهرعی و لق و پوپه کانیه وه، هه روه ها پابه ند بوونه به سوننه تی

خوشه ویستمانه وه ﷺ جا بویه کرده وه که مه رجه بو پته و بوونی باوه ربه خوابوون، ده شبیته هوّی لی خوشبوونی خوا بو نه وه بنده یه نه گهر چی زور که میش بیت به لای به نده وه، به لام خو لای خوی گوره وه به ناگا ون ناییت، با به نه ندازه ی

لادانی درکیکیش بیت له سهر ریگایه ک، هاوه لی زور به ریز أَبِي هُرَيْرَةَ ﷺ ده گپریته وه و ده فهرمویت: پیغه مبهری خوا ﷺ فهرموویه تی: ﴿بَيْنَمَا رَجُلٌ يَمْشِي بِطَرِيقٍ وَجَدَ غُصْنًا شَوْكًا عَلَى الطَّرِيقِ فَأَخْرَهُ فَشَكَرَ اللَّهُ لَهُ فَغَفَرَ لَهُ﴾ صحيح جامع الصغير

3233 واته: له کاتیکدا پیایک به ریگایه کدا ده رویشت چله درکیکی بینی، نه ویش له سهر ریگاکه لای داو دووری خسته وه، خوی گوره هه له سوپاسی نه و کارهیدا له و بنده یه خوشبوو.

پینجه م: ﴿عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَا عَبْدَ اللَّهِ لَا تَكُنْ مِثْلَ فُلَانٍ كَانَ يَقُومُ اللَّيْلَ فَتَرَكَ قِيَامَ اللَّيْلِ﴾ رواه البخاري 1152 و مسلم 1159 واته: عبداللهی کوری عه مری کوری عاص (خوالییان رازی بیت

) ده فهرمویت: پیغه مبهری خوا ﷺ پیی و وتم: نه ی عبدالله نه که ی وه ک فلانه کهس بکهیت، ماوه یه که هه ستا به نه نجام دانی شه و نوپژو به لام دواپی وازی لی هینا. واته به رده وام به باکه میش بیت نه که به زوری پاشان پالدا نه وه و ساردی نواندن له به رامبه ریدا. له م فهرمووده به ریزه وه فیرده بین:

1- سنگ فراوانی وهه گرتنی ناموژگاری له پیغه مبهری خوا ﷺ له لایه ن هاوه لانه وه (خویان لی رازی بیت)

2- نمونه هینانه وهی خه لکان بو زیاتر تی گه یشتن له کروکی دین، به لام به بی ناوه ینان.

3- گرنگی و گوره یی خیر و پاداشتی شه و نوپژ.

4- به دل نه بوونی که سانیک که تاویک په رسته نه کان ده که ن و تاویک وازی لی دین، که زورمان هه یه له وانه ی به نمونه ی مانگی پیروزی په مه زان گورج و گوئن، به لام دوا په مه زان شل و شاو دهنه وه.

هه روه که نه بی عصمه ی کوری عصام ی به یه قی (په حمه تی خوی لی بیت) ده فهرمویت: ﴿شهِوِيكِيَانِ لَه مَالِيْ نَهْ حَمْدِيْ

كُورِي حَهْ نَبَل (په حمه تی خوی لی بی) مامه وه، پییش نه وهی بخوین هه ندیک ناوی هینا و له پشت سهرمه وه داینا، پاش

نه وهی خه وتین که به یانی بانگی دا هه ستاین له خه، پییشه وا احمدیش سهیریکی ناوه که ی کرد وه خوی ماوه و هیچی

لی که م نه بوته وه، ئینجا فهرمووی (سبحان الله) بو که سیک به دوا ی زانستدا بگه ریت و نه مشه و له ناوه که ی که م نه بوو بیته وه

و ویردی شه و نوپژ نه بوو بییت ﷺ. صفة الصفوة ج 2 ص 223

شه شه: ﴿عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِكُلِّ عَمَلٍ شِرَّةٌ وَلِكُلِّ شِرَّةٍ فَتْرَةٌ فَمَنْ كَانَتْ فَتْرَتُهُ إِلَى سُنَّتِي فَقَدْ أَفْلَحَ وَمَنْ كَانَتْ إِلَى غَيْرِ ذَلِكَ فَقَدْ هَلَكَ﴾ رواه الامام احمد 188 (2/210)

واته: عبداللهی کورپی عومر (رهزای خویان لیبیت) ده فهرمویت: پیغه مبهری خوا علیه السلام فهرمویه تی: له بو هه موو کارو کرده و هیه که له سهره تاوه سووربوون و جمو جولیک هیه، وه بو هه موو سووربوون و جمو جولیکیش ته نها ماوهیه که، پاشان سارد بوونه وه دابران هیه، جا هه که سیک ماوهی سارد بوونه وه وه ستانی له سهر سوننه تی پیغه مبهری خوابیت علیه السلام نه وه رینوموینی کراوه، وه هه که سیش سارد بوونه وه وه ستانی له سهر غهیری سوونه تی پیغه مبهری خوا علیه السلام بو، نه وه تیا چوه وه رهنج به خه سار. له م فهرمووده یه وه نه وه وهرده گرین که :-

- 1- سهره تای هه موو کاریک سووربوون و بهرده و امی دهویت.
  - 2- بیگومان دابرائی کاتی ده بییت، به لام گه پرانه وه بو سهری یه کسه رو بهی بی تاقه تی وته مبهلی نواندن.
  - 3- هاندانی خه لکی بو جی به جی کردنی سوننه ت و پویشتن له سهر ری و ریباری پیغه مبهری خوا علیه السلام.
  - 4- ترسان و ناگادار کردنه وهی نه وه که سانهی که له سهر ریباری غهیری پیغه مبهری خوا علیه السلام و، وه وازیان هیئاوه له بهرنامه ی ناسمانی وشوین که وتهی بهرنامه کانی سهرزه وی و عملمانی و دینه دستکرده کانن.
- یونسی کورپی عبید (رهحه تی خوی لیبی) ده فهرمویت: ﴿لَيْسَ شَيْءٌ أَعَزُّ مِنْ شَيْئَيْنِ: دَرَهْمٌ طَيِّبٌ ، وَرَجُلٌ يَعْمَلُ عَلَى سُنَّةٍ﴾ صفة الصفة ج 2 ص 204 واته: هیچ شتی خوی نادات له دوو شت له بهر پزیدا نه وانیش: پهیدا کردنی دره میکی حه لال بهر نه جی شان، پیاویک کار بکات له سهر ریپره وی سوننه ت.

که واته: دامه زراو بوون و بهرده و امی له سهر دینی خوا گرنگی خوی هیه و پیویسته هه میشه و به دریزی شه و و پوزو که سیک دیندارو خاوهن رهوش بیت، وه له کرده وه شتدا بیسه لمینی و زوو زووش به خوتدا بچیته وه له نه فسی خوت بپرسیته وه ری نه دهیت نه وانه ی که له سهر ریچکه کویره کان دانیشتون له نه وه کانی شهیتان و شوینکه وتوانی راپیچت بکن به لای خویاندا و ته سلیمی خویان و بهرنامه گنده له که یان بیت.

هه وته: ﴿عَنْ ثَوْبَانَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اسْتَقِيمُوا وَلَنْ تُحْصُوا وَأَعْلَمُوا أَنَّ خَيْرَ أَعْمَالِكُمُ الصَّلَاةُ وَلَا يُحَافِظُ عَلَى الْوُضُوءِ إِلَّا مُؤْمِنٌ﴾ صحيح الجامع الصغير 952 واته: بهرده و امی و دامه زراو بن، هه رچند که ناتوانن هه موو لایه نه کانیشی بگرن، وه بشزانن چاکترین کرداریک که نه نجامی دهن نویره، وه که سیک پاریزگاری له دست نویره کانی ناکات مه گه باوه رداریکی راسته قینه نه بییت. چی فیرده بین له م فهرمووده یه وه:

- 1- فهران کردن به بهرده و امی و جیگیر بوون له سهر کرداری چاک. وه کول نه دان ودانه پرن له کاروانی خواناسان تا گیشتن به مه نلی هه میشه یی و له وی له به هه شتدا گیشتن به خوشبه ختی .
- 2- پاریزگاری کردن له نویره کان و نه نجام دانیان له کات و ساتی خویدا، وه کردنیان به کومل له گه ل نویره خویاندا له مزگهوت که نه مهش واده کات بهرده و امی بیت و بی بهش نه بییت له پاداشته که ی.
- 3- پاراستن و پارگرتنی دست نویره، واته هه میشه مروقی باوه ردان ناماده بییت و به دست نویره که ی بنا سرتیه وه، هه روه که له دوارویشدا به و ده سنویره ی دهناسرتیه وه که خاوهن باوه ره.

هه شته م: ﴿عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ ثَابِتِ بْنِ ثَوْبَانَ عَنْ أَبِيهِ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَخْبِرْنِي بِعَمَلٍ أَسْتَقِيمُ عَلَيْهِ وَأَعْمَلُهُ قَالَ عَلَيْكَ بِالسُّجُودِ فَإِنَّكَ لَا تَسْجُدُ لِلَّهِ سَجْدَةً إِلَّا رَفَعَكَ اللَّهُ بِهَا دَرَجَةً وَحَطَّ بِهَا عَنْكَ خَطِيئَةٌ وَفِي رِوَايَةٍ ((عَلَيْكَ بِالْهَجْرَةِ فَإِنَّهُ لَا مِثْلَ لَهَا))﴾ رواه ابن ماجه

345/4 والنسائي 57/13

واته: عبدالرحمن کورپی سابت ی کورپی سه و بان نه ویش له باوکیه وه (رهزای خویان لیبیت) ده فهرمویت: وتم نه ی پیغه مبهری خوا علیه السلام هه و امی بده ری به کرده و هیه که بهرده و امی پی ببه خشیت له سهر دینی خوا، نه ویش

فهرمووی: ناموزگاریت دهکهم که سوجه ببه بوخوا، چونکه هیچ کهسیک نیه که سوجه بهریت بو خوی بهرز، نیلا خوی گهوره پلهیه که بهرزی دهکاته وه تاوانیکی له سهر دهسپرته وه. له ریوایه تیکی تر دا هاتوو که ((له وانه به که له پیناوی خوی گه وردها کوچ دهکن، چونکه بهوینهی پاداشتی ئه وانهی که ته نها له بهرخوا کوچ دهکن نیه))

سنن ابن ماجه 4167 السلسله الصحیحة 1937 صحیح الجامع الصغیر 4045

1- خه مخوری هاوه له بهرینه کان بو فیروونی دینه که یان و له دهست نه دانی .

2- زور بردنی سهجده بو خوی تاک و ته نهاو بی هاوه له، چونکه به وه دهیسه لمینی که ته نها خویه که شایه نی سهجده برن بیته بوی ته نها الله یه و بهس. ههروه که هاوه لی بهرین ثوبان رضی الله عنه ده فهرمویت: به پیغه مبهری خوام صلی الله علیه و آله ووت: ﴿أَخْبَرَنِي بِعَمَلٍ أَعْمَلُهُ يُدْخِلُنِي اللَّهُ بِهِ الْجَنَّةَ فَقَالَ عَلَيْكَ بِكَثْرَةِ السُّجُودِ﴾ رواه مسلم في صحیحه 39/3 واته: هه واهم پی بده به کرده وه یه که نه جامی بدهم تاکو خوی گهوره بمخاته به هه شته وه به هویه وه، ئه ویش فهرمووی: ناموزگاریت دهکهم زور سهجده ببه بو خوی گهوره .

3- بهرز بوونه وهی پلهی بنده و سپرینه وهی تاوان په یه وهسته به زور سهجده بردنه وه.

4- کوچ کردن له پیناوی خوی گه وردها له شوینی که وه بو شوینیکی تر که بنده بتوانیت به نازادی خوی په رسته نه کان ئه نجام بدات، که ئه مهش به شیک گرنکه له ((الولاء والبراء)) له ئیسلامدا.

نویهم: ﴿عَنْ عَرِيضِ بْنِ سَارِيَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّهُ مَنْ يَعِشْ مِنْكُمْ بَعْدِي فَسِيرِي اخْتِلافاً كَثِيراً فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمُهْتَدِينَ تَمَسَّكُوا بِهَا وَعَصُوا عَلَيْهَا بِالتَّوَّاجِدِ﴾ الشيخ الالباني في صحیح الجامع 2549 واته: عربا ضي

کوری ساریه (رهزای خوی لیبیت) ده فهرمویت: پیغه مبهری خوا صلی الله علیه و آله فهرمویه تی: به راستی هه رکه سیک له دوی من بزیت، ئه وه راجیایی و بوچوونی جیاواز جیاواز ده بینیت، جا ناموزگاریتان دهکهم که دهست بگرن به سوونه ت و ری و شوینی منه وه، وه به سوونه ت و ری و شوینی جینشینه رینوموینی که راه کانی منه وه، توند دهستی پیوه بگرن و بهری مه دن، وه به ددانه کانیشتان توند بیگرن. گومانی تییدا نیه به رده وام بوون له سهر سوونه ت و دهست پیوه گرتنی چله پیوهی دینی خویه و هوکاریشه بو خوشویستی بنده له لایه ن خواوه، ههروه ها گه رانه وه بو جی به جیکردنی شوین که وتنی سوونه ت و قه پ پیاکردنی مانای رزگار بوونی مروقه له ناخوشی و ئیش و نازاری ژبانی دونیاو به

خته وه ریوونه بو ئه و دنیاش. جا هاو پریه تی و دوستانه تی که سانی چاک و جی به جی کاری سوونه ت و ریزگرتنیان

ده بیته هوی رازی کردنی خوا پاشان پیغه مبهری خوا صلی الله علیه و آله ههروه که سو فیانی سه وری (ره حمه تی خوی

لیبیت) ده فهرمویت: ﴿اسْتَوْصُوا بِأَهْلِ السَّنَةِ خَيْرًا فَاهُمْ غُرَبَاءُ﴾ البحر الرائق في الزهد والرتائق 24 واته: ناموزگاریتان دهکهم که

له گه ل نه هلی سوونه تدا باش بن، چونکه ئه وان وایان لی هاتوو که غه ریب بوون .

دهیهم: ﴿عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ (رضي الله عنها) قَالَتْ: كَانَ أَكْثَرُ دُعَاءِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا مُقَلَّبَ الْقُلُوبِ ثَبَّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ وَقَالَ: يَا أُمَّ سَلَمَةَ إِنَّهُ لَيْسَ آدَمِيٌّ إِلَّا وَقَلْبُهُ بَيْنَ أَصْبَعَيْنِ مِنْ أَصَابِعِ اللَّهِ فَمَنْ شَاءَ أَقَامَ وَمَنْ شَاءَ أَرَاغَ﴾ رواه الترمذي وفي

صحیح الجامع الصغیر 4782 واته: دایکی باوه ردارن خاتوو نوم سه له مه (رهزای خوی لیبیت) ده فهرمویت: زور بهی جاران

پیغه مبهری خوا صلی الله علیه و آله ئه م دوعایه ی ده فهرموو: ئه ی خوی وه رچه رخی نه ری دل هکان، دل م چه سپاوو دامه زراو بکه له سهر

دینه که ت، جا ده یغه رموو: ئه ی نوم سه له مه هیچ مروقیک نیه نیلا دل لی له نیوان دوو په نجه له په نجه کانی خوی

گه ورده ایه، جا چون بیه ویت که سه که دامه زراو دهکات یان نه یه ویت لارو خوارو لادراوی دهکات.

1- گه وره یی و پاداشتی دوعا و پارانه وه له هه مووکات و ساتیکدا، به تاییه تی تر ووتنی ئه م دوعایه بو زیاتر به رده وام بوون له سه ردین و ههروه ها پارانه وه به تاییه تی ﴿رَبَّنَا لَا تُرِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا﴾ (ال عمران 8)

2- هه لگیرو وهرگیبری دل هکان ته نها هه ر خوی گه وره یه و هه ر ئه ویش ده توانیت ئه وکاره بکات، چون بیه ویت ئاوا بنده

دامه زراو راه وستاو دهکات وه چونیش بیه ویت ئاوا لای ده دات .

3- بپروا بوون بهوهی که خوای گهوره خاوهنی هه مووسیفهته بهرزو تهواوه کانهو بهبی چواندن به دروستکراوه کانی خوویهوه، ههروهک ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ (11) ﴿شوری 11﴾
 واته: ههچ کهس وهیچ شتیئک وهک خوا نین نهله زات ونهله سیفهتدا. وه ههر ئهویش بیستهره بینهره.

بهردهوام بوون لهسه ر دینی خوا له دیدو بوچوونی هاوه لآن و زانایانه وه

یه کهم: پیئشهوا أبو بکر الصدیق (خوا لیئ پازی بیئت) دهفه رمویئ: ﴿الاستقامة: أن لا تشرك بالله شيئاً، واستقام القلب على معرفة الله، لاه القلب هو ملك الاعضاء، وهي جنوده، فاذا استقام الملك استقامت جنوده﴾ السیوطی 322-321/7 وجامع العلوم والحکم 194-193 واته: بهردهوام بوون بریتییه لهوهی که به ههچ شیوهیه که هاوه ل بو خوا بریار نهدهیت. وه دامه زراوی دلئش لهسه ر زانیاری دهبرارهی خوا، چونکه دل پاشای ئه ندنامه کانی تری لاشهیه، وه ئه ندنامه کانیشی سه ربازن، هه رکات پاشا دامه زراو بوونه وه سه ربازه کانیشی دامه زراوده بن.

دووهم: پیئشهوا عمر بن الخطاب (خوا لیئ پازی بیئت) دهفه رمویئ: ﴿"الاستقامة" أن تستقیم على الأمر والنهي، ولا تروغ روغان الثعلب﴾ جامع العلوم والحکم 178 واته: بهردهوام بوون ئه وهیه که دامه زراو وپراوه ستاویت لهسه ر جی به جی کردنی هه موو فه رمانیکی خواو ئه نجام نه دانی هه موو قه دهغه کراویکی خوا، ههروه ها وه کو ریوی قوته قوت مه کهن بهم لاو لادا.

سییه م: پیئشهوا عثمان بن عفان (خوا لیئ پازی بیئت) دهفه رمویئ ﴿"الاستقامة" أخلصوا العمل لله﴾ البحر المحیط 496/7 واته: بهردهوام بوون بریتییه له دلسوز بوون بو خوای گهوره له هه موو کارو کرده وهیه کتدا.

چوارهم: پیئشهوا علي بن ابي طالب (خوا لیئ پازی بیئت) دهفه رمویئ ﴿"الاستقامة: استقاموا على أداء الفرائض﴾ اخرجه الطبري 115/24 واته: بهردهوام بوون بریتییه له دامه زراو بوون لهسه ر جی به جی کردنی ئه وانهی که له دینی خوادا فه رزن لهسه ر تاکی موسولمان.

پینجه م: پیئشهوا عبدالله ی کوری مه سعود (خوا لیئ پازی بیئت) دهفه رمویئ: نمونه ی باوه ردار و دوپرو و بی باوه ر وهک نمونه ی سی کهس وان که خویمان بگهیه ننه روباریک یه کیکیان خوئی بخاته ناو روباره که وهو بپه ریته وه ئه و بهر به سه لامه تی، وه ئه وی تریان خوئی بخاته ناو روباره که وهو تاده گاته نیوهی روباره که، پاشان سی یه م کهس خوئی تی فری نه دات وله قه راغی ئاوه که وه بانگی که سی دووم دهکات و ده لیئ: کوره مال ویران ئه وه بو کوی ده چیت؟ بگه ریوه ئه گینا ده خنکیی، وه که سی یه که میش که په ریوه ته ئه و بهروه بانگی لی دهکات و پیئ ده لیئ وه ره بپه ریوه و پرزگاره به، جا ئه میش جاریک ته ماشای ئه و بهر جاریک ته ماشای ئه مبه ر دهکات، تاکو له پر لافاویک دیت و نوقمی دهکات، جا ئه و که سه ی په ریوه ته وه باوه رداره که یه وه ئه وه ی چووه ته نیوهی روباره که دوپرو وه که یه وه ئه وه ی له م به ریشه وه ماوه ته وه ئه وه بی بپراوه که یه، ههروهک خوای گهوره دهفه رمویئ: ﴿مُذَبِّدِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا﴾ (143) واته: دوو دل و دلله پراوکییانه له نیوان بی باوه ری و بپراوا که نه لای باوه ردار ده گرن وه نه لای بی بپروا وه هه رکه سیش که خوا گو مرای بکات ئه وه هه رگیز ریگه یه کی راستی بو نادوزیته وه که (بیگه یه نیئ به مه به ست). تفسیر

ابن کثیر 184/2 رواه ابن جریر کما فی منتخب کتر العمال 94/1

شه شه م: پیئشهوا الحسن البصری (ره حمه تی خوا ی لی بیئ): دهفه رمویئ ﴿الاستقامة: استقاموا على أمر الله تعالى، فعملوا بطاعته، واجتنبوا معصيته﴾ صحیح وصایا الرسول ﷺ ص 83 واته: بهردهوام بوون بریتییه له وهی که لهسه ر فه رمانه کانی خوا ی گهوره دامه زراو بهردهوام بیت، وه گو یه رییه لی فه رمانه کانی بیت، وه دوور بکه ویته وه له وانهی که تاوان و

سه ریچین. ههروه ها ﴿إِذَا تَلَ هَذِهِ الْآيَةَ: ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا.....﴾ قال: اللهم أنت ربنا فارزقنا الاستقامة. واته: کاتیک ئه و نایه ته ی بخویندایه ده یفه رموو ﴿خوا یه گیان بوخاتری هه موو ناوه جوانه کانی خوئ، تو خوا ی منی وه پوزی بهردهوامی و دامه زراویم پی ببه خشه صحیح وصایا الرسول ﷺ ص 92

جهوتهم: وههردوو پيشهوا مجاهد و عكرمة (پرحمتهى خويان ليبييت): دهفهرمون: ﴿استقاموا على شهادة أن لا إله إلا الله حتى لحقوا بالله﴾ تفسير البغوي. واته: بهردهوام بيت لهسهر ووتنى ﴿لا إله إلا الله﴾ و جى بهجى كردنى له هه موو كارو بارىكى ژيانندا، تاكو ئهو كاتهى دهگهيتتهوه به خو شهويست كه خواى گهورهيه .

هه شتهم: ﴿قال رجل: صحبتنا ربيع بن الخثيم عشرين سنة، فما تكلم الا بكلمة تصعد ﴿إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ﴾﴾ پياويك دهفهرمويت: من هاوه لىبى پهبى كورى خوسهيمم كردوو بو ماوهى بيست سالى ريك، هيچ وتهيه كم لىبى نه بيستوو كه پىبى بوتريت خراب، ئيلا وتهى ئه وه نه بيت كه خواى گهوره دهفهرمويت: ﴿إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ﴾ (الفاطر 10) واته: هه موو وتهيه كى پيرو زوپاك وچاك وهك (پارانه وهوياد كردنى خواو قورنان خويندن) ئه وه بو لاي خوا سهرده كه ويوت. صحيح وصايا الرسول ﷺ ص 90

نوويه م: ﴿عن خارجه بن مصعب (رحمه الله) قال: صحبت عبدالله بن عون أربعاً وعشرين سنة فما أعلم أن الملائكة كتب عليه خطيئة﴾ سير أعلام النبلاء 36/6 واته: خارجهى كورى موضعب (پرحمتهى خواى ليبيى) دهفهرمويت: من هاوه لىبى عبدالله ي كورى عهونم كردوو بو ماوهى بيست وچوار سالى ريك كاتيك نازانم كه مه لائيكه ي خوا هه لهيه ك يان تا وانىكى لهسهر نوسى بى.

دهيه م: دهگيرنه وه كاتيك پيشهوا احمدى كورى حه نه بل (پرحمتهى خواى ليبيى) له ژياندا بوو پوژيكيان ناموژگارى عبدالله ي كورى كردو پىبى ووت: ئه ي عبدالله كورم ههركات مردن ليم نزيك بووه وه ئه وه وشه ي ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ م بير بخوه، جا پوژيكيان پيشهوا احمد له هوش خو ي چوو له وكاته شدا عبدالله لاي بوو، پىبى ووت ده ي باوه بلى ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ ئه ويش هه ردهيوت (لا بعد... لا بعد) نا هيشتا نا، جا كاتيك به هوش خو ي هاته وه له وكاته دا نه مرد، عبدالله وتى ئه ي باوه ئه وه چى بوو من وام دهوت و توش ئاوات دهوت؟ پيشهوا احمديش فهرموى: ئه ي عبدالله من نازانم به لام له وكاته دا ته نها ئه وم ده بينى كه ابليس _ نه فره تى خواى ليبييت) له سوچى ئه و ديواره وه وه ستا گازى له ده ستى خو ي ده گرت و ده يوت: ئاى احمد چو ن له ده ستم ده رچو وى؟ نه متوانى گو مپرا و بى باوه رت بكه م!! منيش ده موت: نا هيشتا له ده ستت ده رنه چووم و به خوا ئه مين نيم لي ت تاكو گيان له م لاشه يه دا بمينيت. مقدمة مسند الامام أحمد 14/1

ئايا باوه ر جيگيره يان زيادو كه م ده كات؟

باوه رهيان به خواى گهوره و ميهره بان بريتيه له برواى ته واوو پته وه به وه ي كه ته نها خواى گهوره و به رزو به توانا دروستكارو به ديهي نه رو پوزى ده ره وه مردن و ژيان ته نها به ده ست ئه وه، وه هه ر ئه و خوايه ش شياوى په رستن و داوا ليكردن و په نا بو بردنه، وه خواى گهوره خو ي خاوه نى سيفه ت و ناوى ته واوه و بى هه له و په له يه، وه به زمان ئه مه بسه لميندريت و به كرده وش ره نگ بداته وه، وه له دلشدا جيگيرييت، وه مرو ف كاتيك ده بيته باوه ردارى راسته قينه كه خو ي يه كلايى بكاته وه بو خوا له وه ي كه باوه رى ته واوى هه يه به (خوا پاشان مه لائيكه كاني خوا پاشان په رتوكه كاني خوا پاشان پيغه مبه رانى خوا وه به پوژى دوايى و قه زاو قه در به خيرو شه ريه وه) جا ههركات به نده بووه خاوه نى ئه م سيفه تانه جا چ پياو بيت يا خود نافرته ئه وه خواى گهوره له ريزى باوه رداران ده يانژميرييت و پاداشتى تايبه تيان ده داته وه هه روه ك خو ي ده فهرمويت: ﴿وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ وَرِضْوَانٍ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ (التوبة 72) ئه م ئايه ته پيرو زه پينج موژده ي گهوره ي تي دا به دى ده كري ت كه تايبه ته به باوه ردارانى راسته قينه له نافرته تان و پياوان، له وانه:

1- خواى گهوره په يماني داوه په يماني خواش به جى يه وه له كات و ساتى خو يدايه، ئه وه په يمانه ش پرو ده كاته پياوانى پرو دارو نافرته تانى پرو دار كه باخ و باخاتيكي له به هه شتدا بو ناماده كردون كه به ردهوام چه ندين پرو بار به ژيري دا ده روات.

2- بُوّه تاهه تایی لهو به هه شته دا ده مینه وهو ئیتر جاریکی تر مردن نایبینه وهو چونکه مردن له بهر چاویان سه رده بر دیریت واته کو تایی بهو نارحه تیه ش دیت .

3- خانوو جیگه ی نیشته جی بوونیان له به هه شت پی دهر دیریت و تیایدا دهحه سینه وه .

4- ره زامه ندی خوی گه ورهش بو نه وانه له وپوژده دا له هه موو شت گه وره تره و خوشتین دستکوه ته به لایانه وه .

5- هه روه ها نه وه سه رکه و تنیکی گه وره یه که باوه رداران به هه ردوو ره گه زه وه ده یبینن و پیی شاد دهبن .

جا ئه م بره و هینانه خوی له خویدا سه رفرازیه و هه ر لییره شه وه تا قی کر نه وه کان ده ست پیده کات، وه پادا شتیش له جو ری کرده وه یه، هه روه ک له ناو باوه ردار نیشدا پیاو هه یه یان که سی به هیز هه یه وه ک پیغه مبه ری خوا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده فهرمویت: ﴿عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ وَفِي كُلِّ خَيْرٍ﴾. حدیث صحیح فی

صحیح جامع الصغیر 6633 واته: باوه ردار ی به هیز باشترو خو شه و یستره له لای خوا له باوه ردار ی لاوازوبی هیژ وه

هه ردو کیشیان باشن به لام به هیژ که یان باشترو . جا ئه م به هیژ یه لییره دا مه به ستی دامه زراوی و راهه ستاوی باوه رو

لاشه یه، وه سوور بوونه له سه ر باوه ره که و بی تا قه ت نه بوونه لیی .

جا پیویسته ئیستا بزانی (باوه ر) چی یه؟ وه (ئیسلام) چی یه؟

باوه ر: بریتیه له ﴿التصديق بالجنان، والاقرار باللسان، والعمل بالاركان﴾ به راست دانان و راستگو بوون به رامبه ر به خوا به رنامه که ی، وه بره و هینان به بنجینه کانی که بریتین له ﴿بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَتُؤْمِنُ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ﴾

مسلم 87/1

واته: بره و بوون به خوا مه لائیکه کانی و په رتو که کانی و پیغه مبه رانی و پوژی دوا یی و قه زاو قه دهر به خیر و

شه ری هه . هه روه ها پیویسته مروژ بره و ی به خوا پته و بی ت له (وجود الله) بوونی خوا پاشان (الربوبية) په روه رده گیاه تی خوا پاشان (الالهية) خواهی تی خوا پاشان (الاسماء والصفات) ناو و سیفه ته کانی خوا (هه ر بو یه شیخ حه سه نی به صری) ره حمه تی

خوای لیبی) ده فهرمویت: ﴿يَسَّ الْاِيْمَانُ بِالْتَمَنِي وَلَا بِالْتَحْلِي وَلَكِنْ مَا وَقَرَ فِي الْقَلْبِ وَصَدَقَهُ الْعَمَلُ﴾ اقتضاء العلم والعمل - للخطيب

البعادي 56 واته: باوه ره ینان به ئاوات خواستن و خو پازاندنه وه نیه، به لکو باوه ر نه وه یه که له دلدا جیگیر بی ت و به

کرده وه ش بیسه لمینی . هه روه ها

باوه ردار: بریتیه له وه که سه ی به ﴿مروژ و جن﴾ یشه وه که له دل وه به رنامه و یاسا و ده ستوری خوای گه وره ی به راست

زانیوه و ده به زمانیش دانی پیدا ناوه و به کرده وه ش سه لماندوتی . هه روه ک براکانی پیغه مبه ر یوسف صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به باوکیان که پیغه مبه ر یه عقوب بوور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ووت: ﴿وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ (17)﴾ (یوسف) واته: نه ی باوه نه وه تو به ئیمه باوه ر

ناکه ی ت نه گه ر ئیمه راستیش بکه ین .

ئیسلام: بریتیه له ﴿الاستسلام لله بالتوحيد والانقياد له بالطاعة والبراءة من الشرك وأهله﴾ هه روه ها نه و ناوه پیروزیه که دین

و به رنامه ی پاکی ئیسلامی پی ناسراوه و خوای گه وره و میهره بانیش رازیه به وه ی که ته نها به رنامه بی ت بو

سه رزه وی، هه روه ک خوی ده فهرمویت: ﴿وَرَضِيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا (3)﴾ (المائدة) واته: من به وه رازیم لی تان که ته نها ئیسلام

به رنامه و یاسا ریساتان بی ت . هه روه ها ده فهرمویت: ﴿وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

(85) ﴿ال عمران﴾ واته: هه رکه سیک شوینی دینیک بکه وی ت جگه له دینی ئیسلام نه وه لیی وه رناگی ریت وه له پوژی

کو تایشدا له خه ساره ت مه ندانه . جا پایه کانی ئیسلام بریتیه له: ﴿شَهَادَةٌ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ

وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ وَالْحَجِّ وَصَوْمِ رَمَضَانَ﴾ صحیح البخاری 11/1 واته: شاهیدی دان به وه ی که ته نها اللَّهُ شایه نی

په رسته و پیغه مبه ری خوا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نیردراو ره وانه کراوی خواهی و نه جام دانی نویره کان له کات و ساتی خویدا و دانی زه کات

و حه ج کردن بو مالی خوا و به روژوو بوونی مانگی ره مه زان .

موسولمان: ئەمیش بریتیه لهو کهسهی که تهنه خوی تهسلیمی بهرنامهی خوا کردبیت و بهتاک و تهنه خوا بپهستین و هاوبهشی بو پریار نهدهین، مل کهچ بین بو یاساو پرسیای شهریعهتی ئیسلام، ههروهک خوی گهوره دهفهرمویت: ﴿ وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجَهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ ﴾ (125) (النساء) واته: کی لهو کهسه چاکتر و دیندارتره که پروی خوی یهکلا کردبیتهوه بو خوی گهوره مل کهچ بیت له هه مان کاتدا کهسهکه چاکهکاریش بیت.

کهواته: ئیستا ئایا باوهپر زیادو کهم دهکات یان وهک خویتهی و جیگیره؟

بهلی زیادو کهم دهکات، به ئەنجام دانی کرداری چاک زیاد دهکات ئەویش بهبهلگهی ئەم ئایهتانه:

یهکه: زیکرو یادی خوا: خوی گهوره دهفهرمویت: ﴿ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴾ (2) (الانفال) واته: باوهپرداری راستهقیینه ئەوانه که هه رکات ناوی خوا هیئراو باسی کرا دلیان ترس دای دهگریت و کاتیکیش ئایهتهکانی خوا بخویندریتهوه به سهریاندا ئەوه بپروایان زیاد دهبیت و وه هه ر پشت به پهروهردگاری خویان دههستن. جا پیشهوا ابن کثیر (پهحمهتی خوی لیبیت) دهفهرمویت: ﴿ان الايمان يذيد وينقص، هو مذهب اكثر السلف والخلف من الائمة العلماء ومنهم أيضا ابو الحسن من نسل الصحابي المشهور أبي موسى الاشعري، وكان من الائمة المتكلمين والمجاهدين﴾ مختصر ابن کثیر 3/2 واته: بیگومان باوهپر زیادو کهم دهکات، که ئەمهش مهزههبی زویرینهی ئەهلی پیشین و دواینه له پیشهروانی زانایان لهوانهش ابو الحسن له نهوهی هاوهلی بهناوبانگ آبی موسی الاشعری که ئەم بهپریزانه له پیشهروانی قسهکهرو تیکوشههراو بوونه له بواری پیکان یان نهپیکاندا. ههروهها زانای خواناس ابن عباس که ناسراوه حبرالامة دهفهرمویت: ﴿ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ {المنافقون لا يدخل قلوبهم شيء من ذكر الله عند أداء فرائضه، ولا يؤمنون بشيء من آيات الله، ولا يتوكلون، ولا يصلون إذا غابوا، ولا يؤدون زكاة أموالهم، فأخبر الله تعالى أنهم ليسوا بمؤمنين، ثم وصف المؤمنين فقال: { إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ } فأدوا فرائضه. { وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا } يقول: تصديقا { وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ } يقول: لا يرجون غيره﴾ تفسیر ابن کثیر واته: دوپروهکان هیچ شتیك له یادو زیکری خوا ناچیته دلایانهوه، له کاتی جی به جی کردنی فهراوهکانی خواشدا، وه باوهپریان به هیچ شتیك له نایهتهکانی خوا نیه، وه پشت بهستنیان به غهیری خویه، وه نوپیش ناکهن کاتیك له نادیاریدان، وه زهکاتی مالهکانیان نادهن، خوی گهورهش هه ولمان پی دەدات کهئهوانه له باوهپرداران نین، ههروپیه پاشان وهسفی باوهپرداران دهکات و دهفهرمویت: ﴿ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ ﴾ ئەمانه فهززهکانی خوا به جی دینن له کات و ساتی خویدا، وه پرستگوشن بهرامبهری و بهراستی دهزانن، داواش له غهیری خوا ناکهن.

دووه: نارام بوونی دهروون؛ وهک خوی گهوره دهفهرمویت: ﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَرْدَؤُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴾ (4) (الفتح) واته: اللّٰه زاتیکه که نارامی دادهبه زینیته نیو دلی ئەوانهی که باوهپرداری تهواون، ئەویش له پیناوی ئەوهی که باوهپریان پیی زیابکات، له گهل ئەو باوهپرهی که خویان

ههیانه. ههروهها له ناسمانهکان و زهویش سهربازانی خوا بوونیان ههیه که مهبهستی مهلائیکهیه. وه خوی گهوره زاناو کار به جی یه. ههروهها ﴿ قال ابن عباس: بعث الله رسوله بشهادة أن لا إله إلا الله، فلما صدقوه زادهم الصلاة ثم الزكاة ثم الصيام ثم الحج ثم الجهاد، حتى أكمل لهم دينهم ﴾ أخرجه الطبري : 72 / 26 عبداللهی کوپی عهباس (پهزای خوی لیبیت) دهفهرمویت: خوی گهوره پیغهمبهری خوی ﷺ ی نار دووه به وهی که شاهیدی بدهی خوا تاک و تهنهیاوه بی هاوهله وهیچ پهراویکی به حق نیه که شایهنی پهستن بیت جگه لهزاتی اللّٰه، کاتیك هاوهلان راستیان ووت ئەوه نوپژدهکانت زیاد دهکات پاشان رۆژووت زیاد دهکات پاشان زهکاتت زیاد دهکات پاشان حهج و پاشان تیکوشانت له پیناوی خوادا زیادهکات، تاکو وای لیدیت ئیتر هه موو دینهکات تهواو دهبیت. ههروهها پیشهوا بوخاری (پهحمهتی خوی لیبیت) له

سهره‌تای په‌رتوکه زور به‌نرخ و شاکاره‌که‌یدا که صه‌حیح بخاری له ژیر ناو‌نیشانی (الایمان: وهو قول وفعل یزید وینقص) ده‌فهرمویت: ﴿ان الایمان لیخلق فی جوف احدکم كما یخلق الثوب، فاسالوا الله تعالی ان یجدد الایمان فی قلوبکم﴾ حدیث صحیح فی الجامع الصغیر 1590 واته: به‌پراستی باوه‌ر له دلدا جی‌گیر نابیت واته وهک خوئی نامینیت، هه‌روهک چون پو‌شاک و جل و به‌رگ ده‌پزیت و نامینیت، پروتتر بلیین گو‌پانی به‌سهردا دیت و هه‌رجاره‌ی پو‌شاکیک ده‌پو‌شیت، جا داوا بکه‌ن له خوای گه‌وره که باوه‌رکه‌تان له دلدا بو‌تازه بکاته‌وه.

سی‌یه‌م: دابه‌زینی قورن‌ان و خویندنه‌وهو کارپی‌کردنی : خوای گه‌وره ده‌فهرمویت: ﴿وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةً فَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ أَبُكُمْ زَادَتْهُ هَذِهِ إِيْمَانًا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَرَأَدَتْهُمْ إِيْمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ﴾ (124) (التوبة) واته: هه‌رکاتیک که‌به شیک له قورن‌انی پی‌روز دیته خواری هه‌ندی‌ک له گروئی دو‌پرووه‌کان به‌گالته جاپیه‌وه به‌وانی تر له هاو‌رپیا‌زانیان ده‌لین: ئەری دەبی دابه‌زینی ئەم سورته باوه‌ری کییان زیاد بکات، جا ئەوانه‌ی که باوه‌ریان هی‌ناوه گو‌مانی تیدا نیه که باوه‌ریان پیی زیاد ده‌کات، وه به‌هاتنه خواره‌وه‌ی نایه‌ته‌که‌ش خوشحال ده‌بن. هه‌روهه پی‌شه‌وا ابن کثیر (په‌حمه‌تی خوای لیبیت) ده‌فهرمویت ﴿وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةً { فَمِنَ الْمُنَافِقِينَ } مَنْ يَقُولُ أَبُكُمْ زَادَتْهُ هَذِهِ إِيْمَانًا ؟ { أَيْ: يَقُولُ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ أَيْكُم زَادَتْهُ هَذِهِ السُّورَةُ إِيْمَانًا؟ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: { فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَرَأَدَتْهُمْ إِيْمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ } . وَهَذِهِ آيَةٌ مِنْ أَكْبَرِ الدَّلَائِلِ عَلَى أَنَّ الْإِيْمَانَ يَزِيدُ وَيُنْقُصُ، كَمَا هُوَ مَذْهَبُ أَكْثَرِ السَّلَفِ وَالْخَلْفِ مِنْ أُمَّةِ الْعُلَمَاءِ كَهَوَاتِهِ مَرُوقَهُ بَاوَه‌ر‌د‌اره‌کان هه‌میشه و به‌رده‌وام کات دوا‌ی کات باوه‌ریان به‌ره‌و زیاد بوون ده‌پوات ئەگه‌ر په‌په‌وه‌ی قورن‌انی پی‌روز بکه‌ن ولیی ورد‌ببنه‌وهو خو‌یانی ببنه‌هاو‌رپی پی‌شه‌وا عومه‌ری کورپی عه‌بدول عه‌زیز (په‌حمه‌تی خوای لیبیت) نامه‌یه‌کی نوسی بو‌عه‌دی کورپی عه‌دی که تیا‌یدا نوسرابوو، ﴿ئە‌ی عە‌دی بێ‌گومان باو‌ه‌ر بریتیه له جیبه‌جی کردنی شته فه‌رزه‌کان و به‌جی هی‌نانی شه‌ریعه‌تی ئیسلامی پی‌روز، وه‌هه‌روه‌ها نه‌به‌زاندنی سنووره قه‌ده‌غه‌کراوه‌کانی، جا هه‌رکه‌سیک ئە‌مانه‌ی تیا‌بوو، ئە‌وه‌ب‌زانه باوه‌ری ته‌واوه‌دامه‌زراوه، وه‌هه‌رکه‌سیش زانیت که ئە‌مانه‌ی تیا‌نه‌بوو ئە‌وه باوه‌ری ته‌واو نیه﴾. صحیح البخاری کتاب الایمان ص72

چواره‌م: بی‌بینی سه‌رکه‌وتنی موسولمانان: ﴿وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا﴾ (22) (الاحزاب) واته: کاتیک باوه‌رداران ئە‌وه کو‌مه‌لانه‌یان بی‌بینی که له شکریان هی‌نا بوو بو‌سه‌ر مه‌دینه ووتیان ئە‌مه ئە‌وه به‌لینه‌یه که خواو پاشان پی‌غه‌مبه‌ری خوا مُحَمَّدٌ ﷺ به‌ئیمه‌یان دا‌بوو، جا‌خواو پی‌غه‌مبه‌ری خوا ﷺ پراستیان فه‌رموو، وه به‌بینی ئە‌وه هه‌موو هی‌زی بی باوه‌رانه ئە‌مان به‌رده‌وام باوه‌ریان زیادی ده‌کرد. قال معاذ بن جبل ﷺ (اجلس بنا نؤمن ساعة) صحیح البخاری ص72 واته: وه‌رن با دا‌بنیشین پی‌که‌وه تا باوه‌رمان نو‌ی بکه‌ینه‌وه، ئە‌ویش به‌ یادکردنی خواو بیرکردنه‌وه له دروستکراوه‌کانی وپو‌ژی دوا‌یی.

پینجه‌م: دلنه‌وا‌یی باوه‌رداران: ﴿وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزْدَادَ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا﴾ 31 المدثر واته: ته‌نها مه‌لائیکه‌مان کردوه به‌کار به‌ده‌ستی دو‌زه‌خ، وه با‌سی ژماره‌ی مه‌لائیکه‌کانیشمان نه‌گه‌راوه مه‌گه‌ر بو‌تاقی کردنه‌وه‌ی بی باوه‌ران نه‌بیت، تا به‌وه‌ی که ئە‌وانه‌ی کتیبیان بو‌هاتوه‌وه دلنیا‌بن، وه پروادارانیش برواکه‌یان زیاد ده‌بیت پیی. پی‌شه‌وا ابن کثیر (په‌حمه‌تی خوای لیبی) ده‌فهرمویت: ﴿وذلك رد علی مشرکي قريش حين ذكر عدد الخزنة، فقال أبو جهل: يا معشر قريش، أما يستطيع كل عشرة منكم لواحد منهم فتغلبوهم وكلدة بن أسيد بن خلف-قال: يا معشر قريش، اكفوني منهم اثنين وأنا أكفيكم منهم سبعة عشر، إعجابا منه بنفسه، وكان قد بلغ من القوة فيما يزعمون أنه كان يقف على جلد البقرة ويجاذبه عشرة لينتزعه من تحت قدميه، فيتمزق الجلد ولا يتزحزح عنه﴾.

الروض الأنف للسهيلى (200/1). ئە‌مه نایه‌ته پی‌روزه هاته خواره‌وه وهک به‌رپه‌رچدانه‌وه‌یه‌کی سه‌رانی قو‌په‌یش که با‌سیان له ژماره‌ی مه‌لائیکه‌کانی دو‌زه‌خ ده‌کرد، أبو‌جهل (نه‌فره‌تی خوای لیبیت) به‌گالته پی‌کردنه‌وه ووتی: ئە‌ی گرو‌ی قو‌په‌یش، بو‌هه‌موو ده‌کس له ئیوه‌یه‌ک له وه مه‌لائیکه‌کانه بی‌ت خو‌هه‌رئیه‌وه وه‌سه‌رکه‌وتووه‌بن، جا کلدة بن أسيد بن

خلف كه يه كيك بووله سهرانی قورپه‌یش ووتی: نهی گروی قورپه‌یش، دوودانه بو ئیوه بهسه، نهو حه‌قده‌یهی تری بو من، ته‌او له‌خوی دهرچوو بوو، به‌وهی كه نهو هیزو توانایه‌ی هه‌یبوو، وه‌نهو دهسه‌لاته‌ی كه هه‌یبوو، راده‌وه‌ستا له‌سه‌ر پیسته‌ی مانگیه‌ك بانگی له‌ ده‌ كه‌س ده‌كرد له‌وانه‌ی له‌ده‌وری بوون ده‌یوت وهرن ئیوه نه‌گهر نازان نه‌م پیسته‌یه له‌ ژیر قاجم دهریكه‌ن، جا له‌گه‌ل پراکیشانی پیسته‌كه‌دا پارچه‌ پارچه‌ ده‌بوو، وه‌خوشی نا‌جولا له‌سه‌ری.

شه‌شه‌م: پینموینی کراوانی خوا: ﴿وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ﴾ (17) ﴿محمد﴾ واته: نه‌و كه‌سانه‌ی كه‌ پینموینی خویان وهرگرتووو به‌رده‌وامن له‌سه‌ری، نه‌وه‌ خوی گه‌وره‌ شاره‌زاییان زیاد ده‌كات و له‌ خواترسان و پاریزگاریان پی‌ده‌به‌خشیت. ﴿والذین اهتدوا إلى طریق الحق زادهم الله هدی، وأعطاهم تقواهم التي يتقون بها النار﴾. المنتخب كثر العمال 17/1 واته: نه‌وانه‌ن كه‌ پینموینی کراون بو سه‌ر پیگه‌ی راستی خواو خوی گه‌وره‌ش پینموینی و دامه‌زویان زیاتر ده‌كات وه‌خوی گه‌وره‌ له‌خواترسانیان پی‌ده‌به‌خشیت و به‌وه‌ش ده‌یان پاریزیت له‌ ناگری دوزخ.

حه‌وته‌م: پشت به‌ خوا به‌ستنی باوه‌ردار: ﴿الذین قال لهم الناس إن الناس قد جمعوا لكم فاخشوهم فزادهم إيماناً وقالوا حسبنا الله ونعم الوكيل﴾ (173) ﴿ال عمران﴾ واته: نه‌وانه‌ی كه‌ خه‌لكی پییان ده‌وتن به‌راستی له‌ شکر و کومه‌لی بی باوه‌ر خویان کوکردو ته‌وه‌و له‌ دژتان وه‌ستاون، ده‌یانه‌ویت هیرشتان بکه‌نه‌ سه‌ر ده‌ی بترسن، به‌لام فزادهم ایماناً پرواداران به‌و ووته‌ پوچه‌ لانه‌ ته‌نها باوه‌ریان زیادی ده‌کرد و به‌س، وه‌ ده‌یان ووت: حسبنا الله ونعم الوكيل هر خوامان به‌سه‌و پشت و په‌نا به‌ستن هر به‌و چا‌که.

هه‌سته‌م: خوشه‌ویستی و رق لی بونه‌وه‌ت له‌به‌ر خوابیت: نه‌م به‌شه‌ له‌ بیرو باوه‌ری ئیسلامیدا به‌شیکی گه‌وره‌ی داگیر کردوو و گرنگیه‌کی زوری پیدراوه، هه‌روه‌ك به‌شیکی زور گرنگیشه‌ له‌ په‌لو پایه‌ی لاله‌الله، هه‌ربویه‌ پیغه‌مبه‌ری خوا ص ده‌فه‌رمویت: ﴿من أحب لله وأبغض لله فقد استكمل الإيمان﴾. متفق علیه واته: هه‌رکه‌سیک خوشه‌ویستی و رق لی بوونه‌وه‌ی ته‌نها له‌به‌ر خوابیت نه‌وه‌ به‌راستی باوه‌ری ته‌واوه.

هه‌روه‌ها خاوه‌نی الجوهرة شيخ ابراهيم حسن اللقاني (رحمه الله) ده‌فه‌رمویت:

ورجحت زيادة الايمان بما تزيد طاعة الانسان

ونقصه بنقصها وقيل لا وقيل لاخلف كذا قد ثقيلاً

واته: باوه‌ر سه‌رده‌كه‌ویت و زیاد ده‌كات به‌هوی زیادبوونی گوی رایه‌لی مروقه‌وه بو خوا، وه‌كه‌م ده‌كات به‌ كه‌مه‌ترخه‌می و سه‌ریچی وه‌ك ده‌لین نا وانیه، وه‌ هه‌ندیك ده‌لین: پیچه‌وانه‌ نیه وایان فه‌رموه.

نایا ده‌زانی به‌ گویره‌ی باوه‌ره‌كه‌ت تاقی ده‌کریته‌وه‌؟

نارام گرتن له‌ سه‌ر به‌لاو نه‌هامه‌تی و ترسان له‌ سزای خوا سیفه‌تیکی گه‌وره‌و به‌رزه، هه‌روه‌ها باوه‌رداری چاك و پیشه‌ی پیغه‌مبه‌ران و پیاو چا‌کانه‌و هه‌رگیزاو هه‌رگیز نه‌و نازارو ژان و ناخوشیانه‌ وای له‌وانه‌ نه‌کردوو كه‌ له‌ دینی خوا

پاشگه‌زبینه‌وه‌و یان په‌شیمانی دهریپرن، نه‌خیر به‌ لكو نه‌وانه‌ زیاتر سوور بوونه‌ له‌ سه‌ر په‌رستنی خواو به‌رده‌وام بوون تاكو نه‌وه‌ی كه‌ خوا فه‌رمانی گه‌رانه‌وه‌یانی داوه‌ بو‌لای خوی. ﴿عَنْ حَبَابِ بْنِ الْأَرْتِّ قَالَ: شَكُونَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ مُتَوَسِّدٌ بُرْدَةً لَهُ فِي ظِلِّ الْكَعْبَةِ قُلْنَا لَهُ أَلَا تَسْتَنْصِرُ لَنَا أَلَا تَدْعُو اللَّهَ لَنَا قَالَ كَانَ الرَّجُلُ فِيمَنْ قَبْلَكُمْ يُخْفِرُ لَهُ فِي الْأَرْضِ فَيَجْعَلُ فِيهِ فَيْجَاءً بِالْمِنْشَارِ فَيُوضِعُ عَلَى رَأْسِهِ فَيَشُقُّ بِأَثْنَتَيْنِ وَمَا يَصُدُّهُ ذَلِكَ عَنْ دِينِهِ وَيُمَشِّطُ بِأَمْشَاطِ الْحَدِيدِ مَا دُونَ لَحْمِهِ مِنْ عَظْمٍ أَوْ عَصَبٍ وَمَا يَصُدُّهُ ذَلِكَ عَنْ دِينِهِ وَاللَّهُ لَيُتِمَّنَّ هَذَا الْأَمْرَ حَتَّى يَسِيرَ الرَّكَّابُ مِنْ صَنْعَاءَ إِلَى حَضْرَمَوْتَ لَا يَخَافُ إِلَّا اللَّهَ أَوْ الدَّبَّ عَلَى غَنَمِهِ

وَلِكَيْكُمْ تَسْتَعْجِلُونَ﴾ رواه البخاري 3612 و ابو داود 2649

واته: خه‌بابی کوپی نه‌ره‌ت (په‌زای خوی لیبیت) ده‌فه‌رمویت: ئیمه‌ سکا‌لای خو‌مان برده‌ لای پیغه‌مبه‌ری خوا ص له‌ کاتی‌کدا كه‌ نه‌و له‌ پال دیواری كه‌عه‌دا بوو وه‌ پارچه‌ قوما‌شیکی کردبوو به‌ سه‌رین و خستبویه‌ ژیر سه‌ری خوی و

خوئی دابووه بهر سیبهره کهی که عبه، جا پیمان ووت: ئەی پیغهمبەری خوا ﷺ ئەوه بو دوعای سەرکه و تنمان بو ناکهیت لای خوای گهوره و تاکو له دەست نازارو ئەشکهنجە ی ئەم بی باوه پرانه پزگارمان بی، جا پیغهمبەری خوا فەرمووی: ئەوه چی دەلین: له پیش ئیوه دا پیای و هه بووه هیناویانه پاشان چالیان بو هه لکه ندووه و خستویانه ته ناویه و پاشان هاتون به مشار له سەر سه ریه وه کردویانه به دوو له ته وه، وه ئەم سزایه ش وای لی نه کردووه که په شیمانی دهر بریت له دینه کهی، هه روه ها پیای و اش هه بووه هیناویانه و به شانە ی ئاسن گوشت و دهماره کانی له ئیسقانه کانی جیاکراوه ته و سزاکه شی وای لی نه کردووه که ساردی و سه ری رووی تی بکات و په شیمان ببیته وه، سویند به خوای گوره، روژیک دادیت خوای گوره ئەم دینه ی خوئی سه رده خات هه تا وای لی دیت، که سوار له (سه نعاوه) ده روات بو (حه ضره مو ت) له خوای گوره نه بی ت له ه یچ که سیکی تر ناترسی ت، یان له گورگ که مه ره کانی بخوات. به لام ئیوه په له تانه.

گرنگترین ئەو هۆکارانە ی بەر دەوامیت پی دە به خشن له سه ر دینی خوا.

برایانی به ریز..... خوشکانی دئسوز.....

گومانی تیدا نیه که به رده وامی و دامه زراوی له سه ر دینی خوا تاکو دوا هه ناسه ی ژیان پیویستیه کی داواکراوو جواترین دیاری خواشه بو به نده کانی، وه سوور بوون له سه ر گوپراهه لی و په رستنی خوای گوره پله و پایه یه کی خوئی هه یه، وه هه روه ها سووزو به زه بی خوایه بو مروقه کان که رینموینی بو داناوین له قورنانی پیروزو فەرمووده کانی سه روه ری مروقایه تیه وه ﷺ تا تی نه که وین و هه میشه له ژیر رو شنایی و ته جوانه کانیاندا هه لسوکه وتی روژانه و شه وانمان به رینه سه ر، به تایبه تی بو موسولمانانی سه رده می ئەمروئی پراوپرله ناشوب و فیتنه و ناخووشی و نازارو مه یه نته تی که زور پیویسته بو پزگار بوونمان له و جو ره ئیش و نازارانه ده ست بگرن به قورنان و سووننه ته وه، هه ر بو یه دوژمنانی خوا و به رنامه پیروزه که ی هه میشه له بو سه دان و به رده وام خه ریکی خزاندن و لادانی موسولمانان و هۆکاری زور به کار ده هیئن بو ترانان و سارد بوونه وه، هه ر له هۆکاره مادیه کانه وه تا هۆکاره مه عنه ویه کان و هه روه ها رازانده وه و جوانکاریه کانی دنیا به شته پروپووج و به ناو شته سه رسور هینه ره کان، وه هه روه ها په خش کردنی بابه ته ناشه رعی و پیس و گلاوه کان و دوور له ره وشت و تایبه تمه ندی مروقه بوون، که واته به راستی ئیسلام له م سه رده مه دا له و په ری غه ربیدا ده گوزه ریت و هه لگرانی شی با دل به وه خو ش که ن که رسول الله ﷺ ده فەرمویت: ﴿إِنَّ الْإِسْلَامَ بَدَأَ غَرِيبًا وَسَيَعُودُ غَرِيبًا كَمَا بَدَأَ فَطُوبَى لِلْغُرَبَاءِ قَالُوا وَمَا الْغُرَبَاءُ؟ قَالَ الَّذِينَ يُصْلِحُونَ مَا أَفْسَدَ النَّاسُ﴾ رواه الطبرانی في الکبیر 5867 و صحیح الجامع الصغیر 1055 واته: دینی ئیسلام به نامویی دهستی پیکرد، وه به نامویش دهگه رینه وه، جا خو ش به ختی بو که سنانیک که نامون تیایدا، و تیان: ئەی پیغهمبەری خوا ﷺ ناموکان کین؟ فەرمووی: ئەوانه که له و سه رده مه دا خو یان و خه لکی چاک ده که ن له کاتی که که خه لکیله گه نده لیدا ژیان ده به نه سه ر (صدق رسول الله ﷺ).

که واته ئەو کرده وانە ی که به رده وامیمان پی دە به خشن له سه ر دینی خوا، بریتین له:

یه که م: رووکردنه قورنانی پیروزو به ده مه وه چوونی.

قورنانی پیروزیه کی که له هه ره هۆکاره زور گرنگه کان بو دامه زراو بوون و به رده وامی له سه ر دینی خوا، وه په تیکی به هیزه بو گه یاندنی مروقه به دوا روژی روون، وه رووناکیه کی ناشکراو دیاره، بو یه هه رکه سیگ گوپراهه لی بکات و دهستی پیوه

بگریټ پروسووروسه به رزی دنیاوداوپوژ ده بیټ، وه هرکه سیش شوینی بکه ویټ و رینموینییه کانی وهر بگریټ نه وه بیگومان نومیدی خیری پی ده کریټ و (نه گهر خوا ویستی له سهر بیټ) کوټایی ته مه نیشی به خیرده گوزهریټ، چونکه به راستی قورئانی پیروژ تاکه به برنامه یه که بو سهر زهوی که مروټه کان ناسووده بکات وریسایو یاسایه کیشه که که هرکه س کاری پی بکات تووشی گیره و کیشه نابیت له بواره کانی ژیانیدا، هه روه ک خوی گه وره خوئی ده فهرمویت: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا (174) فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمًا (175)﴾ (النساء) واته: نهی خه لکینه له په روه دگار تانه وه به لگه یه کی ناشکراتان بو هاتووه، تاکو هیچ که سیك بیانوی نه مینی نه وه به لگه یه ش نووو پوناکی به خشیکی ناشکرایه، که بریتیه له (قورئان) جا نه وانه ی که باوه ریان پییهینا و ده ستیان پیوه گرت، نه وه به دنلیاییه وه خوا ده یانخاته بهر په حمه تی خوئی و شاره زاو رینموینیان ده کات بو سهر ریگی راست. نه گهر سهرنجیکی وردی ناوانیه ته که به دین سهره پای به لگه ی زیاتر پروون ده بیټه وه که خوی گه وره دوو سیفه تی نه وه قورئانه باس ده کات، یه که م (نووو پوناکی) دوو م (ناشکراو پروون) واته پوناکی وری نیشانده ره بو که سیك که پی خوا بگریټ وه همیشه له سهر راسته ری ده روات وه هه روه هانا شکراو پروونیشه پیویستی به بیرو بوچوونی تایبه تی نیه، به لکو قورئان خوئی پروون که ره وه یه بو شته کان. یان خوی گه وره له نایه تیکی ترده ده فهرمویت: ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِنَّاتِكُمْ بِالْحَقِّ وَالْحَسَنِ تَفْسِيرًا (32) (33)﴾ (الفرقان) واته: نه وانه ی بی پروا بوون ده یان وت: نه وه بوچی مُحَمَّد ﷺ هه موو قورئانی به یه که وه بو یه که مجار بو دانه به زینراوه؟ دهی مُحَمَّد ﷺ بزانه نا به م شیوه یه و به جیا جیا دامان به زانده وه نه ویش بوئه وهی که دلئی توئی پی دامه زراوو به هیزبکه ین وه وه ها بوئه وهی که به شیوه یه کی جوان و به ته جویده وه بیخویننه وه ونایه تانی خوټم بو ناردن، وه باش بزانه نه وانه هه ر نمونه وشتیکت بو بهینن (له ره خنه و پییشنیه ره نا به جیکانیان) بیگومان نیمه وه لامان بو ناماده کردووی به جوانترین و راستترین پروونکرده وه. هه روه ها پیغه مبه ری خوا ﷺ ده فهرمویت: ﴿لَوْ جَمَعَ الْقُرْآنُ فِي آهَابٍ مَا أَحْرَقَهُ اللَّهُ بِالنَّارِ﴾ صحیح الجامع الصغیر

5625 واته: نه گهر قورئان له پیسته یه کدا کو بگریټه وه نه وه خوی گه وره نه وه پیسته به ناگر ناسوتینیټ. که واته ده ست گرتن به قورئانی پیروژو به برنامه جوانه که ی خوی گه وره و جی به جیکردنی ده بیټه هوئی دور که وتنه وه له و ناگره ی که هه همیشه مروټه له سهری پیویسته په نا بگریټ به خوا لیئی، وه موژده یه کی گه وره شه بو نه وه که سانه ی هه لگرین له کارو کرده وه یاندا رهنگی داوه ته وه و به رده وام ترس و بیم له روژیک که قورئان شکات کهر ده بیټ یان شه فاعه ت کهر ده ترسن و خویانی بو ناماده ده کن، پیغه مبه ری خوا ﷺ ده فهرمویت: ﴿أَبَشِّرُوا فَإِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ طَرَفَهُ بِيَدِ اللَّهِ وَطَرَفَهُ بِيَدِكُمْ فَتَمَسَّكُوا بِهِ فَإِنَّكُمْ لَنْ تَهْلِكُوا وَلَنْ تَضِلُّوا بَعْدَهُ أَبَدًا﴾ صحیح الجامع الصغیر 34 واته: موژده تان لیبیټ، نه م قورئانه جه مسه ریکی به دهستی خواوه یه و جه مسه ره که ی تریشی به دهستی ئیوه وه یه، جا توند دهستی پیوه بگرن، چونکه له ده ست گرتنتان به قورئانه وه ده بیټه هوئی نه وهی که هه رگیز نافه وتین و گو مرانابن.

هه روه ها قورئانی پیروژ خواوه نی چندان موعجیزه یه له وانه:

- 1- ووته ی خوی گه وره یه .
- 2- له لایه ن خواوه به جبریلدا نیردراوه و به لیئی پاراستنیشی دراوه
- 3- خواوه ن سیفه تیکی به رزه وه (لوح المحفوظ) پاریزراو بوو.
- 4- خواوه نی جیا که ره وهی حه ق و ناحه قه.
- 5- هه رگیزاو هه رگیز هیچ که سیك نه (جن) وه نه (مروټه) ناتوانن به وینه ی یه ک نایه تیش له قورئان بهینن.
- 6- هه موو کتیبه کانی پیش خوئی به راست داده نیټ پیش نه وهی ده ستکاری بگریټ و بگوږدرین.
- 7- ناشکرا کردنی هه والیك که شاراه بوو دواوی پرووی ده دا.

8- هه‌وای و به‌سه‌رهاتی راستیی پیغه‌مبه‌رانی پیشووی صلی الله علیه و آله تیا‌دایه.

9- گه‌وره‌ترین موعجیزه‌ش بوو بو پیغه‌مبه‌ری خوا مُحَمَّدٌ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

10- پوونی و په‌وان بیژی و پیکی له‌خویندنه‌وه‌وئادا کردندا.....ئه‌مانه‌و چه‌ندانی تر.

دووم: په‌یوه‌ستا بوون به‌شهرعی خوای گه‌وره‌وه.

به‌نامه‌ی ئیسلام چاکترین و پاک‌ترین به‌نامه‌یه که مروّفتوانیبت شانازی پیوه بکات، هه‌روه‌ها تاکه به‌نامه‌شه که بچووکتین شتی فه‌راموش نه‌کردییبت و هه‌میشه‌ش له‌خه‌می خه‌لکدا بووه تا بتوانن کارو باره‌کانیان به‌ته‌واوی جی به جی بکن، بویه ئه‌م ناینه به‌نامه‌یه‌کی خوییه و هاتووه تا هه‌مه لایه‌نه‌و گشتگی‌ر بیبت و سیسته‌می‌که بو هه‌موو سه‌رده‌مه جیا‌وازه‌کان رای خوی هه‌بووه و شتی نوی و سوود به‌خشی پی بووه، سه‌ره‌رای ئه‌مانه ده‌شتوانیبت له‌گه‌ل پیشکه‌وتنه سه‌رده‌می‌ه‌کاندا پروات و کالای به‌با لای مروّقه‌کانه‌وه‌ه‌رگی‌ز خوای گه‌وره‌ش کاریکی له‌مروّقه‌نه‌ویستووه که پیی نه‌کرایبت و له‌توانایدا نه‌بوویبت، جگه له‌مانه‌ش دینی خوا هاتووه تا مروّقه‌کان پرزگار بکات له‌به‌ندایه‌تی به‌نده‌کانه‌وه بو به‌ندایه‌تی خوای به‌نده‌کان، هه‌ریه‌م هویه‌وه‌ش ده‌یه‌ویت هه‌میشه مروّقه‌کان له‌ئاستی پو‌شنی‌ری به‌رزدا ژیان به‌رنه سه‌رو ببنه سه‌رمه‌شوق له‌کاری چاکه‌دا، وه‌سته‌م و ناحه‌قی‌ش له‌کس قه‌بول نه‌کات وه‌ک خوای گه‌وره ده‌فه‌رمویت: ﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ 19﴾ ال عمران واته: دینی راست و دروست له‌لای خوای گه‌وره ته‌نها دینی ئیسلامه‌و به‌س، یان له‌ئایه‌تیکی تردا ده‌فه‌رمویت: ﴿وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ (85)﴾ ال عمران واته: هه‌ر که‌سێک غه‌یری دینی ئیسلام هه‌لبژی‌ریت و بیکاته به‌نامه‌و یاسای خوی ئه‌وه لیی وه‌رناگی‌ریت و به‌سه‌ریدا ده‌دریته‌وه، وه‌له‌دوارپوژی‌شدا یه‌کیک ده‌بیبت له‌وانه‌ی که خه‌ساره‌ت مه‌ند بوونه‌و مایه‌ پوچ بو‌ی ده‌رچوون. که‌واته‌ پابه‌ندبوون و ده‌ست گرتن به‌به‌نامه‌ی خواوه یه‌کیکه له‌هه‌ره په‌وشته به‌رزه‌کانی باوه‌رداری راسته‌قینه‌و ده‌شبیته‌هوی به‌رده‌وامی و دامه‌زرای له‌سه‌ر دینی خوا، هه‌روه‌ها ئه‌م ناینه ئاموژگاریه بو نه‌وه‌ی ئاده‌م به‌گشتی و شوین که‌وتوانی پیغه‌مبه‌ری خوا محمد صلی الله علیه و آله به‌تایبه‌تی، چونکه ئه‌م شه‌رعه‌یه که خوای گه‌وره ده‌فه‌رمویت: ﴿شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ 14﴾ الشوری واته: ئه‌و ناینه‌ی که خوای گه‌وره بو ئیوه‌ی داناوه هه‌ر ئه‌و ناینه‌یه که فه‌رمانی داوه به‌ پیغه‌مبه‌ری خوا نوح صلی الله علیه و آله و وه‌ ئه‌وه‌ی که ناردمانه بو توو ئه‌وه‌ش که ناردمانه بو ئیبراهیم و موسی و عیسی (عليهم الصلاة والسلام) که له‌سه‌ر ئه‌و ناینه‌ بپوون و به‌رده‌وام بن له‌سه‌ری وه‌به‌پیک و پیکی و راستی و جیا‌وازی تییدا مه‌کن. هاوه‌لی زور به‌ریز حوزه‌یغه (په‌زای خوای لی‌بیبت) ده‌فه‌رمویت: ﴿عَنْ حَذِيفَةَ قَالَ كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ أَحْضُوا لِي كَمْ يَلْفِظُ الْإِسْلَامَ قَالَ فُكَلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ أَتَخَافُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ مَا بَيْنَ السَّتِّ مِائَةٍ إِلَى السَّبْعِ مِائَةٍ قَالَ إِنَّكُمْ لَا تَدْرُونَ لَعَلَّكُمْ أَنْ تُبْتَلُوا قَالَ فَاَبْتَلِينَا حَتَّى جَعَلَ الرَّجُلُ مِنَّا لَا يُصَلِّي إِلَّا سِرًّا﴾ رواه البخاري باب الجهاد (2895) واته: حوزه‌یغه (خوا لیی رازی بیبت) ده‌فه‌رمویت: له‌خزمه‌تی پیغه‌مبه‌ری خوا صلی الله علیه و آله بوین پیمانی فه‌رموو: ئاده‌ی بوم بژمی‌رن چه‌ند که‌س دانی ناوه به‌دینی ئیسلامدا، حوزه‌یغه‌ش صلی الله علیه و آله ده‌فه‌رمویت: ئیمه‌ش و تمان ئه‌ی پیغه‌مبه‌ری خوا صلی الله علیه و آله نایا خه‌می ئیمه‌ته، له‌کاتی‌کدا ئیمه له‌ناو شه‌ش سه‌د تا حه‌وت سه‌د که‌سداین؟ فه‌رمووی ئیوه نازانن له‌وانه‌یه توشی تا‌قی کردنه‌وه‌یه‌ک بن!! اجا حوزه‌یغه ده‌فه‌رمویت: واما ن لی‌هات توشی تا‌قی کردنه‌وه‌وبه‌لایه‌ک بووین که‌ پیاویک له‌ئیمه نایتوانی نویژ بکات مه‌گه‌ر به‌نه‌ینی نه‌بوایه.

سووده‌کانی پابه‌ندبوون به‌دینی خواوه:

- 1- بپروابوون و دان نان به‌وه‌ی که خوا تو‌ی دروست کردووه و به‌نامه‌که‌شی جی به‌جی ده‌که‌یت.
- 2- هه‌لگرنای دینی خوا تاییه‌تمه‌ندن و خوا لی‌بیان رازی یه.
- 3- رق بوونه‌وه له‌دونیا‌ی فانی و خو‌ئاماده‌کردن بو‌پوژی‌ دوا‌یی.
- 4- خاوین بوونه‌وه‌ی دل و ده‌روون به‌هوی چوونه‌ ناو ئیسلامه‌وه.

5 - خوږه کلايي کردنه وهو له خوږووردوويي به هوږي نه نجام داني کرداره کانه وه.

6 - گرنګي دان به جی به جی کردنی فرمانه کانی خوا.

سې يېم: ووردبوونه وهو تيرامان له سهر گوزشته و چيروکي پيغه مبه ران (عليهم الصلاة والسلام)

خوای گه وره و مېهره بان بو ههر گه ليک نيږدراو يکي نار دووه تا ناگاداريان بکاته وهو دور بکه ونه وه له هاو هل برياردان بو خوا، وه تنها خوا بپه رستن هه روه ها به رنامه ي ئيسلاميش جي به جی بکن وه ههر نه مهش بانگه وازی راستي نه وان بووه. وه بيگومان نه م نيږدراوانه هه ريه که وه له شوينک و له ناو گه ليکدا نيږدراون و جا هه يانه به گوږي کراوه و سرکه و توو بوونه وه هه شيانه به گوږي پيغه مبه ره که يان نه کردووه و دږي وه ستاون تا خوای گه وره غه زب و پق و توپه يي خوږي دابه زاندووه بو سهر يان و هه ريه که ش به سزايه که له ناوي بردوون، وه نه مانه بوونه ته هوږي پرگار کردنی چندان که سي تر. هه وه ها سهره پای نه مانه هه مووي خوای گه وره موعجيزه ي بو نار دوون تا گه له کانيان پرويان پي بکن به لام بي سوود بووه، تا به وه وه نه وه ستاون و که و توونه ته نازار داني پيغه مبه ره کانيان و جهنگي لاشه يي و دهر وونيان به رامبه ريان ده ست پي کردووه. بگره جاري و اهه بووه نه وه ي خوږيان يان باوکی يان کوږي خوږيان يان خيزانه که يان به رهنګاري نه م پيغه مبه رانه بوونه ته وه و هوکاري نه شکه نجه دانيان بوونه، بو نمونه پيغه مبه ر ئيبراهيم باوکی که ناوي نازر بوو دوژمنايه تي ده کردو به لام ههر کوږي نه دده و پيغه مبه ر نوح کوږه که ي و پيغه مبه ر لوط خيزانه که ي و پيغه مبه ري خوا محمد (سه لامي خوږيان ليبيت) مامه بي باوه رپه کاني..... هتد له کاتيکدا تا که ناواتي نه م نيږدراوانه تنها سهر فرازي گه ل ونه وه کانيان بوونه، خوای گه وره ده فهر مويت: ﴿وَكُلًّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقِّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ (120) هود واته: نه ي محمد ﷺ هه وال و به سهر هاتي هه موونه و پيغه مبه رو گه لانه يانت بو ده گيرينه وه که تا کو دنتي پي به هيژ و دامه زراو بيټ، وه دلنياشت ده که يان له راستي کاره که ت وه په ندو ناموژگاري و بير خستنه وه شه بو گروږي باوه رداران. هه ربويه نه م پيغه مبه رانه (سه لامي خوږيان ليبيت) له لايه ن دوژمنيکي تريشه وه تووشي تاقی کردنه وهو به لا بوونه که هه ميشه سوور بوونه له سهر دينه که يان و نه و زوردارو درندانه نه يان توانيوه به نازارو نه شکه نجه دان نه و دينه له دلان دهر بکن هه روه ک پيغه مبه ر ئيبراهيم نه مروود دږايه تي کردووه و پيغه مبه ر موسي فيرعه ون و پيغه مبه ر عيسي گه له که ي و پيغه مبه ر يوسف نافرته يک و ..... هتد به راستي پيشه نگ و پي خوشکه ر بوون بو نه وه کاني دوايي، نه وه تا عبدالله ابن مسعود (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) دهر باره ي پيغه مبه ر موسي ﷺ فهر مووده يه که له پيغه مبه ري خواوه ﷺ ده گيرپته وهو ده فهر مويت: ﴿..... رَحِمَ اللَّهُ مُوسَى لَقَدْ أُذِيَ بِأَكْثَرٍ مِنْ هَذَا فَصَبَرَ﴾ صحيح الجامع الصغير 3499 واته: پيغه مبه ري خواوه ﷺ شتيکي به ش ده کرد، پياويک له پشتيوانان و ته يه کی ووت که پيغه مبه ري خواي ﷺ دلگران کردو نازاري دهر ووني دا، ئيت پيغه مبه ري خوا ﷺ فهر مووي: په حمه تي خوا له موسي پيغه مبه ر بيټ ﷺ له مهش زياتريان پي ده وت و نازامي ده گرت.

خوای گه وره پيغه مبه راني (عليهم الصلاة والسلام) بوچي نار دووه ؟

- 1 - بو نه وه ي دين و به رنامه ي خوا بچه سپينن و دوو به رکه ي و پق و کينه نه هي لن له ناو خه لکيدا.
- 2 - بو نه وه ي بانگه وازی خه لکی بکن و خوای گه وره بنا سينن به خه لکی .
- 3 - بو نه وه هاتوون تا کو دوژمناني خوامان پي بنا سينن له مروقه کان و شه يتانه کان به گشتي .
- 4 - هاتوون تامروقه کان پرگار بکن له ناگري دوزخ و بيان به ن به ره و به هه شتي خوا.
- 5 - هاتوون تابه نده کاني خوا ناگادار بکه نه وه له شيرک و شته پړو پوچه کان .
- 6 - هاتوون به مه به ستي ناساندني شته کاني دهر و به رمان و پيوستيه کاني ژيان.
- 7 - گه ياندني هه واله کاني ناسمان به مروقه کان و ناشنا بوونيان به وهه والانه .

نه مانه و چندان تر .....

چوارهم: زور یادکردنی خوی گهوره.

یادکردنی خوی گهوره هوکاریکی تره بو دامه زراو بوون له سهر دینی خوا، ههروهه که ئه و یاده کردنه خوی بریتیه له ده برینی چهند ووشه یه که به زمان و ته و او بوونی له کاتیکی که مدها، ههروهه ها هه و لدان بو به رده و ام بوون له سهری و سووربوون له سهر نه نجام دانی ئه و یاد و ویردانه ی که چ له قورنانی پیروژدا و چ له فه رموده کاندانا ماژهی پی کراره، وه پیویسته هه میسه ئه و سوننه ته به رز رابگیریت و په نگدانه وه دروست بکات له ناخی تاک به تاکی مروقه کاندانا، هه ره به ره نه مه شه خوی گهوره ده فه رمویت: ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴾ (45) الانفال واته: ئه ی ئه وانه ی که باوه رتان هیناوه هه رکات له گه ل ده سته یه له دوژمنانی خوا به یه که گه یشتن ئه وه دامه زراو و جیگیرین و زور یادی خوی گهوره بکه ن بو ئه وه ی سهر که وتوو بن. که واته هوکاری سهره کی لییره دا بو سهر که وتن به سهر دوژمندا به ستراره ته وه به زور یادکردنی خوی گهوره و میهره بان وه ده شبیته هو ی پرگار بوون له فیل و ته له که کانی شه یتان، وه ئه م یادکره نش بیگومان چه کی ده سته ی باوه رداره له هه موو کات و ساته کاندانا و هه میسه له بیرت بیته، پیغه مبه ری خوا یوسف صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به نمونه له ناسکتین و دژوارترین کات و ساتدا که پرو به پرو بووه وه له گه ل فیل و مه کری ئا فره تیکدا جا بو ئه وه ی له و به لا و ناخوشیه پرگاری بیته په نای برده بهر یادی خوا و فه رموی: ﴿ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ ﴾ (23) یوسف واته: په نا به خوی گهوره ده گرم وه عه زیزی میصر چا کترین به خوی که ری منه و چا که ی له گه لدا کردووم من ناپاکی له به رامبه ر نانوینم .. ههروهه ها پیغه مبه ری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده فه رمویت: ﴿ أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَيَّ اللَّهُ أَنْ تَمُوتَ وَلِسَانَكَ رَطْبٌ مِّنْ ذِكْرِ اللَّهِ ﴾ صحیح الجامع الصغیر 165 واته: خوشه ویست ترین کرداریک به لای خوی گهوره وه ئه وه یه که بمیریت له کاتیکیدا زمانت ته پرو پارا و بیته به یادی خوا. له پر استیدا خوی گهوره وه که مروقه کانی دروست کردوه، بیگومان رینمایی و یاساو ده ستوریشی پیداوه وه هه روا وازی لی نه هیناوه، جائه و رینا میبانه مروقه به ره و پرگار بوون و سه رفرازی ده بات، بو یه توش هه میسه به رینماییه کانی خروای گهوره ژیان بگوزه رینه. پیشه و عوسمانی کوپی عه فغان (په زای خوی لی بیته) ده فه رمویت: ﴿ ئه گه ر دلّه کانه مان پاک بیته وه له ژهنگ و ژاری تاوان و گونا هه ئه وه هه رگیز بی تاقهت و وه رس نایین له یادکردنی خوا ﴾ حیاة الصحابة 102

پینجه م: پارانه وه نزا ته نها بولای خوی گهوره بهس.

پارانه وه ده ست به رز کردنه وه بولای خوا و داوا لی کردنی بوچی به جی کردنی کاره کان و به خشینی پوزی و په ناگرتن به دوژه خ و داوا کردنی به هه شت و په ناگرتن له شه یتانی نه فره ت لی کراو و پرگار بوون له ده سته ی زور دارو سته م کاری پوزگار و پارانه وه ی تایبه تی بو داوا کردنی دامه زراوی و به رده و امی له سهر دینی خوا..... هتد هوکاره بو به خته وه ری مروقه کان، وه یه کی کیشه له ره و شته دیاره کانی به نده ی خوا و نابیته که سک به خوی بلیته موسولمان و له هه مان کاتیشدا ئه م پارانه وانه فه راموش بکات، چونکه ئه مه مانای ئه و په ری دان نانه به به ندایه تی کردن بو خوا و خو به نزم سه یرکردن له به رامبه ر خوی گهوره دا، وه پیویسته سوور بیت له سهر دووباره کردنه وه و تنه وه ی و په له نه کریت بو وه لام دانه وه ی له لایه ن خوی کار به جی وه، ههروهه ها پیویسته به نده له کاتی پارانه وه دا لایه نی کزولی و مل که چی وترس و بیم په یره و بکات تا کو خوی گهوره به زه یی پیدا بیته وه و بیته هو ی پرگار بوون، خوی گهوره ده فه رمویت: ﴿ وَكَلِمًا بَرَزُوا لِحَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أقدامَنَا وَأَنْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴾ (250) البقرة واته: کاتیک موسولمانان پرو به پرو ی جالوت و له شکره که ی وه ستان و تیان: خویه نارامی بریزه به سه رماندا و قاچه کانی شمان جیگیرو پراوه ستا و بکه له به رامبه ر دوژمنه که مان و سهر که وتوشمان بکه به سهر گه لی بی پروادا. جابه ره می ئه م دو عایه ئه وه بوو ﴿ فَهَزَمُوهُمْ يَازْنِ اللَّهِ وَقَتْلَ دَاوُودَ جَالُوتَ وَأَتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ ﴾ (251) البقرة که به فه رمانی خوی گهوره دوژمنه که یان شکاو داود صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جالوتی کوشت و خوی گهوره ش پیغه مبه ری پی به خشی و فیری زور شتی کرد. ههروهه ها جابری کوپی عبدالله (په زای خوی لی بیته) ده فه رمویت: گویم له پیغه مبه ری خوا بوو صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فه رموی: ﴿ مَا مِنْ أَحَدٍ

يَدْعُو بِدُعَاءِ إِلَّا آتَاهُ اللَّهُ مَا سَأَلَ أَوْ كَفَّ عَنْهُ مِنَ السُّوءِ مِثْلَهُ مَا لَمْ يَدْعُ بِإِثْمٍ أَوْ قَطِيعَةٍ رَحِمَ ﴿صحيح الجامع الصغير 5677 واته: هيچ كه سيك نيه كه بپاريتتهوه به پارانهوهيهك، ئيلا خواي گهوره داواكاريهكه ي وهرده گريت ودهيداتي، يان به نه ندازه ي نهوه خراپه و زياني لي لا دهدات. به مهر جيك پارانهوهكه ي بهمه بهستي خراپه نه بيت يان به مه بهستي پچراندني په يوه ندي خزميه تي. واته له م دوو حالته دا دوعا وهرنا گريت. شه شه م: نه نجامداني نويزه كان به كو مه ل له مزگه وت.

نه نجام داني نويزه فهرزه كان به كو مه ل له مزگه وت هو كاريكي گهوره و به هيژه بو به رده وام بوون له سهر ديني خوا، وه پاداشتيكي گهوره و بهر فراواني هه يه بو نه وانه ي دهبه هوي نه نجام داني. بو يه نه م په رستنه جياوازي تايبه تي خوي هه يه له چاو په رستنه كاني تر دا ههروه ها مزگه وتيش يه كيكيه له هه ره مه لبه نده گهوره كاني پيگه ياندني تاكي موسولمان و چاكترين جيگه شه بو فير بوون و فير كردني زانياري به سوود، وه به به رزترين و به ريزترين شوينيشه بو په رستنه كان وه شويني دل نه وايي و نارام به خشيه و خوشه ويست ترين شوينيشه به لاي خواي گهوره وه، سوپاس بو خوا كارواني خواناسان به ريوه يه و پوژ له دواي پوژ به فه زلي خوا نه هلي مزگه وت هه ره له زياد بووندايه، هه ريوه خواي گهوره ده فرمويت: ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاٰكِعِينَ﴾ (43) (البقرة) واته: نويزه كانتان نه نجام بدن و زه كاتي ماله كانتان ده ربكهن وبيدهن به هه ژاران وه كرنوشيش به رن له گه ل كرنوش به راندا واته به كو مه ل نويزه يكه ن. ياخود ابي هريرة رضي الله عنه: ده فرمويت: پیغمبرمبهری خوا صلی الله علیه و آله فرمویه تی: ﴿صَلَاةُ الرَّجُلِ فِي جَمَاعَةٍ تَرِيدُ عَلٰی صَلَاتِهِ فِي بَيْتِهِ وَصَلَاتِهِ فِي سُوقِهِ خَمْسًا وَعِشْرِينَ دَرَجَةً﴾ صحيح الجامع الصغير 3782 واته: نويزي پياويك به كو مه ل له مزگه وتدا نه نجامي بدات بو ي چاكترو

خيتره له نويزيكي كه له ماله وه ياخود له دوكان و بازاردا نه نجامي بدات به بيست و پينچ پله. ياخود عبدالله ي كوري مه سعود (خوالي رازي بيت) ده فرمويت: ﴿إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَّمَنَا سُنْنَ الْهُدَى وَإِنَّ مِنْ سُنَنِ الْهُدَى الصَّلَاةَ فِي الْمَسْجِدِ الَّذِي يُؤَدَّنُ فِيهِ﴾ رواه البخاري (المساجد 465) واته به پرستي پيغمبرمبهری خوا صلی الله علیه و آله ريگاي رنمويني فير ده كردين، وه يه كيكي له و ريگايانه ي كه فيري ده كردين بريتي بوو له نويزه كردن له مزگه وت به كو مه ل كه بانگي تيا ده ريت. ههروه ها عامري كوري عبدالله (خوالي رازي بيت) له سه ره مه رگدا بوونزيك بوو له وه ي گياني پيروزي ده ربچيت و بگه ريتته وه بولاي په روه رداگار، له و كاته دا بانگ بيژ بانگي فرموو نه ميش گويي له دنكي بوو وه ماله كه ي له مزگه وته وه نزيك بوو، جا داواي كرد كه دهستي بگرن و بيبه ن بو مزگه وت پييان ووت ناخر تو نه خوشي و حالت به ره و تيكي چوون ده چيت، نه ويش فرمووي: ده تانويت گويم له دنكي بانگ بيت و نه چم به دنكيه وه! انه وانيش ناچار بوون و چوونه بن باليه وه و برديانه مزگه وت تا نويزه كه ي نه نجام بدات كاتي نويزي مه غريب بوو، بو يه له گه ل پيش نويزدا نويزي دابه ست و يه ك ركاتي كردو له ناو نويزدا له كاتي هه ستانه وه بو ركاتي دووه م گياني سپاردو مرد. صفة الصفوة ج2 ص92 جا به پرستي نه وه نيشانه ي كوتايي هاتني ته مه نه به خيرو چا كه وه نه م هاتوو چوكردن و دل په يوه ست بوون به مزگه وته وه يه واي له پيشينه چا كه كانمان كردوو كه هه ميشه له خه مي جي به جيكردي فرمانه كاني خوا دا بن وله شوينه پيروزو پا كه كاندا گيان بسپيرن. په حمه تي خوا له وان و به رده وامي و شوين كه وتنيش له نيمه ي به نده ي خوا. بو يه براي خو م داوات لي ده كه م پا به نده به نويزي جه ماعه ته وه، چونكه :

- 1- ده بيته هوي نه نجام داني خوا په رستيه كي چاك وراسته قينه.
- 2- ناوه دان كردنه وه ي دل و دهروون به چوونه مالي خواو خو سازدان بو نويز.
- 3- وازه ينان له مالي دونياو خو خهريك كردن به يادو په رستني خواي گهوره وه بو چهند ساتيك.
- 4- بينيني موسولمانان و چاك و چوني كردن و هه وال پرسيني يه كتری و ته ووه و يادخستنه وه ي يه كدي.
- 5- دوويات كردنه وه ي په يمان له گه ل خوا داو ته و به و گه رانه وه بولاي.
- 6- هاتوو چوكردي به رده وام و دانه بران له نويزه كان به ته وواي.

7- هوکاره بو چوونه ژیر سیبهری عهرشی خوا له دواپوژدا.

8- ده بیته هوئی جی به جی کردن فرمانی خوی گه وره و خوشه ویستی پیغه مبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

9- زیاد بوونی پاداشت و خیری زور له ترازوی چاکه دا.

10- ((25)) دهرجه یا خود ((27)) دهرجه بو و هرگرتنی پاداشتی یه ک نویژ به کومه ل نه نجام دان .

حه وته م: سوور بوون له سهر گرتنی ریگه ی راست و نه ملاو لانه کردن له سهری .

گومانی تیدا نیه تاکه ریگه ی راست و سهر فرازی ته نها ریگه ی نیسلامه و راستترینیشیانه که بریتیه له نهو ریگه یه ی پیغه مبهران و هاوه لآن و پیشینه چاکه کانمان له سهری بوونه ریگه ی نه هلی سوننه ت و جه ماعاته، که هه همیشه به لگه دارو چاونه ترس و خاوه نی جیا کردنه وه ی راستی و ناراستی بوونه، که واته هه رکه سیک له سهر نه م ریباره پیروژه رویش ت نه وه زور به دووره له ده سته و تاقمی گومرای نه هلی که لام و شوین که وتوانی بیدعه و کاره ناپه سنده کان، هه روه ها

به دوورده بیته له دهر برینی راو بوچوونی خو م یان من وه به دوورده بیته له په پره و کردنی بهرنامه ی ده ست کرد و شوین که وتنی، وه هه روه ها باشتین و پینمایی ترین ریگه ئه وه یه که خوی گه وره ده فهرمویت: ﴿ اِنَّكَ لَتَهْدِي اِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (52) صِرَاطِ اللّٰهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ اِلَّا اِلَى اللّٰهِ تَصِيْرُ الْاُمُوْر (53) ﴾ (الشوری) واته: بیگومان نه ی موحه ممه د صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ توخه لکی بو ریگه یه کی راست و دروست پینموینی ده که ت، نه وه ش ریگه ی خوی گه وره یه و وه نه وه ی که له ناسمانه کان و زه ویدایه ته نها مولکی نه وه، وه بشزانه گه رانه وه هه مووکارو باریک هه ر بو لای خوی وه به س. که واته شوین که وتوانی ریگا راسته که ی نیسلام هه همیشه به ته نگی دینه که یانه وه بوونه و بهرگریان لیی کردوه و له کاته خوش و ناخوشه کاندای پشنتی موسولمانان و دینه که یان گرتوه، هه روه ها پیویسته مروقی موسولمان هه همیشه به دوور بیته له هاو پیبی کردن و نزیک بوونه وه له که سانی بیدعه چی و نه هلی هه واو نارزه زو، چونکه فوزه یلی کوری عه یان (په حمه تی خوی لی بیته) ده فهرمویت: ﴿ اِذَا رَاَيْتَ مُبْتَدِعًا فِي طَرِيْقٍ فَخُذْ فِي طَرِيْقٍ اٰخَرَ ﴾ البحر الرائق في الزهد والرقائق ص 25 واته: هه رکاتیک که سیکت بینی بیدعه چی بو (زیاد که له دیندا) به ریگه یه کدا دهر ویش ت نه وه تو به پیچه وانه ی نه وه له ریگه یه کی تره وه برو .

هه شته م: به رده وام بوون له سهر بانگه واز کردنی خه لکی بو لای خوی گه وره .

کاری بانگه وازی کاریکی پیروژه گه وره یه و پاداشتیکی زوری بو ناماده کراوه و سهر که وتن و سهر فرازی دونیا و دواپوژی تیدایه، بیگومان بانگه واز کردنی خه لکی بو هاتنه ناو دینی نیسلام و گه رانه و یان بو باوه شی نیسلام یه کیکه له ره و شته زور گه وره کانی باوه برداری راسته قینه، وه نه مه ش بو رزگار کردنی به نده کانه له بهرنامه ده سترکردو پرله هه له و که م و کورپه کان به ره و پوشنایی و پوناکی بهرنامه ی پرله په ندوئا موژگاری و بی هه له ی خوا. وه نه م بانگه وازش به مهرجی زانست و زانیاری به سوود و کرده وه پی کردنی له لایه ن بابای بانگخوزه وه ده بیته و له سهر پینموینی و چاو روشنی و دل سوزی ده بیته، وه پیویسته ته نها له پیناوی خوادا بیته و هیچ شتیکی هه واو نارزه زوی تیکه ل نه کریت، هه روه ها که سی بانگخواز پیش هه موو که س زیاتر ده بیته بیر له وه بکاته وه که کاری بانگه وازی جولانه وه و ماندو و بوون و داپرانی پیویسته و دهر وونی مروقه کانیش له و جو ره وه پشو و هرده گریت، نه ویش له بهر نه وه ی بانگخواز به و هه سته پروانیته کاره که ی که نه مه کاری پیشووی پیغه مبهران و هاوه لآن و پیاو چاکان بووه، هه روه ک خوی گه وره ده فهرمویت: ﴿ قُلْ هٰذِهِ سَبِيْلِيْ اَدْعُوْ اِلَى اللّٰهِ عَلٰى بَصِيْرَةٍ اَنَا وَمَنْ اَتَّبَعَنِ وَ سُبْحٰنَ اللّٰهِ وَمَا اَنَا مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ (108) ﴾ (یوسف) واته: نه ی پیغه مبهر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به و خه لکه بلئی نا نه مه یه ریگه ی من و نه وه شی که له سهر ری و ریباری منه، خه لکی بانگ ده که ین بو یه کخوا په رستی خوا و هه له سهر بنجینه ی خوا په رستی که ی ته واو و چاو روشنی و به لگه ی شرعی، وه خوی گه وره ش پاک و بیگه رده له هه موو که م و کورپه که وه بی بهریشم له وانه ی که هاوه ل و هاوبه ش له کاروباره کاندای بو خوا بریار ده دن * . جا پیشه وانی و لجه ریر (په حمه تی خوی لی بیته) له ته فسیره که یدا ده فهرمویت: { قُلْ } یا محمد، { هٰذِهِ } الدعوة التي ادعُو إليها والطريقة التي

أنا عليها، { سبيلي } سنتي ومنهاجي. وقال مقاتل: ديني، نظيره قوله: { ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ } (النحل - 125) أي: إلى دينه. { ادْعُوا إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ } على يقين. والبصيرة: هي المعرفة التي تميز بها بين الحق والباطل، { أَنَا وَمَنْ أَتَّبَعِيَ } أي: ومن آمن بي وصدقني أيضا يدعو إلى الله. هذا قول الكلبي وابن زيد، قالوا: حق على من اتبعه أن يدعو إلى ما دعا إليه، ويذكر بالقرآن (1). وقيل: تم الكلام عند قوله: { ادْعُوا إِلَى اللَّهِ } ثم استأنف: { عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنْ أَتَّبَعِيَ } يقول: إني على بصيرة من ربي، وكل من اتبعني. قال ابن عباس: يعني أصحاب محمد صلى الله عليه وسلم كانوا على أحسن طريقة وأقصد هداية، معدن العلم، وكثر الإيمان وجند الرحمن. انظر: تفسير

الطبري: 16 / 293. ههروهها پیئشهوا ابن تیمیه (پهحمهتی خوای لیبیت) دهفهرمویت: بانگهوازکردن بولای خوا: بریتیه لهوهی که بهندهی خوا کارو بارهکانی له کاتی بانگخوازیدا له ژیرپوشنایی فهرمانی خوادا بیئت وه بانگهوازیشی تنها بولای باوهپیون به خوا بیئت وههروهها ناساندنی پیغهمبهری خوا ﷺ بهرنامهکهی که دینی خویوه وه بهراست زانینی نهوهوالانهی که نهوه بانگهوازی بو دهکات وهگوپراهلیش بکریت بو فهرمانهکانی و لیئی لانهدریئت، وه نهوه بانگهوازهش زیاتر چر بکریتهوه له بانگهواز بوکردن و تیگهیااندنی خهک له مهبهستی سهرهکی ههردوو شهادهکهیه که بریتین له: ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ ﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ﴾ وههروهها بانگهواز کردن بو جی به جیکردنی فهرمانهکانی تری وهک نویژو پوژوو زهکات و حهجی مالی خوا وه بانگهوازکردن بو پروابوون به بهبهشهکانی باوه که بریتین له پروابوون به خوا و مهلائیکهکان و کتیبهکان و پیغهمبهران و پوژوی دواپی و قهزاو قهدر به خیروشهپیهوه، ههروهها مروقی بانگخواز پیویسته لهسهری بانگهوازیکات بو دینی خوا بهتایبهتی لهبه تاک زانین وپهستی خوا وهک نهوهی که خوا ببینی خو نهگهر تو نهوه خویوه نهببینی خو نهوه تو دهببینی. ههروپیه ههموپیغهمبهرانیش لهسهر نهوه هاو پابوون که دینی تهواوهتی نهوهیه کهبیرو باوهپاشان کردهوه، ههروهک پیغهمبهری خوامحمد ﷺ بهو شیویه بانگهوازی دهست پیگرد وه بهیارمهتی خواوه بهگوپرهی شهری خوا بوو. انظر: دقائق التفسیر، لابن تیمیه: 3 / 284 .

عهدولای کوری عومهر (پهزای خوای لیبیت) دهفهرمویت: پیغهمبهری خوا ﷺ فهرموویهتی: ﴿إِذَا تَبَايَعْتُمْ بِالْعِينَةِ وَأَخَذْتُمْ أَذْنَابَ الْبَقَرِ وَرَضِيتُمْ بِالزَّرْعِ وَتَرَكْتُمُ الْجِهَادَ سَلَطَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ ذُلًّا لَا يَنْزِعُهُ حَتَّى تَرْجِعُوا إِلَى دِينِكُمْ﴾. رواه ابو داود 3462 ههركاتيک کپین و فروشتنتان دهست پیکردو کهوتنه کاری ﴿العینه﴾ * پاشان دهستان گرت بهکلکی مانگا کانتانهوهو رازی بوون بهکشتوکال کردن، وهوازتاتان له جههاد کردن له پیئاوی خوادا هیئا نهوه نهوه کات چاوه پروان بن خوای گهوره بهرگی زهلیلی و بی دهسهلاتی بکات بهبهرتاندا، خوای گهورهش نهوبی دهسهلاتیه لهسهرتان لانا بات تاکو نهگه پرنهوه بو دینهکهیی و واز لهو کاره دونیاییهتان نههینن.

* ﴿العینه﴾ جوړه کاریکه له کپین و فروشتندا، کابرای فروشیار شتییک دهفروشیئت به کهسیکی تر بهقهرن، بهلام پیش دانهوهی قهرزهکه، فروشیارهکه نهوهی فروشتوتی پیی لیی وهردهگریتهوه به پارهیهکی حازری کهمتر له نرخی خوی.))
40 فهرمووده له بارهی بانگهوازو بانگخوازانهوه ل8))

نویهم: راستگوویی له ههموو گفتووگووو کردهوهکاندا:

راستگوویی رهوشتیکی بهرزی جوان و پیروزه که موسولمان دهتوانیئت له ههموو ههلسوکهوتهکانی ژیانی دا خوی پیی پرازینیتهوه، بیگومان راستگوویی واته گیرانهوهی ههوال و وتهکان وهک خوی و بهراست و دروستی و باس کردنی کهسهکان یاخود شتهکان وهک خوی بهبی کهم کردن و زیادکردن لیی، جا نهوه راستگوو بوونهش تهنها شوین که لیوهی پهخش دهبیئت بریت و دهشبیتنه بناغهبووی بریتی له (دل) واته ههركات مروقه بووه خاوهنی دلیکی زیندوو بی غهله و غهش نهوکاته دهبیته کهسیکی راست بیژ، ههروهها زور پیویسته له کردهوهکانیشماندا راستگووین و به دور بین له ههلهی نههندامهکانی لاشه، ههروپیه خوای گهوره دهربارهی راستگوویی دهفهرمویت: ﴿وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمٌ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ یونس 2 واته: نهوهی موحه ممد ﷺ موژده بده بهوانهی که باوهریان هیئاوهو با نهوانهش بیگومان بن لهوهی که به هوئی نهوه راستگوو بوونهیان پلهوپایهی بهرزیان ههیه لای پهروهردگار. ﴿ قال ابن عباس: أجزا حسنا بما قدموا من أعمالهم. قال

13- پیغمبری خوا محمد ﷺ فرموده: ﴿عَلَيْكُمْ بِالصِّدْقِ فَإِنَّ الصِّدْقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ وَمَا يَزَالُ الرَّجُلُ يَصْدُقُ وَيَتَحَرَّى الصِّدْقَ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ صِدْقًا﴾ صحیح الجامع الصغیر 4070 واته: ناموزگاریتان ده که م راستگوئی بگرن، چونکه راستگوئی رینماییت ده کات به ره و چاکه، وه چاکه ش رینماییت ده کات به ره و به ههشت، بویه به رده و ام پیاو راست ده لیت و هه ولی راستگوئی ددات تا وای لیدیت لای خوی گه وره پله ی به راستگو دهنوسریت. که واته راستگوئی باشرین و جواترین سیفه تیکه که تاکی موسولمان له دونیادا شانازی پیوه بکات و بییته هوی رزگار بوونی له ناگری دوزخ له دواروژیشدا، ده که واته بابو سیفه ته جوانه خو مان برانیننه وه و بیینه هوی سهر فرازی بو خو مان و هاوړیا نمان و دینه پاکه که مان. به راستی پیشینی نیمه (رهمه تی خویان لیبیت) ته نها سیفه تی که تیا یاندا بو بیت و پی سهر که وتوو ببون بریتی بو له (راستگوئی) به لوقمانی حه کیمیان ووت: نه ی لوقمان نایا تو به نده ی فلانه که س نه بویت؟ نه ویش ووتی: به لیّ و ابو، جا پییان ووت نه ی چون تاوات لیّ هات و گه یشتیته نه و پله یه؟ نه ویش فرمودی: من به چوارشت تاوام لیّ هات (تقوی الله، و صدق الحدیث، و اداء الامانة، و ترک ما لایعنی) الاداب الشرعیة ج 1 ص 39 واته: پاریزگاری و ترسان له خوی گه وره، وه راستگوئی له قه سه دا، وه به جی گه یاندنی نامانه ت له کاتی خوید، وه ازه یان له شتی که په یوه ندی به منه وه نه بو بیت.

پیویسته مروّقه له م شتانه دا راستگوئی خوی بسه لمینیت:

- 1- راستگو بیت له نیه تا: واته هه موو کارو کرده وه یه کی ته نها له پیناوی خوادا بیت و هیچ شتیکی تری تی که ل نه کریت و به دل سوژی و لی برانه وه کاره کانی نه نجام بدات وه به گویره ی شه ری خوابیت.
- 2- راستگو بیت له زماندا: واته هه ول بدات هه میشه خوی پاریزیت له بیستنی قسه ی بی بنه ماو یه کسه ر گیرانه وه ی وه هر و ته یه کیشی بیست وه ک خوی باسی بکات به بی پیوه نانی زیادو که م.
- 3- راستگو بیت له کرده دا: واته هه ول بدات کرده وه کانی برانینیت وه به راست رویشتن و خو نه گوړین له شته کان و وه ک خوی نمایشی چاکه کان و خراپه کانی بکات، نه بیته هوی هه لخه له تاندنی که س.
- 4- راستگو بی له په یمان بردنه سهر: په یمان دان به هه ر که سی که و جیبه جی کردنی له کات و ساتی خویدا یه کی که له نیشانه کانی راستگوئی، وه هه ر گیز نه بیته هوی نه بردنه سهری په یمان، چونکه یه کی که له نیشانه کانی دوو پروو.

دهیم: هاوړیبه تی کردنی که سانی چاک و خاوه ن وره به رزه کان.

به راستی بوونی هاوړی چاک و خواناس و وره به رزه ترس له پیشهاته چاوه پروان کراوونه کراوه کان ده بیته هوی به رده و ام بوون له سهر دینی خواو سهر فرازی بو دنیاو دواروژ، جا پیویسته زیره کانه هه لبرتری هاوړی ژیا نت، چونکه هاوړی نه و که سه یه که ده بیته جی متمانه و نال و گوړ کردنی بیرو بوچوونه کان، هه روه ها بته وی و نه ته وی نه و تاکه که سه له زور شتدا دیته ناو نه یینه کانی ژیا نته وه و پروای ته و او دتیت له سهری ده بیت، هه ربویه پیشینان نمونه ی هاوړیان به نمونه ی بوئی خوش هیناو ته وه نه ویش له به رته وه ی که بوئی خوش (خوشه ویستی و پاکی و رازی بوونی به رامبه ر دهنوینی) که واته هاوړی بیرخه ره وه و ده ست بارگرتنی تو یه له زور به ی کارو باره کانی ژیا ندا، وه ناگادار کرده وه هاو مانا بوونه له گه ل ریپره وی به ره و پیش چون یان هینا نه و ته به ره و داوه، جا پیویسته مروّقی ژیر که سی که هه لبرتری بو هاو سه ف ره و هاوړی و هاو دینی خوی که به مانا له گه لی دابیت، وه ته نه اش براده ری سهر سینی و نان خواردن و کاتی خوشی نه بیت، بویه به رده و ام بوون له سهر دین هاوړی و براده ری چاکی پیویسته خوی گه وره دهر باره ی هاوړی و براده ره فرمودی: ﴿الْأَخْلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ (67)﴾ (الزخروف) واته: هاوړی و براده ره ان له پوژی دوایدا هه ندیکیان ده بنه دوژمنی هه ندیکیان ته نها که سانی که نه بیت که له سهر له خواترسان و پاریزه ر له تاوان

کۆبوونه تهوه له گهڵ یه کتریدا. ﴿أن علي بن أبي طالب عليه السلام قال في هذه الآية: خيلان مؤمنان وخيلان كافرين، فمات أحد المؤمنين فقال: يا رب إن فلاناً كان يأمرني بطاعتك وطاعة رسولك، ويأمرني بالخير وينهايني عن الشر، ويجبرني أني ملائكتك، يا رب فلا تضله بعدي واهدك كما هديتني وأكرمك كما أكرمتني، فإذا مات خليله المؤمن جمع بينهما، فيقول: ليشن أحدكما على صاحبه، فيقول: نعم الأخ، ونعم الخليل، ونعم الصاحب، قال: ويموت أحد الكافرين، فيقول: يا رب إن فلاناً كان ينهاني عن طاعتك وطاعة رسولك، ويأمرني بالشر وينهايني عن الخير، ويجبرني أني غير ملائكتك، فيقول بس الأخ وبس الخليل، وبس الصاحب. ﴿أخرجه الطبري: 25 / 94، وعبد الرزاق في التفسير: 2 / 199-200، وزاد السيوطي في الدر: 7 / 389 نسبه لعبد بن حميد، وحميد بن زنجويه، وابن أبي حاتم وابن مردويه، والبيهقي في شعب الإيمان.

واته: پيشهوا على كورى ئەبى تاليب (خوالیبي پازى بیټ) دەر باره ی ئەم ئایه ته ده فه رموی: نمونه ی دوو هاوړی باوه پارو دوو هاوړی بى باوه، له دوو هاوړی باوه پارو که یه کیکیان مرد، کاتیك گه یشتته وه به خوای گه وره و لای خوای گه وره ستایشی برادره باوه پارو که ی کردو فه رموی: ئەى خوايه گیان من ئەو هاوړی بهم هه بوو که ناوی (.....) بوو به رده وام فه رمانی پی ده کردم که له گوپراهه لى تو پاشان پیغه مبه ره که تدابم عليه السلام، وه فه رمانی پیده کردم که کارى خپرو چاک ئە نجام بدم و دوور بکه ومه وه له کارى شه پرو خراپه، وه هه والى ئەم پی گه یشتنه ی تو ی پی ده دام، ئەى خوايه دواى ئەمه ئەو برادره شم گومرا مه که و پینموینی بکه، هه روه ک چون پینموینی منت کرد، وه پریزی لى بگره هه روه ک چون ریزت له من گرت، دواى ئەوه ی برادره باوه پارو که ی تریش مرد هه ردوکیان کوکرانه وه گه یشتن به یه ک، ووتی: به لى ئەوه باشتین هاوړی به، وه باشتین دوسته، وه باشتین هاوه له، پاشان یه کیك له هاوړی بى باوه په کانیش مرد، ووتی: ئەى خوايه گیان من ئەو هاوړی بهم هه بوو که ناوی (.....) بوو به رده وام فه رمانی پی ده کردم که گوپراهه لى تو پاشان پیغه مبه ره که ت عليه السلام نه کهم وه فه رمانی پیده کردم که کارى خراپه وه ئە نجام بدم و دوور بکه ومه وه له کارى چاک و خپرو، وه هه والى ئەم پی گه یشتنه ی تو ی پی نه ده دام، ووتی: به لى ئەوه خراپترین هاوړی به، وه خراپترین دوسته، وه خراپترین هاوه له .

هه روه ها خوای گه وره سه رباسیكى ئەوانه مان بو ده گپریته وه که له پوژى دوايدا په شیمانی دهره برن به رامبه ره ئەو برادرو هاوړی بهی که له دونیادا هه یان بووه له کاتیكدا تازه له وى په شیمانی دادیان نادا، وه که ده فه رمویت: ﴿وَيَوْمَ يَعْصُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا (27) يَا وَيْلَتَا لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا (28) لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا (29)﴾ (الفرقان) واته: پوژى قیامت پوژیکه که سته م کار له په شیمانی قه پ ده کات به ده سستی خویداو ده لى: نای خوژگه له گه ل پیغه مبه ردا عليه السلام ریگه ی راستم بگر تابه ته بهر، نای تیا چوون بو من خوژگه (فلانه) که سیشم نه کردایه ته هاوړی و دوستم، چونکه به راستی نه وکه سه منى له یادی خواو قورئانی پیروزموسولمانان ویل کرد. دواى ئەوه ی ئەو بهرنامه یه م پی گه یشتبوو وه باوه پریشم پیی هینا بوو، وه به راستی شه ی تانیش هه میشه پشت تیکه رو پشت به دهره له مروقه کان. پيشهوا الشعي (په حمه تی خوای لیبیټ) ده فه رمویت: ئەم ئایه ته له سه ر عوقبه ی کورى ئەبى موعیط هاته خواره وه له کاتیكدا عوقبه لای پیغه مبه رى خوابوو عليه السلام موسولمان بوونى خو ی راگه یاند، پاش ئەوه ی گه پراهه بو لای هاوړی و دوسته که ی که ئومه ییبه ی کورى خه له ف بوو ئومه ییبه پیی ووت: چیه ئەوه ده لى موسولمان بویت؟ پرو ئەوه دم و چاوى من له دم و چاوت حه رام بیټ له بهر ئەوه ی په یمانت داوه به موحه ممهد عليه السلام جا عوقبه یه کسه ره په شیمان بووه بى باوه پرى خو ی راگه یاندو هه لگه پراهه وه . هه روه ها پيشه و اعطاء (په حمه تی خوای لیبیټ) ده فه رمویت: ﴿عقبه بن معیط يأكل يديه حتى تبلغ مرفقيه ثم تنبتان، ثم يأكل هكذا...﴾ واته: عوقبه ی کورى موعیط و (هه موو سته م کاران و پاشگه ز بووان له دینی خوا) به رده وام ده سستی خو یان ده خون و ددانی لى گیر ده که ن تاكو وای لیدیټ ده گاته ئانیشکی، پاشان و دده ستیان بو دروست ده بیټه وه بهو شیوه یه به رده وام ده بیټ. أسباب الزول ص (385)، الطبري: 8 / 19 باختصار.

هروه ها پیغه مبهری خوار^{علیه السلام} ده فہرمویت: ﴿المرء علی دین خلیلہ فلینظر أحدکم من یخالل﴾ رواہ ابو داود 5168 ووصحہ الشیخ

الالبانی فی الصحیحہ 927 واته: پیوا له سہر دینی هاوری کھیته، جا هریهک له ئیوه با بروانیت بزانیته کیی کردوه به هاوہل و دوستی خوئی. کهواته مروؤف لهم دونیا یه دا سہر پیشکه له هہلبژاردنی هاوری و دوست، به لام دواپوژیش له پیئشو هاتنی شتیکی بیگومانه په شیمانی ئیره سوودمه ندرته وهک له په شیمانی دواپوژ، بویه هه میشه به ژیری مامه له بکه له هہلسوکه وتی ژبانی دونیاتدا، شیخ حه سہنی به صری (پرحمتهی خوا ی لیبیت) ده فہرمویت: ﴿المؤمن مرآة اخیه ان رای فیہ مالا یعجبہ سدده وقومہ وحاطہ وحفظہ فی السروالعانیة﴾ کتاب الاخوان ابن ابی الدنیا ص 131 واته: پروادار ئاویئنه ی براکھیته، نه گہر شتیکی بیینی تیایدا که پیی باش نه بییت یه کسہر پیی ده لی و بوی راست ده کاتہ وه، یان بوی داده پوئیت، یان بوی ده پاریزیت، له نهیئی و ئاشکرادا. یانزہ یه م: ئارام گرتن له سہر به لاونه هامه تیه مان.

به لا و نه هامه تیه کان له سہر ده می نه مروی به ناو پیئشکه وتن و زانیاریدا وهک ریئنه ی باران داده باریتته سہر تاکی موسولمان و هہر جارہی به ناویکوه یه خیان پیی ده گریت، جا هہر ئم به لایانه شه که ده بیته هوئی ئه وهی فیتنه و هہلگہرانه وهی دلہ کان به روہ ئا قاریکی تربیات، ئارام گرتنیش پله و ریژی تاییه تی خوئی هہیو سوننه تی پیغه مبه ران و پیوا چاکانی پیئشو بووه، هہمیشہ دوزمنانی خوا چہ کی زمانیان زیاتر به کار هیئاوہ بو جہنگی دهرونی به رامبہر به باوہر داران و لهو ریگہ یه شه وه خاوهن بهرنامه ی خویان پیی له که دارو نارہحت کردوه، وه ویستویانه لهو ریگہ یه وه بچنہ ناو ناخی تاکی باوہر داروہ، بویه سہرہ پای ئه مانہش به ندهی خوا هہمیشہ چہ سپا و پاوہ ستاو و نه له قیوہ و بیلال^{علیہ السلام} ئاسا له کاتی نازارو ئه شکہ نجه دا (أحد-أحد) ده لیئن، بیگومان به لا و نه هامه تی چہند جوړیکی هہیہ له وانه:

یہ کہم: به لای هہلگہرانه وه له دینی خوا ، واته له دوا ی ئم هہموو خوہیلاک کردن و خہریک بوونہ به دینی خوا وه له گہل موسولمانان بوون و به تہمای به هہشت کار کردن به لام له نا کاودا به هوئی کہ سیکوه یان کاریکوه واز له دینی خوا ده هیئیت و تووشی هہلگہرانه وه و بی باوہری ده بییت، سہرہ نجامی به خراپہ ده گہریت و ده بیته ئه هلی دوزہخ (خواپہ نامان بدات). هاوہ لی زور به ریئز حدیفة بن الیمانی^{علیہ السلام} ده فہرمویت گویم له پیغه مبهری خوابوو^{علیہ السلام} ده یفہرموو: ﴿تعرض الفتن علی القلوب کالحصیر عودا عودا فای قلب اشربها نکت فیہ نکتہ سوداء وای قلب انکرها نکت فیہ نکتہ بیضاء حتی تصیر علی قلبین علی ابيض مثل الصفا فلا تضره فتنة ما دامت السماوات والأرض والآخر أسود مرابدا کالکوز مجحبا لا یعرف معروفا ولا ینکر منکرا إلا ما اشرب من هواہ﴾ رواہ الامام احمد 386/5 و مسلم 128/1 واته: به لا و فیتنه کان وهک قامیشی نیو حہسیر یهک له دوا ی یهک

داده بزنه سہر دلہ کان، هہر دلیک ئه و به لا و فیتنه یه بنوئیت ئه و ا یه کسہر خالیکی رہش له سہری دروست ده بییت، وه هہر دلیک نه بنوئیت و خوئی لی به دوور بگریت ئه وه خالیکی سپی له سہر دلی دروست ده بییت، تا کو وای لی دیت دلہ کان دہبن به دوو به شه وه: ئه وانیش (دلیکی سپی به وینہی بهر دلیکی سپی) هیچ به لا و فیتنه یهک زیانی پیی ناگہ یه نییت تا ئه وکاتہی ئاسمانہ کان و زہوی بهر دہوام دہبن و دہمینن، ئه وی تریشیان (دلیکی رہشی داخرا و به وینہی کونده یهکی لارو له ویر) هیچ چاکه و خیریک له خوئی ناگریت، وه بهر هہلستی هیچ خراپہ یه کیش ناکات، مه گہر تہنہا بهر هہلستی یهک شت بکات ئه ویش ئه وه یه که له گہل هہ و او نارہ زوہ کانیدا نه نوئشریت.

دووم: به لا و نه هامه تی چہ وساندنہ وه وستہم ، یه کیکی تر له و ئه شکہ نجه و نازار دانانہ له لایہن دوزمنانی خوا وه بو خاوهن باوہرہ کان بریتیه له وهی که هہمیشہ ده یانه ویت تاکی خواناس بچنہ ژیر رکیف و دہسه لاتی خو یانه وه و به نارہ زوی خو یان یاری به پیروزیہ کانیان بکن، وه هہمیشہ بیان چہ وسیننہ وه وستہ میان لی بکن، هہر وهک خہ بابی کوپی ئه رت (خوالیی رازی بییت) ده فہرموی: من لهو زہمانہی مه ککه دا کاری ئاسنگہریم دہ کرد، جا هہندیک قہرزم که وتبووه لای عاصی کوپی وائیلہ وه که سہر کرده یهکی بی باوہر بوو، منیش کاتی وەرگرتنہ وه که ی قہرزه کهم هات و چووم بو لای تا کو قہرزه کهم بداتہ وه به لام ئه و به هیچ جوړیک نامادہ نه بوو قہرزه کهم بداتہ وه و ده یوت: به مر جیک دہتدہ مه وه واز له

موحه ممد ﷺ بیئی و بی باوه پبیت پیی و بییته ژیر دهسه لاتی خو مه وه، منیش پیم ووت نه خیر وه لاهی هرگیز نه و کاره ناکم و چاوه پروانیش ده کهم تا کو خوی گه وره تو دم ریئیت و پاشان له دوا پروژدا زیندوت ده کاته وه، عاصیش به گالته جارپه وه ووتی: بوچی من دم رم و دوی مردنم زیندوو ده کری مه وه، منیش ووتم: به لی دم ریت و زیندوو ده کری ته وه، ئینجا ووتی ده لیم گه ری با له وی زیندوو ببه وه مال و سهروه ته که شم له وی هه رده بیته و ده ته ده مه وه. صححه الشیخ الالبانی فی صحیح الترمذی 2529

سبیم: به لاونه هامة تی خیزان و مال و مندال، به کیکی تر له و به لاجپانه ی که پیویسته ناگاداری بین بریتیه له به لای خیزان و مندال نه ویش له به رته وه ی خوی گه وره و میهره بان هه ندیک له خیزان و مندالانی به به لاو نه هامة تی وه سف کردوو، وه که ده فرمویت: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَرْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ﴾ (التغابن 94) واته: نه ی نه وانیه که باوه پرتان هیناوه، به راستی (هه ندیک) له خیزان و منداله کانتان دوژمن بو ئیوه زور ناگاداریان بن، یان دهر باره ی مال و سهروه ت و سامان ده فرمویت: ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ﴾ (الانفال 28) واته: باش بزنان که به راستی مال و سامان به لاونه هامة تین بو هه ندیک که س.

چواره م: به لاونه هامة تی دهسه لات و پله و پایه : وهرگرتن و داواکردنی پله و پایه و دهسه لات و چپونه سه رکورسی و خو پرادان به سه ر خه لکی خواره و دوا له سه ر شانی هه ژارو چه وساو خوده و له مه ندردن و به رزبوونه وه، کاریکی زه م کراو و خراپه و سزای خوی به دوا ویه هه روه هاسووریوون له سه ری و ده ست به ردار نه بوون لیی وه ک نمونه ی دوو گورگی برسی وان که نه دهنه ناو رانه مه ری که وه و زیانیان پی ده گه یه نن خو نه گه ر مه ره کانیش نه خون نه وه یان ملیان ده شکینن یان نه وه ته هیلاکیان ده که ن و کاکه ی شوانیش ته نها نه وه نده ی پی ده کریت سه ریان بریت و به خواردن گۆشته که یاندا بگات نه گه ریش پی بگات، له م باره یه وه نه و فرموده یه هاتوو که پیغه مبه ری خوا ﷺ ده فرمویت: ﴿مَا ذُبَانَ جَانَعَانَ أُرْسَلَا فِي غَنَمٍ بِأَفْسَدَ لَهَا مِنْ حِرْصِ الْمَرْءِ عَلَى الْمَالِ وَالشَّرَفِ لِدِينِهِ﴾ صحیح الجامع الصغیر 5496 واته: ره وانه کردنی دوو گورگی برسی بو ناو رانه مه ری که مترو خراپتر نیه بو دینه که ی له زیانی که سی که نه وه نده سووریته له سه ر ده ست خسته نی سهروه ت و دهسه لات و پله و پایه .

پنجه م: به لاونه هامة تی مه سیحی ده ججال، بیگومان نه مه ش جو ریکی تره له و به لایانه ی که پیویسته تاکی موسولمان هه میسه خوی لی بیاریزیته، وه دوا له خوی گه وره بگات که نه یگه یه نیته نه و خراپترین دروستکراوه ی خوا، بو یه ده ججال پیاو یکی جوله که ی کویره و ته نها یه ک چاوی هه یه و له ناو چه وانیشی نوسراوه (کافر) هه موو که سیکی موسولمان نه و پروژ ده توانیت بیخوینیته وه و ماوه ی 40 پروژ له سه ر زه وی ده مینیته وه، وه له و ماوه که مه دا سه رپای سه ر زه وی ده گریته وه ته نها ناتوانیت بجیته 3 شاری پیروزه وه که نه ویش شاری (مه که وه مه دینه و قودسه). به راستی به لایه کی گه وره یه و پیغه مبه ری خوا ﷺ ده فرمویت: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا لَمْ تَكُنْ فِتْنَةً عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ مِنْذُ ذُرِّ آدَمَ اعْظَمَ مِنْ فِتْنَةِ الدَّجَالِ، ..... يَا عِبَادَ اللَّهِ أَيُّهَا النَّاسُ فَاتَّبِعُوا فَاي سَأَصْفِيه لَكُمْ صَفَةً لَمْ يَصْفَهَا أَيُّهُ قَبْلِي نَبِي﴾ صحیح الجامع الصغیر 7875 واته: نه ی خه لکینه هیچ به لاو نه هامة تیه که نیه له سه ر زه وی له و پروژه وه ی که خوی گه وره ناده می دروست کردوو، له به لاونه هامة تی ده ججال گه وره تر بیت، جا نه ی به نده کانی خواهی خه لکینه، دامه زراو جیگیر بن به شیوه یه که و بو تانی پرون ده که مه وه و پیتانی ده ناسینم، که له پیش منیشدا هیچ پیغه مبه ری که ﷺ نیه که ناو باسی کرد بیت.

دوانزه یه م: سووریوون له سه ر وهرگرتنی زانیاری.

به راستی ئاینی پیروزی نیسلام ئاینی زانست و زانیاریه و تیگه یشتنه له بنچینه شه رعیه کان و به شیوازی جوان و چاو پوشنی و ووردبوونه وه لی، وه به هه ولدانی بی و چان و کول نه دان له ناستیدا هه ربویه قورئانی پیروژ پیش هه موو شته کان فه رمان ده کات به خویندن و خویندنه وه و وهرگرتنی زانست و زانیاری به ووشه ی ﴿اقْرَأْ﴾، هه روه ها خوی گه وره ده فرمویت: ﴿قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ (الزمر 9) واته: ئایا وه که یه که یه کسانن نه وانیه که شاره زاییان

هیهو ده زانن، له گه ل ټه وانه ی که شاره زایان نیو نازان و ناشیانه ویت بزائن. ههروهه پیغه مبهری خوا ﷺ ان الله اوحى الي: انه من سلك مسلکا في طلب العلم سهلت له طريق الجنة، ومن سلبت كرمته أثبتته عليها الجنة وفضل في علم خير من فضل في العبادة، وملاك الدين الورع ﴿صحيح الجامع الصغير 3233 واته: خوی گه وره پیی راگه یاندوم که هه ره که سیک ریگه یه که بگریته بهر بو داوکردن و فیروونی زانیاری، ټه وای ریگه ی به هه شتی بو ئاسان ده که م، وه ټه و که سه ش که هه ردو و چاوه که یم لی سهندو ټه وه، ټه وه له پاداشتی دا به هه شتی پی ټه و ده م، وه خه یرو پاداشتی که له زانیاری دا به باشته له خه یری که له په رستندایه، وه جل ټه و گرتنی ناین بریتی به له خوگرته وه له گونا و تاوان. ههروهه پیغه و البخاری (به رحمت بیته) له سه حیحه که یدا له ژیر ناو نیشانی خروج فی طلب العلم ده فهرمویت: ﴿رَحَلْ جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ مَسِيرَةَ شَهْرٍ إِلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَنَسٍ فِي حَدِيثٍ وَاحِدٍ﴾ واته: جابری کوپی عبدالله (ره زای خوی لی بیته) ماوه ی مانگه ریگه ی بریوه بو لای عبدالله ی کوپی ټونه یس (ره زای خوی لی بیته) بو وه رگرتنی ته نه ا یه که فهرمووده رواه البخاری 38/1

سیانزه یه م: ټه نجام دانی نویژه سوونه ته کان.

نویژکردن له ناو په ستنه کاندایه وپایه یه کی گرنګ و گه وره ی هه یه، نویژه سوونه ته کانیش هوکارن بو نزیک بوونه وه و خوشه ویستی لای پیغه مبهری خوا ﷺ هه ربویه پیویسته که م ته رخه می و ته مبه لی تی دا نه کریت، چونکه هوکاری سه ره کی شه بو به رده و ام بوون له سه ر دینی خوا و به ده ست هی نانی خوشه ویستی خوی گه وره و میهره بان جا ټه نجام دانی ټه م نویژه سوونه تانه چ له مزگه وت بیته یا خود له ماله وه ټه نجامی بده یته پاداشتی تایبه تی بوئاماده کراوه، خوی گه وره ده فهرمویت: ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (31)﴾ واته: تو ټه ی محمد ﷺ پییان بلی: ټه گه ر ټیوه خوی گه وره تان خوش ده ویت، ټه وه شوین ریبارو سوونه تی من بکه ون خوی گه وره ش ټیوه ی خوش ده ویت. خوی به خشنده ش له تاوانه کانتان خوش ده بیته و خواش تاوان پو ش و میهره بانه به رامبه رتان. که واته شوین که وتنی سوونه ت و خوشه ویستی خوا پاشان خوشه ویستی پیغه مبهری خوا ﷺ ده بیته هو ی ټه وه ی که خوی گه وره بریاری لی خوشبوون ده ربکات. ههروهه پیغه مبهری خوا ﷺ له فهرمووده یه که دا ده فهرمویت: ﴿مَا مِنْ عَبْدٍ مُسْلِمٍ يُصَلِّيَ لِلَّهِ كُلَّ يَوْمٍ ثِنْتَيْ عَشْرَةَ رَكْعَةً تَطَوُّعًا غَيْرَ فَرِيضَةٍ إِلَّا بَنَى اللَّهُ لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ﴾ صحيح الجامع الصغير 5734 واته: هه ره بنده یه کی موسولمان نویژبکات ته نه ا بو خوی گه وره له هه موو روژیکدا که دوانزه رکاعه تی سوونه ته جگه له نویژه فهرزه کان، ټه وای به بی گومان خوی گه وره مالیکی له به هه شته بو دروست ده کات. پیغه مبهری خوا ﷺ ده فهرمویت: ﴿مَنْ أَحْيَا سُنَّةً مِنْ سُنَّتِي قَدْ أُمِّتَتْ بَعْدِي فَإِنَّ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلَ مَنْ عَمِلَ بِهَا مِنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أَجْرِهِمْ شَيْئًا﴾ رواه الترمذي 288/9 واته: هه ره که سیک سوونه تی که له سوونه ته کانی من زیندو و بکاته وه و له ناو خه لکیدای دوی مردنی من له کاتیکی کاری پی نه کریت، ټه وای پاداشتی بو هه یه به ټه ندازه ی هه ره که سیک که کاری پی ده کات، به بی ټه وه ی له پاداشته که ی ټه و که سه ش که م بیته وه. ههروهه خوشه ویستمان مو حومه د ﷺ ده باره ی بردنه ماله وه ی نویژیکی سوونه ت و ټه نجام دانی جگه له مزگه وت ده فهرمویت: ﴿إِذَا قُضِيَ أَحَدُكُمْ الصَّلَاةُ فِي مَسْجِدِهِ فَلْيَجْعَلْ لِبَيْتِهِ نَصِيْبًا مِنْ صَلَاتِهِ فَإِنَّ اللَّهَ جَاعِلٌ فِي بَيْتِهِ مِنْ صَلَاتِهِ خَيْرًا﴾ صحيح الجامع الصغير 731 واته: ټه گه ر یه کیکتان نویژه فهرزه که ی له مزگه وت کرد، ټه وه با هه ندیکیش له نویژه سوونه ته کانی بباته وه ماله وه، چونکه خوی گه وره به و نویژه سوونه ته خه یرو پاداشتی که ده خاته ماله که یه وه.

که واته ما فی پیغه مبهری خوا ﷺ به سه رمانه وه هه یه له وانه:

- 1- بروا پی هی نانی و شوین که وتنی ریبارو پاک و پیروژه که ی.
- 2- ټه نجام دانی سوونه ته کانی به گویره ی توانا و به چا و پرینه ټه و پاداشته زوره ی که ئاماده کراوه.
- 3- گوپراهی کردنی له هه موو کارو کرده وه و گوفتاریکی به بی جیاکاری و به رده و ام بوون له سه ری.
- 4- خوشه ویستی ده برپین بو ی و په یمان نوی کرده وه له هه موو کات و ساتیکدا بو ی.

5- بهرگری لی کردنی و سهرخستنی بهه موو توانایه کی مادی و مه عنه وی.

6- سه لاوات دان له سه ری و داواکردنی مقام المحمود بوئی ﷺ.

7- دهربرینی ئه و په پی خوشه ویستی بو بنه مالو هاوه له بهرینه کانی به بی جیاوازی.

8- نزم کردنه وهی دهنگمان له کاتیگدا که گوئی بیستی فهرموده شیرینه کانی دهین.

9- ناشکرا کردنی ئه و بهرنامه یه ی که ئه و له سه ری بووه و بانگهواز بوکردنی.

10- بهراست زانینی هه موو ئه و شتانه ی که باسی لیوه کردوه وهوالی پی داوین که له دوایدا دیتهدی.

چوارده یه م: زور یادکردنه وهی (مردن) و دابران له م ژیانی دونیایه.

بهراستی زور جار خوی گه وره له نایه ته پیروژه کانی قورناندا به لگه و نمونه ی جوانمان بو ده هیئته وه دهرباره ی نه مان

و کوئی هاتنی مروقه کان و بوونه و هرو دروستکراوه کانی تری، وه باس و به سه رهاتی له ناوچوونی گه لانی پیشوو و

ههروه ها نارچه ته یه کانی گیان کییشان و خوئاماده کردن بو ئه و سات و کاته ی که ته نها و به ته نیا و به بی پشت و په نای

خزمان و دوستان و خوشه ویستانت هم ژیا نه به جی ده هیلی و ده که و یته ری به ره و ئه و شوینه ی که خوا په نامان بدات

له سزاکه ی و داواش ده که یین له به خششه کانی دامان پوشیت، جا بیگومان ئه و سه فهره هه ریته به لام که ی؟ ئه وه

نه زانراوه کاتیک ده زانی که له ناو گوپو له به رده م مه لانیکه کانی خوا خوئ ده بینته وه، که واته یادکردنه وهی مردن و

نارچه ته یه کانی له نیشانه کانی مروقی چاک و ژیره و یه کیکیشه له هوکاره کانی دامه زراوی و به رده وام بوون له سه ر دینی

خوا، خوی گه وره ده فهرمویت: ﴿وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ﴾ ق (19) واته: بیگومان ئه و ناخوشی

و نارچه ته ی گیان کییشان گه یشته لات، ئینجا پیته ئه و تریته: ئه وه ئه و به لیینه بوو که هه رگیز نه تده ویست دوو چاری

بیت، ههروه ها خوی گه وره ده فهرمویت: ﴿فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ (83) وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ (84) وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ

لَا تَبْصُرُونَ (85) الواقعة واته: هه رکات که گیانی یه کیکتان گه یشته (حلقوم) گه روو، ئه وه ئیوه ی دهروو به ری که سه که

سهیری ده که ن و راده میمن تابزانن چون گیانی دهرده چیته؟ به لام بزنانن که ئیمه نزیکتین له وه وه، ئیمه زانترین به حالی

ئه و هه هندی که مه لانیکه داده به زنه سه ری وله هه مان کاتدا ئیوه ئه و مه لانیکه تانه نابینن که چون ئاماده ن بو گیان کیشانی

و ده یانه ویته گیان و لاشه ی که نامانه ت بوو بیبه نه وه بو لای خاوه نه که ی. شیخ حه سه نی به صری (ره حمه تی خای

لیبیت) ده فهرمویت: نارچه ته ترین کات به لای مروقه وه ئه و کاته یه که گیانی ده کیشریت و وورده ورده روحی ده گاته

گه رووی، چونکه له و کاته دا هه ناسه ی توند ده بیته و ده له ریته. ابن ابی الدنیا لطائف المعارف ص 462 جابری کوپی

عبدالله (ره زای خوی لیبیت) ده فهرمویت: پیغه مبه ری خوا ﷺ بوئی گپراینه وه و فهرمووی: کو مه لی که به نی ئیسرا ئیلیه کان

پویشتن بو سه ر گوپستانیک پاشان وتیان: ناده ی با دوو رکاهه ت نوپژ بکه یین و داوا له خوی گه وره بکه یین که یه کی که له م

پیاوه مردو وانه ی پیشومان بو زیندوو بکاته وه و ئیمه ش چه ند پرسیا ریکی لی بکه یین؟ وه له چو نیه تی مردن و گیان

کیشانی خوی ئاگادارمان بکاته وه، جا ئه وه بوو دوو رکاهه ت نوپژیان کردو داوا یان له خوی گه وره کرد، خوی گه وره ش

داوا که یانی جی به جی کرد، ئه وه نده ی پی نه چوو گوپیک له گوپه کان درزیکی تی بوو، ئینجا بوو به دوو به شه وه، پاشان

پیاویکی گه نم رهنگی ده م و چاو جوان که شوینه واری سوچه دی پیوه دیار بوو سه ری له گوپه که ی به رز کرده وه و

وتی: ((ئه ی خه لکینه ئه وه ئیوه چی کاریکتان له من ئه ویته؟ سویند به خوا من (سه د) سال له مه و پیش مردووم هه تاکو

ئیستاش نازارو نارچه ته ی مردن و گیان کیشانم له سه ر ماوه و تاکو ئه م کاته ی که ئیوه هاتونه ته لام، ده ی توخوا داوا

بکه ن با خوی گه وره بمگیریتته وه ناو گوپه که م و وه ک خوئم لی بکاته وه)) واته به جاریکی تر نه یه مه وه دونیا و نازاری

گیان کیشان ببینم. أخرجه الامام احمد في الزهد 16 و صححه الشيخ الالباني في سلسلة الصحيحه 2926

بیرکردنه وه له مردن و خوئاماده کردن بو دواپوژی پاش مردن هوکاریکی تره بو پرزگاریبوون له ته نگ و چه له مه ی

هه لگه رانه وه و په شیمان بوونه وه له دینی خوا، ههروه ها بهراستی تاوانه بو که سی که بوچه ند ساتیکی که می دونیا به دی

هینەری ژیان و مردن له خۆی بپه‌نجینی و ویلی دواى به‌نامه ده‌ستکردو گه‌نده‌ل و بو‌گه‌نه‌کان بکه‌ویت و مردن و بو‌ناو گو‌رچوون له‌یرو ئه‌ندیشه‌ی خۆی ده‌ربكات و ببیته به‌چکه شه‌یتانیکی کو‌یرو که‌رو لال... به‌پراستی پێشینه‌ی ئی‌مه (په‌حمه‌تی خویان لی‌بیت) زو‌ر به‌ترس و بیمه‌وه پ‌وانیویانه‌ته مردن و خویان بو‌ ئاماده‌کردوه، چونکه ده‌یانزانی هو‌کاره بو‌ به‌رده‌وامی له‌سه‌ر دینی خوا. ئه‌وه‌تا سه‌له‌مه‌ی ئه‌فقه‌م (په‌حمه‌تی خوی لی‌بیت) ده‌فه‌رمو‌یت: به‌ خاتوو عوبه‌یده‌ی کچی کیلابم ووت: چه‌زت به‌ چیه له‌م دونیایه‌دا؟ ووتی مردن، ووتم په‌نا به‌ خوا بو‌ ئاره‌زووی مردن ده‌که‌یت؟ ووتی: له‌به‌ر ئه‌وه‌ی هه‌رکاتیک که من له‌م ژیا‌نه‌دا به‌یانی ده‌که‌مه‌وه ترسیک دام ده‌گری تا‌کو ئی‌واره‌م لی‌دیت به‌وه‌ی نه‌وه‌ک تاوانیک ئه‌نجام بده‌م و به‌ هو‌ی ئه‌و تاوانه‌وه چی‌ژو خۆشی دوا‌پو‌ژم لی تیک بچیت و ئه‌و به‌رده‌وامیه‌ی ئی‌ستام نه‌می‌نی. صفة الصفة ج 2 ص 75 ده‌ی په‌حمه‌ت له‌خۆت و شو‌ین که‌وتوانت ئه‌ی خوشکی زو‌ر به‌پ‌یزمان مامو‌ستای پێشپه‌رو له‌بواری له‌خواترساندا.

پانزه‌یه‌م: زو‌ر داواکردنی به‌هه‌شت و په‌ناگرتن به‌ ناگ‌ری دۆزه‌خ.

به‌هه‌شت: بریتیه له‌و یاداشته‌ گه‌وره‌و نه‌پ‌راوه‌یه‌ی که خوی گه‌وره ئاماده‌ی کردوه بو‌باوه‌پ‌دارانی پیاوو ئافه‌ره‌تان، وه به‌ خششیکی ته‌واوو بی که‌م و کو‌په‌وه هه‌موو شتی‌ک له‌ ناستیدا سه‌رسام و پ‌اوه‌ستاوه، چونکه هه‌یچ کات خۆشی و به‌خششه‌کانی به‌هه‌شت به‌راورد نا‌ک‌ریت به‌ خۆشیه‌کانی دنیا، به‌پراستی ئه‌مه دیاریه‌کی به‌نرخ‌ی خوی گه‌وره‌ره‌یه له‌لایه‌ن خواوه بو‌ به‌نده‌کانی، بو‌یه‌هه‌میشه پ‌یویسته مرو‌قه‌کان له‌ ئاماده‌باشیدا بن بو‌ ئه‌و سه‌فه‌ره‌و چوونه ناو ئه‌و به‌هه‌شته پر له‌ باخ و باخاته‌وه، به‌هه‌شتیک که تا چاو پرکات بینینی خۆشی و سه‌ردان و خواردنه‌وه‌و خواردن و ئاوو کو‌شک و خشتی ئالتونی و پشوو دان و گه‌یشتن به‌ نافرته‌تانی‌ک که تاییه‌ت کراون بو‌ باوه‌پ‌دارانی پیاوو، به‌ پێچه‌وانه‌شه‌وه پیاوانیکی جوان و سه‌رنج پ‌اکیش که ئاماده‌کراون بو‌ ئافه‌ره‌تانی باوه‌پ‌دارو چاک، هه‌روه‌ها له‌ هه‌موو ئه‌مانه‌ش خۆشتر و چاک تر بینینی خوی گه‌ره‌و میه‌ره‌بانه (داواده‌که‌ین خوی گه‌وره پ‌یمانی ببه‌خشیت ده‌تو‌ش بلی... نامین....) خوی گه‌وره ده‌فه‌رمو‌یت: ﴿وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ (73)﴾ (الزمر) واته: ئه‌و که‌سانه‌ی له‌دو‌نیادا پارێزگ‌ارو له‌ خواترس بوون، له‌ دوا‌پو‌ژیشدا به‌ره‌و به‌هه‌شت به‌پ‌ری ده‌خرین. تا‌کو ده‌گه‌نه به‌رده‌رگای به‌هه‌شت و ئینجا ده‌رگاکانی به‌هه‌شت ده‌کرینه‌وه‌و ده‌رگاو‌انه‌کانی به‌هه‌شت به‌زمانی حال پ‌ی‌یان ده‌لین: سلأوی خواتان لی‌بیت موژده‌تان لی‌بیت ئیت‌ر ئی‌وه سه‌رفراز بوون و جا نو‌ره‌ی پشوو‌دان‌تانه، ده‌ی فه‌رموو بچنه ناو به‌هه‌شت و به‌هه‌میشه‌ی و هه‌تاه‌تایی تیایدا بمیننه‌وه. پی‌غه‌مبه‌ری خوا ﷺ ده‌فه‌رمو‌یت: ﴿إِنَّ فِي الْجَنَّةِ مَائَةَ دَرَجَةٍ مَا بَيْنَ كُلِّ دَرَجَتَيْنِ كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَالْفِرْدَوْسُ أَعْلَى الْجَنَّةِ وَأَوْسَطُهَا وَفَوْقَ ذَلِكَ عَرْشُ الرَّحْمَنِ وَمِنْهَا تُفَجَّرُ أَنْهَارُ الْجَنَّةِ فَإِذَا سَأَلْتُمُ اللَّهَ فَسَلُوهُ الْفِرْدَوْسَ﴾ رواه الترمذي 74/9 واته: له‌ به‌هه‌شتدا (سه‌د) په‌له‌هیه، نیوان هه‌رپه‌له‌یه‌ک له‌ په‌له‌کانی به‌هه‌شت به‌ ئه‌ندازه‌ی نیوان ئاسمان و زه‌ویه، جا له‌ سه‌رووی هه‌مو‌یانه‌وه به‌هه‌شتیک هه‌یه پ‌ی‌ی ده‌وتریت (فیرده‌وس) خۆشترین شو‌ینی به‌هه‌شته‌و سه‌رچاوه‌ی ئاوه‌کانی به‌هه‌شت له‌وی‌وه هه‌لده‌قو‌ل‌یت، له‌سه‌ر ئه‌م به‌هه‌شته‌ش عه‌رش‌ی خوی به‌رزی لی‌یه، بو‌یه ئه‌گه‌ر داواتان له‌خوا کرد که‌شتی‌کتان پی ببه‌خشیت ئه‌وه داوا‌ی فیرده‌وس بکه‌ن.

دۆزه‌خ: بریتیه له‌ شو‌ینی‌ک یان مالیکی ناگ‌رین که بی پ‌روایان و سه‌رپ‌یچی که‌رانی تی ف‌ری ده‌دریت، وه ناخۆشترین و پ‌راوپ‌ترین له‌ سزاو جیهانیکی زو‌ر فراوانه‌و هه‌میشه‌و به‌رده‌وام به‌نازاره‌و ئاماده‌کراوه بو‌ ئه‌وانه‌ی که به‌رده‌وام له‌بی فه‌رمانی خوا‌دا بوونه، وه‌هاوه‌لیان بو‌ خوا بریارداوه، جائه‌م دۆزه‌خه به‌ پ‌یچه‌وانه‌ی به‌هه‌شته‌وه پ‌یک هاتوو له‌ شیووو دو‌ل و کیم و زو‌خاوو پیسی و خواردن و خواردنه‌وه‌ی ناگ‌رین و به‌رده‌وام تازه‌کردنه‌وه‌ی ئه‌وسزایانه بو‌یان، خوی گه‌وره‌ش ده‌رباره‌ی ده‌فه‌رمو‌یت: ﴿وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى جَهَنَّمَ زُمَرًا حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا فَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا بَلَى وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ (71)﴾ قیل اذخُلوا

أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ (72) ﴿الزمر﴾ واته: ئەو كەسانەى كە بى باوەرپوون بە خوا پۆل پۆل بەرەو دۆزەخ بەرى دەكرين، هەتاكو دەرگاكانى دۆزەخيان بۆدەكرين تەو و ئينجا دەرگاوانەكانى دۆزەخ پييان دەلين: نايان لە نەفسى خوتان پيغەمبەراتان بۆ نەهات تاكو ئاگادارتان بكاتەو و نايەتەكانى خواتان بەسەردا بخوينت، وە بتان ترسينت لەم پۆزەى كە بەلینتان پيدرابوو پيى دەگەن، ئەوانيش لە وەلامدا دەلين: بەلى، بەلام بريارى سزا بەسەر بى باوەراندان چەسپاوو بەلین دراو، ئينجا پييان دەلين: دەى برونە ژوورەو لە دەرگاكانى دۆزەخەو دەك پيرونزان بيت، وە بە هەتاهەتاييش تيايدا بميننەو، ئەو شوينەى كە خراپترين جيگەى خۆبەزل زانانە. يان خۆى تاك و بى هاوەل لە نايەتەكى تردا دەفەرمويت: ﴿الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا (34)﴾ ﴿الفرقان﴾ واته: ئەو كەسانەى كە لەسەر پوو و دەم و چا و رادەكيشرين بەرەو دۆزەخ، ئەويش ئەوانەن كە خراپترين جيگان هەيو گومراترين ريگەيان هەلبژاردوو. (خۆى گەرە پەنامان بدات لە ئاگرى بليسهدارى دۆزەخ) كەواتە بەكورتى و پوختى ئيستا زانيتمان بەهەشت چيەو كوييەو بوكى نامادەكراو؟، هەرەها دوزەخيش چيەو كوييەو بوكى نامادە كراو؟؟ باشترين پارانەوش بۆ داواكرنى بەهەشت و پەنا گرتن لە دۆزەخ ئەم فەرمودەيەى پيغەمبەرى خوايە ﷺ كە دەفەرمويت: ﴿مَنْ سَأَلَ اللَّهَ الْجَنَّةَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ قَالَتْ الْجَنَّةُ اللَّهُمَّ ادْخِلْهُ الْجَنَّةَ وَمَنْ اسْتَجَارَ مِنَ النَّارِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ قَالَتْ النَّارُ اللَّهُمَّ اجْرُهُ مِنَ النَّارِ﴾ صحيح الجامع الصغير 5617

واتە: هەر كەسيك 3 جار داواى بەهەشت لە خوا بكات (بەلام بەمەرجيك خاوەن باوەرپييت وەدلسوزبييت وەچاك بيت وەكردەوشى كردەوشى ئەهلى بەهەشت بيت) ئەو لەو ئەمەى ئەو پارانەويدا بەهەشت ديتە قسەو دەليت ئەى خواوەندى من ئەو بەندەيه بخە ناومەو واته ناوبەهەشت، وە هەر كەسيك 3 جار پەنا بگريت لە ئاگرى دۆزەخ (بەلام بەمەرجيك خاوەن باوەرپييت وەدلسوزبييت وە چاك بيت وەبە كردەوشى خۆ بياريزييت لە ئەهلى دۆزەخ) ئەو لەو ئەمەى ئەو پارانەويدا دۆزەخ دەليت: ئەى خواوەندى من ئەو بەندەيه لە من بياريزە وەمەيخە ناومەو واته ناودۆزەخ.

بەردەوامى و دامەزرಾಯى هەنگرانى دينى خوا سەرەراى ئەشكەنجەو نازارى زور

1- پيغەمبەرى خوا ﷺ:

بى باوەرەكانى مەككە دەستيان كرد بە ئەشكەنجەدان و نازاردانى پيغەمبەرى خوا ﷺ بە هەموو جورەكانيهو، سەرەتا باوەرەبوون پيى و دووركەوتنەو لى و گوى لى نەگرتن و پاشان بوختان بوكردن و بە خراپ باس كردنى لە لاين سەرانى قورەيشەو، تاكو لە دوايدا گەيشتە نازارى لاشەيى و دەروونى، هەرەك عوروى كورپى زوبير (پەزاي خۆى ليبيى) دەفەرمويت: پرسيارم كرد لە عبداللهى كورپى عاص (پەزاي خۆى ليبيى) و وتم: بۆم بگيرەو نايان سەخت ترين سزاو دۆژمن كارى قورەيش بەرامبەر بە پيغەمبەرى خوا ﷺ چى بوو؟ ئەويش فەرمووى كاتيك كە پيغەمبەرى خوا ﷺ نويزى دەكرد لاى حيجر عوقبەى كورپى ئەبو موعيط هات، لەو كاتەدا پيغەمبەرى خوا ﷺ بوردە (عەبايه كى) لەسەر شان بوو جا گرتى و بە هەموو هيژو تواناى ئالانى لەملى پيغەمبەرى خوا ﷺ خەريك بوو بيخنكيينى، ئينجا پيشەوا ئەبو بەكر (پەزاي خۆى ليبيى) لە دوورەو هات و شانى عوقبەى گرت و فري دايە دواو، دوورى خستەو فەرمووى: ئەو چى دەكەى ئەى دۆژمنى خوا پياويك دەكوژيت كە دەلى: پەرەردگارم اللّٰه يە.

أخرجه البخاري 3678، 3756 وأبو نعيم في الدلائل 159

هەر بەم شيويه پيغەمبەرى خوا نازار دەدراتا و اى لى هات پىروپاگەندەى جادو و گەروشييت و شاعيريان بۆ بەكار دەهينا بەو جورە كە پيغەمبەرى خوا ﷺ سەرەرو پيشرەوانى هەموو كورپانى نادەمە لە دواى ئەو هەموو نازارە هەر بەردەوام بوو لەسەر دينى خوا نارامى گرتوو، هەريويه ئەو ئەشكەنجەدانەى كە تووشى خۆشەويستمان ﷺ بوو گەورەترين نازار بوو وەك خۆى دەفەرمويت: ﴿لَقَدْ أُوذِيتُ فِي اللَّهِ وَمَا يُؤْذَى أَحَدٌ وَلَقَدْ أُحِفْتُ فِي اللَّهِ وَمَا يُخَافُ أَحَدٌ﴾ صححه الشيخ الالباني

في السلسلة الصحيحة 2222 وفي صحيح الجامع الصغير 5001 واته: بهراستی به جوړيک نازارو نه شکه نجه دراوم له پیناوی خوادا که هیچ جوړه که سیک ناوا نازار نه دراوه و هبه شیوه یه که ترسینراوم له پیناوی خوادا که هیچ که سیک هیندهی من نه ترسینراوه . که وته سهره پای نه مانه و چندان به لگهی تر نه و پیغه مبهره به پریزه هر به رده وام بوو به گهله کهی دهوت: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ قُولُوا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَفْلَحُوا﴾ صححة الشيخ الالباني في دفاع عن الحديث والسيرة ص 22 نهی خه لکینه ته نه بلین ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ سهر فزان دین . جابزانی سهره نجامی پیغه مبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دواي نه و هه موو نازاردانه به کوئی گه یشت، بیگومان ته نه ایه تیک به سه بو دلدانه وهی پیغه مبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ که خوی گه ورده فهرمویت: ﴿إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ (95) الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (96)﴾ (الحجر) واته: بهراستی نیمه گالته چیانمان لیث دور خسته وهو له کولمان کردیته وه، وه باش بزانه که له مهو دوا نه وانهی که له گه ل خوادا په رستراوی تر داده نین ده زانن که چون سزایان دده دین. عوروهی کوپی زویپر (خوالیی رازی بیث) ده فهرمویت: نه وانهی که زور گالته جارپان به پیغه مبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده کردو نازاریان دده، (5) که سی سهره کی بوون نه وانیش: نه بو زه معهی کوپی نه سوده و سوده ی کوپی عه بد یه غوس ووه لیدی کوپی موغیره و عاصی کوپی وائل و حارسی کوپی تولاتله بوون، که هه ریپنجیان به چاوی خو مان بینیمان توله یان لی کرایه وه له لایه ن خواوه، کاره کانی هه مووی جبریل نه نجامی دده ابه م جوړه نه بو زه معه له لایه ن جبریل وه په پریکی بو ه لدر او کویری بوو، سوده تووشی سک چوونیکی زور توند بوو هه ربه وهش مرد، برینیک له پاژنه ی پیی دروست بوو کیم و جه راعه تی لی ده هات تا کو کوشتی، عاصی یش سواری گوید ریژه که بوو تابجیته ناو باخه که ی به لام که دابه زی دپریک چوو به قاچیدا ولیی کردبه نه خوشی هر به وهش مرد، حارسیش توشی نه خوشیه که بوو که نه و سهرده مه پییان دهوت سک چوونی سپی تا وای لی هات پیساییه که ی له دهمیه وه ده هات ده ری. نا به جوړه خوی گه وره ده فهرمویت: ﴿إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ. سيرة ابن هشام 1/292، 21 والبيهقي في السنن الكبرى 8/9 وفي صحيح السيرة ص 222

2- پیشه وا نه بو به کری راستگو (ره زای خوی لییی)

پیشه وا نه بو به کر (ره زای خوی لی بیث) یه کی که له هاوه له زور به پریزه کانی پیغه مبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وه یه که م پیاو ی که که موسولمانی خوی راگه یاندوه، هه روه ها خه زووری پیغه مبهری خوا یه صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وه یه کی که له زور که سه نزیکه کانی پیغه مبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له کاتی کوچکردندا بو مه دینه، وه هاوه لی خوشه ویستی پیغه مبهری خوا یه له نه شکه و ته که دا، هه روه ها یه کی که له راستگو ترین که سه کانه له میژووی نیسلامدا، وه له خواترسترین بنده ی خوا یه دواي پیغه مبهره که ی صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هه روه ها که سیکی زور به خشر بووه له مال و سهره و تدا، وه خاوه ن باوه پریکی پته وو به هیز بووه، وه موژده ی به هه شتی پی دراوه له لایه ن پیغه مبهری خواوه صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وه چاکترین که سیکه له نیسلامدا دواي پیغه مبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وه که سیکی بووه له وانه ی که له پیش نیسلام بوونیشیدا ماده هوشبهره کانی نه خوار دوته وه، نه مانه و چن دین سیفته ی جوان و ناوازی تر که له م پیاو به پریزه دا کو بوته وه، هه ریویه که سیکی زور خوړاگرو دامه زراو بووه له سهر دینی خوی گه وره، وه له به رامبه ر دوژماندا چه سپاوو کولنه در بووه، وه له کاتی مردنی پیغه مبهری خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سهره پای ناخوشی وگریان و بلا بوونه وهی دهنگوی دواکوچی خوشه ویستی خوا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له وکاته دا، نه م پیشه وا به پریزه ده چیته سهر مینبهرو دست ده کات به وتاردان بوړاگه یاندنی هه والی مردنی خوشه ویست ترین بنده ی خوا، که بهراستی خوړاگری و که سی لیوه شاوهی دهویت بو نه م کاره، پاش نه وهی راستی هه واله که ی زانی دواي سوپاس کردنی خوی گه وره فهرمووی: فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ يَعْبُدُ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَإِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَدْ مَاتَ وَمَنْ كَانَ يَعْبُدُ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: [إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ (30) الزمر] * [وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ إِذَا مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَبْصُرَ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ (144) ال عمران] رواه البخاري 3467 واته: نهی خه لکینه جا هه رکه سیکی موحه مبهدی صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده په رست نه وه موحه مبهدی صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مردو به جیی هیشتین و مال ناوایی لی کردین، وه هه رکه سیس

خوای گهوره‌ی ده‌په‌رست نه‌وه خوای گهوره هر ماوه و زیندووه و هرگیز نامریت، هر وه که خوای گهوره خوای

ده‌فرمویت: ﴿ نه‌ی موحه‌ممه ﷺ توش ده‌مریت و نه‌وانی تریش هر دهمرن و که‌س نامینی﴾

یان ده‌فرمویت: ﴿ موحه‌ممه ﷺ تاکه پیغه‌مبه‌ریک نه‌بووه که نیستا و هفات بکات و بمریت، به‌لکو پیغه‌مبه‌رانی پیش

نه‌میش هه‌بوونه و مردوون، نایا نه‌گهر نه‌و و هفاتی کرد یان کوژا نیوه پاش گه‌ز ده‌بنه‌وه و له‌دینی خوا

هه‌لده‌گه‌رینه‌وه، خو نه‌وه‌ی هه‌لگه‌رینه‌وه و پاش گه‌ز بیته‌وه نه‌وه هرگیز زیان به‌خوا ناگه‌یه‌نیست، وه له‌داها توویه‌کی

نزیکدا خودا میهره‌بان پاداشتی سوپاس گوزاران ده‌داته‌وه.﴾

له‌پاش بیستنی نه‌م و وته‌یه‌ی پیشه‌وا نه‌بووه‌کر(ره‌زای خوای لیبیت) هاوه‌لانی به‌ریز ده‌ستیان کرد به‌گریان و زانیتیان

نیتر کاتی نه‌وه هاتووه هاوه‌لان له‌ژیانی دونیادا داپرن له‌پیغه‌مبه‌ره‌که‌یان ﷺ خا به‌م شیویه نه‌بووه‌کر(ره‌زای خوای

لیبیت) به‌رده‌وام بوو له‌سه‌ر دینه‌که‌ی خوا تاکو دوا‌یی هه‌لبژیردرا به‌جینشینی یه‌که‌م و کاروباری موسولمانانی به

جواترین شیوه‌برد به‌ریوه، تاکو نه‌ویش له‌دوا ساته‌کانی ته‌مه‌نیدا بانگی پیشه‌وا عومه‌ری کرد(ره‌زای خوای لیبی) تا

ناموژگاریه‌کی زیرین به‌جی به‌ینی و فه‌رمووی: ﴿ وجدنا الکرم فی التقوی، والغنی فی الیقین، والشرف فی التواضع ﴾ حلیة الاولیاء

36/1

3- پیشه‌وا عومه‌ری کوری خه‌طاب (ره‌زای خوای لیبیت)

عه‌بدو‌لای کوری مه‌سعود(ره‌زای خوای لیبیت) ده‌فرمویت: پیشه‌وا عومه‌ر(ره‌زای خوای لیبیت) جیاکه‌ره‌وه‌ی راست و

نا‌راست، کردنه‌وه‌ی ده‌رگای خیرو به‌ره‌که‌ت له‌نیسلامدا، کوچ کردنی سه‌رکه‌وتن بوو بو موسولمانان، فه‌رمان په‌وایی

په‌رحمه‌ت بوو، سویند به‌خوا نمان توانی نویژ به‌ناشکرا بکه‌ین له‌ناو بیتا تاکو عومه‌ر موسولمان بوو، کاتی‌ک نه‌و

موسولمان بوونی خوای راگه‌یاند، نیمه‌ش نیتر به‌ناشکراو به‌بی ترس نویژمان ده‌کرد. المعجم الکبیر للطبرانی 165/9

نه‌م پیاوه به‌پریزه‌ش یه‌کیکه له‌وانه‌ی که موژده‌ی به‌هشتیان پی‌دراوه، وه که‌سیک بووه له‌وانه‌ی که خوای گهوره

به‌تایبه‌تی له‌سه‌ر پاو بو‌چوونی نایه‌تی دابه‌زاندووه، وه‌پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ ده‌سه‌لاتداری نیسلامی به‌ستوته‌وه به‌پیشه‌وا

عومه‌ره‌وه(ره‌زای خوای لیبی) وه‌که ده‌فرمویت: ﴿ اللهم اعز الاسلام بعمر بن الخطاب خاصة ﴾ صحیح ابن حبان 306/15

وسنن ابن ماجه 105 واته: خوا‌یه نیسلام ده‌سه‌لاتدار بکه‌یت به‌عومه‌ری کوری خه‌طاب به‌تایبه‌تی. وه‌یه‌کیک بووه له‌و

پیاوانه‌ی که شه‌یتان لی‌ی ترساوه، وه‌نه‌یوی‌راوه له‌ریگه‌یه‌که‌وه بروت که پیشه‌وا عومه‌ریشی پی‌رویشتی، وه‌شاهیدی

به‌هیزی باوه‌رو زانست و دینی بو‌دراوه، وه به‌هی‌زو چاو نه‌ترس بووه به‌رامبه‌ر بی‌باوه‌ران، نه‌مانه‌و چه‌ندین سیفه‌تی

جوانی تر له‌م پیاوه‌دا که هه‌بوون پاشان بوو به‌جینشینی دووه‌م دوا‌ی نه‌بووه‌کر(ره‌زای خوای لیبی) که له‌سه‌رده‌می

نه‌مدا دادپه‌روه‌ری و خوشیه‌کی زور‌پروی کرده موسولمانان، وه‌به‌رده‌وام بوو له‌سه‌ر دینی خواو به‌رده‌وام هر

ده‌یووت: ﴿ کل یوم یقال: مات فلان وفلان، ولا بد من یوم یقال فیه مات عمر ﴾ حاشیة رسالة المسترشدين ص 111 واته: هه‌موو

پوژیک ده‌لین: نه‌وه فلان که‌س مرد نه‌وه فلانی تریش مرد بیگومان پوژیکیش دیت ده‌لین عومه‌ریش مرد. جا به‌م

شیویه‌یه خور‌اگرو به‌رده‌وام بوو تا نه‌میش کاتی مردنی هاته‌پیش وله‌سه‌ر وته‌ی پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ شه‌هیدی پی

به‌خشراو به‌ده‌ستی نه‌بو لوئوئی مه‌جوسی که‌به‌نده‌ی موغه‌یره‌ی کوری شو‌عه‌به‌بوو له‌ناو نویژدا شه‌هید کراو، پیشه‌وا

عومه‌ریش سوپاسی خوای کرد که به‌ده‌ستی نه‌و بی‌باوه‌ر پی‌کراو به‌ده‌ستی موسولمان نه‌پی‌کرا، به‌راستی کو‌تا‌خیری

ته‌مه‌ن بوو(ره‌زای خوای لیبیت).

3- پیشه‌وا عوتمان ی کوری عه‌فان(ره‌زای خوای لیبیت)

هاوه‌لی به‌ریزو خوشه‌ویستی رسول الله ﷺ نه‌م پیاوه که‌سیکه مال به‌خشه‌رو به‌توانا بوو له‌کاری بازرگانی، وه به‌شه‌رم

و خاوه‌نی حه‌یای راسته‌قینه‌بوو، وه موژده‌ی به‌هشتی پی‌دراوو، به‌رده‌وام چاو‌به‌گریان له‌ترسی

په‌روه‌ردگار، وه‌به‌وه‌ناسرابوو که زور له‌نه‌فسی خوای ده‌پرسیه‌وه، زانست و زانیاری پی‌به‌خشراوو، وه کپیری بیری

رومه بوو، وه فراوان كهره وهی مزگه وتی پیغه مبه ربو ﷺ وه به پری كهره ناماده كاری جهیسی موسولمانان بوو، وه به رده وام له سهر دینی خوا، هه روهك خوئی ده فهرمویت: ﴿حب الي من الدنيا ثلاث: اشبع الجيعان، وكسوة العريان، وتلاوة القرآن﴾ ارشاد العباد الاستعداد ليوم المعاد ص 88 واته: سی شتم له دونیادا لا خو شه ویست كراوه: تیكر كرنی برسیان، پو شته كرنی پروته كان، خویندنه وهی قورئان. پی شه وا عوسمان به رده وام بووسه ره پای ناخوشی و ناكوکی كه وتنه نیوان كه سه كان، وه كه مارودانی له لایه ن دوزمنان و ستم كرن لیی وه برین و قه ده غه كرنی ناوی خواردن و قه ده غه كرنی نویژ له مزگه وت و تاوای لی هات پی شه وا عوسمان پیانی وت: پیم بلین نه وه نیوه بو ده تانه وی ت من بكرن: سویند به وا گویم له پیغه مبه ربی خوا ﷺ بووه دهی فهرموو: لَا يَحِلُّ دَمُ امْرِئٍ مُسْلِمٍ إِلَّا بِإِحْدَى ثَلَاثٍ: كُفْرٌ بَعْدَ الْإِسْلَامِ، أَوْ زِنَا بَعْدَ احْتِصَانٍ، أَوْ قَتْلُ نَفْسٍ بغير نفس فوالله ما زنت في الجاهلية ولا في الاسلام قط، ولا احببت ان لي بدني بدلا منذ هداني الله، ولا قتلت فسا، فبم تقتلونني. رواه ابوداود 4502 والترمذي 2158 وفي الارواء 254/7 واته: رشتنی خوینی هیچ موسولمانی حلال نیه بو كه س مه كهر نه سى تاوانه ی لی ببینری ت: بی باوه ربی ت دواى موسولمان بوونی، داوین پیسی بكات دوا ژن هیانی، كه سیك بكری ت به بی هوئی شهرعی، دهی وه لاهی من نه له زه مانى جاهیلیما وه نه له زه مانى موسولمان بوونیشما زینام نه كرده وه، وه به هیچ جوریکیش پی خوشحال نه بوومه بگه ری موه سهر بی باوه ربی دواى ری نومینی وه رگرتنم، وه كه سی شتم نه كوشتووه، جا ئیتر بوچی ده مكوژن . به لام بو كه سیك دلی داپوشرابی ت به تاوان نه مه سوودی نه بوو، نه ویش وهك پی شه وانى پیش خوئی كاتی مردنی نریك بووه وه، له كاتی كدا فیتنه یه کی گه ره پرویدا له سهر دهستی دو پرووان وخه وارچ كه پی شه وا عوسمانیان له ماله كه ی خویدا گه مارودراوچوونه سهری به كو مه لیك شمشیر هی رشیان كرده سهری و له كاتی خویندنه وهی قورئاندا بوو، كاتیك لییاندا دلویه خوینی پاکی گیانی عوسمان كه وته سهر ئایه تی فَسَكِّفِكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (137) البقرة .

4_ پی شه وا عه لی كوری نه بو طالب (ره زای خوی لی بی ت)

نه م هاوه له زور به ری زه ی پیغه مبه ربی خوا ﷺ یه کی كه له وه كه سانى هه ره له سهره تاوه موسولمانی خوئی راگه یاندووه چا كه ی هه یه به سهر هه موو كه سیك وه له چه ند پروه یه كه وه له وانه، ناموزای پیغه مبه ربی خوییه ﷺ وه زاوای پیغه مبه ربی خوییه ﷺ وه كه سیك وه له وانى كه موژده ی به هه شتی پی دراوه، وه له كاتی كوچدا پی شه وا عه لی خوئی كرد به فیدای پیغه مبه ربی خوا ﷺ له ناو جیگه كه یدا مایه وه، به شداری زوری ی جهنگه كانی كرده وه، هه ربویه پیغه مبه ربی خوا ﷺ ده رباره ی نه م پیاره ده فهرمویت: ﴿مَنْ سَبَّ عَلِيًّا فَقَدْ سَبَّنِي﴾ فضائل الصحابة لابن حنبل 594/2 یان ده فهرمویت: ﴿مَنْ اذَى عَلِيًّا فَقَدْ اذَانِي﴾ حدیث صحیح صححه الشیخ الالبانی فی سلسله الصحیحة 2295 پی شه وا عه لی (ره زای خوی لی بی ت) وهك هه ربی سى جینشینه كه ی پیش خوئی ده سه لاتی نیسلامی پی به خشر او كارو بارى موسولمانانی له نه ستوگرت و هه لبر ژیردرا، بو یه پی شه وا عه لی (ره زای خوی لی بی ت) به وه ناسرابوو كه زور یادی مردنی ده خسته وه بیرى هاوه لان و كه سه نریك كه كانی، ناموزگاری ده كرن له سهر به رده وام بوون له سهر دینی خواو كو تایی هاتنی ته من به خیر، هه رب وهك پی شه وا له شاری كوفه و تاریکی داو فهرمووی: ﴿أَيُّهَا النَّاسُ، اِنْ اَخَوْفُ مَا اَخَافُ عَلَيْكُمْ: طَوْلُ الْاَمَلِ، وَاتِّبَاعُ الْهُوَى، فَاَمَّا طَوْلُ الْاَمَلِ فَيَنْسِي الْاٰخِرَةَ، وَاَمَّا اتِّبَاعُ الْهُوَى فَيَصُدُّ عَنِ الْحَقِّ، اِلَّا اِنْ الدُّنْيَا قَدْ وُلَّتْ مَدْبَرَةً، وَاَلْاٰخِرَةُ مَقْبَلَةٌ، وَلَكِنْ مِنْهُمَا بَنُونَ، فَكُونُوا مِنْ اِبْنَاءِ الْاٰخِرَةِ، وَلَا تَكُونُوا مِنْ اِبْنَاءِ الدُّنْيَا، فَاِنْ الْيَوْمَ عَمَلٌ وَلَا حِسَابٌ، وَغَدَا حِسَابٌ وَلَا عَمَلٌ﴾ تهذیب حلیه الاولیاء 82/1 و الزهد الکبیر

462_ واته: نه ی خه لکینه به راستی نه وهی كه زور لیی ده ترسم له سهرتان دوو شته: یه كه م هیوا دریژی

به ژیان، دووهم: شوین كه وتنی ئاره زوو، جا هه ركه سیك هیوا دریژیوو به ژیتن نه وه تووشی به لای له بیر چوونه وهی دوا روژده بی ت، وه هه ركه سیس تووشی به لای شوین كه وتنی ئاره زوو بوو نه وه، ریگر ده بی ت له به رامبه ر حه ق و راستیدا، ناگادارتان ده كه مه وه دونیا پشت تی كه رو پشت شكینه، وه دوا روژی ش له پی شه وا هاتنی دیاری كراوه، جا ئیمه له ناویدا هه موو كوری نه وین، جا باوریاین نه وهی دوا روژیین نه كه نه وهی دونیا، چونكه نه مرو كرده وه یه به لام به بی

لیپرسینه‌وه، به‌لام سبه‌ینی لی پرسینه‌ویه به‌بی کرده‌وه. هه‌وه‌ها پیشه‌وا عه‌لی (په‌زای خوی لیبت) به‌رده‌وام بوو له‌سه‌ر
 ئەم نامۆزگاریانه، تا‌کو جاریکیان له‌گه‌ل هاوه‌ل‌اند چوونه‌ سه‌ر گو‌په‌ستان و فه‌رمووی: ﴿يا اهل القبور، يا اهل البلى، يا اهل
 الوحشة، ما‌خبر عن‌دکم؟ فان‌ الخبر عن‌دنا: اما‌ المنازل فقد‌ سکت، واما‌ الاموال فقد‌ قسمت، واما‌ الازواج، فقد‌ نکحت، هذا‌ خبر ما‌عن‌دنا، فما
 خبر ما‌ عن‌دکم؟ ثم‌ قال: والذی نفسی بیده! لو اذن‌ لهم‌ فی الکلام لا‌خبروا ان‌ خیر الزاد‌ التقوی ﴿کثر العمال 3/ 697

واته: ئە‌ی ئە‌ه‌لی گو‌په‌ستان، ئە‌ی ئە‌ه‌لی تا‌قی کردنه‌وه، ئە‌ی ئە‌ه‌لی ته‌نهایی، ئە‌ری هه‌وآلی لای ئیوه‌ چیه؟ هه‌وآلی لای ئیمه‌
 ئە‌وه‌یه، ما‌له‌کانتان خه‌لکی تری تیا نیشه‌ جین، وه‌ سه‌روه‌ت و سامانه‌کانیشه‌تان دابه‌شکراوه، وه‌ خیزانه‌کانیشه‌تان ماره‌
 کراونه‌ته‌وه، نا‌ئه‌وه‌ هه‌وآلی لای ئینه، ئە‌ی ئە‌بی هه‌وآلی لای ئیوه‌ چی بیت؟ پاشان هه‌ر خوی فه‌رمووی: سویند به‌و
 که‌سه‌ی گیانی منی به‌ده‌سته، ئە‌گه‌ر گو‌ییان له‌ قسه‌کانم بوایه‌و بیانتوانیایه‌ وه‌لام بده‌نه‌وه، ئە‌وه‌ ده‌یانووت: باشترین
 تویشوو له‌ خواته‌سه‌نه. به‌لام زوری نه‌خایاند کو‌مه‌لیکی دل پرله‌قین له‌ خه‌وارج ی گو‌مرا که‌وتنه‌ پیلان گیران به‌رامبه‌ر
 خو‌شه‌ویستی پیغه‌مبه‌ری خوا‌ﷺ به‌ جوین دان و قسه‌ بو‌ هه‌لبه‌ستن و نازاردانی ده‌روونی، به‌مه‌شه‌وه‌ نه‌وه‌ستان که‌وتنه
 پیلان گیران بو‌ شه‌ید کردنی تا‌ ئە‌وه‌بوو له‌ نو‌یژی به‌یانی پو‌ژی جوموعه‌ له‌ مانگی په‌مه‌زانی پیرو‌زدا دو‌ژمنی خوا‌
 پیغه‌مبه‌ری خوا‌ﷺ عبدالرحمن کو‌ری مه‌لجه‌م ی خه‌وارجی شه‌یدی کرد. تحقیق موقف الصحابة في الفتنة 2/ 235

5- بیلالی کو‌ری په‌ببایشی: ﴿

بیلال ئە‌و پیاوه‌ به‌ریزو خو‌شه‌ویسته‌ بوو که‌ هه‌میشه‌ ببوه‌ چق‌لی چاوی دو‌ژمنانی خوا‌و هه‌رگیزاو هه‌رگیز ته‌نها بو‌
 ساتیکیش ملی بو‌یا شو‌په‌نه‌ده‌کرد، عبدالله‌ی کو‌ری مه‌سعود (په‌زای خوی لیبت) ده‌گیرته‌وه‌ و ده‌فه‌رمووت: یه‌که‌مین
 که‌سه‌کان که‌ ئیسلام بوونی خو‌یان راگه‌یاند هه‌وت که‌س بوون یه‌کیک له‌وانه‌ (بیلال) بوو ﷺ، وه‌ له‌ هه‌مووشیان بی‌ خزم
 و که‌س تر بیلال بوو، تا‌ وای لیها‌تبوو بی‌اوه‌په‌کان ئە‌م پیاوه‌به‌رزو به‌ریزه‌یان له‌به‌ر خو‌ر را ده‌گرت و به‌ردی گه‌رمیان
 ده‌نا به‌ سکیه‌وه‌، سه‌ره‌پای ئە‌وه‌ی ده‌یان دایه‌ ده‌ست مندالان تا‌ به‌ردبارانی بکه‌ن و به‌ شیوو دو‌له‌کانی مه‌که‌دا رای
 کی‌شن و نازاری بدن، به‌لام بیلالیش ﷺ به‌رده‌وام بوو له‌سه‌ر ووتنی ئە‌و وشه‌یه‌ی که‌ وه‌ک توندترین سزا بو‌سه‌ر دلی
 ئومه‌ییه‌و ها‌وبا‌وه‌رانی. هه‌میشه‌ ده‌یووت ﴿أحد أحد﴾ و صحیح اسناده‌ الذهبی فی سیراعلام النبلاء 1/ 348 وحسنه‌ الشیخ الالبانی

فی صحیح ابن‌ ماجه‌ 122 هه‌روه‌ها بیلال دیلی به‌رده‌ستی ئومه‌ییه‌ی کو‌ری خه‌له‌ف بووکاتی‌ک که‌ خو‌ر تینی گه‌رمی
 ده‌سه‌ند له‌ قرچه‌ قرچی نیوه‌پو‌دا بیلالی ده‌هیناو له‌و شوینه‌ گه‌رمه‌دا پو‌شاکه‌که‌ی دا ده‌که‌ندو ده‌یخسته‌ به‌ر ئە‌و
 گه‌رمایه‌، ته‌نها له‌ پیناو په‌شیمان بوونه‌وه‌ی له‌ دینی خوا، به‌لام بیلالی خو‌پراگرو به‌رده‌وام له‌ سه‌ر بیرو پای خوی له‌ ژیر
 ئە‌و هه‌موو ئە‌شکه‌نجه‌و زیندان و نازاره‌دا هه‌ر ده‌یووت (أحد أحد) تا‌خو‌ای گه‌وره‌ ئە‌بو به‌کری راستگو‌ی
 بو‌په‌خساندو ها‌ته‌ لای و پزگاری کرد به‌ پینچ ئوقیه‌ له‌ کاتی‌کدا که‌ ئومه‌ییه‌ به‌گالته‌ جارپه‌وه‌ به‌ ئە‌بو به‌کری ﷺ ووت
 وه‌لا‌هی خو‌ئه‌گه‌ر یه‌ک ئوقیه‌شت بدایه‌ هه‌ر ده‌مدا پی‌ت، ئە‌بو به‌کریش ﷺ فه‌رمووی وه‌لا‌هی تو‌ش ئە‌گه‌ر دا‌وای سه‌د
 ئوقیه‌شت بک‌ردایه‌ هه‌ر ده‌مدا پی‌ت. اخرج ابو‌ نعیم فی حلیة‌ الاولیاء 1/ 150 والحافظ فی الفتح 7/ 99

باب‌زانی‌ن سه‌ره‌نجامی بیلال به‌ کو‌ی گه‌یشت، وه‌ک دیاره‌ که‌ سه‌ره‌نجامی ئومه‌ییه‌ به‌ره‌و کو‌ی پو‌یشت، ئە‌وه‌بوو پیغه‌مبه‌ری
 خوا‌ﷺ له‌کاتی نو‌یژی به‌ یانی دا بوو به‌ به‌ بیلالی فه‌رموو: ﴿حَدَّثَنِي بَارِجِي عَمَلٍ عَمَلْتُهُ فِي الْإِسْلَامِ فَإِنِّي سَمِعْتُ ذَكَرَ نَعْلِكَ بَيْنَ
 يَدَيَّ فِي الْجَنَّةِ قَالَ مَا عَمَلْتُ عَمَلًا أَرْجِي عِنْدِي أَنِّي لَمْ أَتَطَهَّرْ طَهْرًا فِي سَاعَةٍ لَيْلٍ أَوْ نَهَارٍ إِلَّا صَلَّيْتُ بِذَلِكَ الطُّهُورِ مَا كُتِبَ لِي أَنْ
 أَصَلِّي﴾ البخاري 222/4 واته: ئە‌ی بیلال هه‌وآلم بده‌ری به‌ کرده‌وه‌یه‌ک که‌ له‌ ئیسلامدا ئە‌نجامت دابیت و به‌ئومه‌یدی
 پاداشتی زوری بیت، به‌په‌راستی من گو‌یم له‌ خسه‌خشی نه‌عه‌ل کانت بووله‌پیش خو‌مه‌وه‌ له‌ به‌ هه‌شتدا، جا بیلالیش
 فه‌رمووی: هیچ کرده‌وه‌یه‌ک شک نابم که‌ واک‌ردبیتم به‌وینه‌ی ئە‌وه‌ی که‌ لام باش بووبیت وه‌ک ئە‌وه‌ی له‌ پاکیتیدا له‌
 کاته‌کانی شه‌وو پو‌ژمدا مه‌گه‌ر ئە‌وه‌نه‌بیت که‌ هه‌رکات ده‌ست نو‌یژم گرتبیت ئیلا دوو پکات سوننه‌تی ده‌ست نو‌یژم
 کردووه‌.

6- خیزانیکی خواناس (یاسرو سومه‌بیهی خیزانی و عه‌ماری کوری) خویان لی رازی بییت .

هروه‌ها نمونه‌ی خیزانیکی دیندارو خواناس و خاوه‌ن بیرو پروای راسته‌قینه‌و شوین‌ک‌ه‌وته‌ی ری و ریباری پیغه‌مبه‌ری خواناس علیه‌السلام که له‌و کاته‌دا ژیانیان به‌سهر دهربرد بریتی بوون له‌ بنه‌ماله‌ی عه‌ممار که هه‌میشه‌و له‌ به‌ر خوئی به‌تینی گهرم نازار دهرده‌ران تاواز له‌دینی خوا به‌یئن و په‌شیمان ببه‌وه، به‌لام روژبه‌روژوسات به‌سات باوه‌ریان پته‌وتر ده‌بوو، بیباوه‌رانیان لاپوچهل ده‌بوو، وه‌ک پیئشه‌وا مواجد (رحمه‌تی خوی لی بییت) ده‌فه‌رمویت: ﴿سومه‌بیهی که دایکی عه‌ممار بوو به‌ ده‌ستی نه‌بو جه‌هل شه‌هیدکرا که نه‌وئافره‌تیکی پیری به‌ سالآچوش بوو جا‌حهر به‌یه‌کی کرد به‌سکی داوئیت‌ر شه‌هید بوو﴾ اخرجه الحافظ في الاصابة 4/335 هروه‌ها هه‌ر سه‌باره‌ت به‌ئه‌شکه‌نجه‌دانی عه‌ممار پیئشه‌وا ابن عباس علیه‌السلام ده‌فه‌رمویت: ثم نایه‌ته پیروژه له‌سهر عه‌ممار هاته‌ خواره‌وه که به‌ زور کوفریان پیکرد، پاش نازاد بوونی چووه لای پیغه‌مبه‌ری خواناس علیه‌السلام وه‌ عوزری بو هیئایه‌وه‌و یه‌کسه‌ر ثم نایه‌ته دابه‌زی: ﴿من کفر بالله من بعد ایمانه اِلا من اکره و قلبه مطمئن بالیمان ..... ولهم عذاب عظیم (106) النحل نه‌و که‌سه‌ی بی باوه‌ر بییت به‌رامبه‌ر به‌ خوا پاش باوه‌ر هیئانی، نه‌وه‌ سزای گه‌وره‌یان بو‌ه‌یه‌ مه‌گه‌ر که‌سیک که‌ زوری لی کرابییت، وه‌ دل‌یشی دامه‌زراو بییت به‌ باوه‌ر، نه‌وه‌ سزای له‌سهر نیه‌ اخرجه ابن جریر الطبری 113/12 والبیه‌قی فی الکبری 208/8 نه‌ی سه‌ره‌نجامی عه‌ممارو بنه‌ماله‌ی : جابری کوری عبدالله (ره‌زای خوی لی بییت) ده‌فه‌رمویت: پیغه‌مبه‌ری خواناس علیه‌السلام تی ده‌په‌ری به‌لای عه‌ممارو بنه‌ماله‌که‌یدا له‌ کاتیکی که‌ نه‌شکه‌نجه‌و نازار دهر‌دان له‌ لایه‌ن بی باوه‌رانه‌وه‌ ده‌یفه‌رموو: ﴿ابشروا (اصبر) ال یاسر فان موعدم الجنة﴾ قال الشيخ الالبانی في فقه السيرة ص 207 حدیث حسن صحیح واته: مورده‌تان لی بییت (نارام بگرن) نه‌ی بنه‌ماله‌ی یاسر به‌راستی به‌ یه‌ک گه‌یشتنتان له‌ به‌ هه‌شتدایه‌.

7- خاتوو زه‌نیره (ره‌زای خوی لی بییت)

یه‌کیکی تر له‌و هاوه‌له‌ زور به‌ریزانه‌ی تر که له‌ پیئاوی خوادا نازارو نه‌شکه‌نجه‌ی چیشته‌وه‌ بریتی به‌ نافرته‌تی که‌ به‌ ناوی زه‌نیره‌خانم، که‌ به‌رده‌وام و چاونه‌ترسانه‌ خوا په‌رستی خوئی نه‌نجام ده‌دا به‌بی نه‌وه‌ی سل له‌ هیچ دوژمنیکی خوا بکاته‌وه، هه‌ریویه‌ ثم نافرته‌ته‌ جاریه‌ بوو کاتیکی موسولمان بوو بی باوه‌ر هه‌کان ده‌ستیان کرد به‌ نازار دانی تا‌کو له‌ دینه‌که‌ی خوا پاشگه‌ن بییته‌وه، جا هیئنده‌ نازاری لاشه‌بیان دا تا له‌ نه‌نجام‌ده‌ردو چاوه‌کانی له‌ ده‌ست داو به‌ هوئی نه‌و نه‌شکه‌نجه‌ دانه‌وه‌ هه‌ردوو چاوی کویریوو، ئینجا دوی نه‌مه‌ بیباوه‌ران هه‌ر به‌وه‌وه‌ نه‌وه‌ستان پرو پاگه‌نده‌یان بلاو کرده‌وه‌ که‌ گوايه‌ نه‌وه‌ لات و عوزا چاوه‌کانی زه‌نیره‌ی کویر کرده‌وه، چونکه‌ باوه‌ری پیی نه‌بوو هه‌ر بویه‌ به‌رده‌وام بوون له‌سهر نازار دانی و زه‌نیره‌ش به‌رده‌وام له‌ به‌رامبه‌ریاندا ده‌یوت: نه‌خیز وه‌لاهی کویر بوونی چاوم ته‌نها له‌ ده‌سه‌لاتی خوی گه‌وره‌دایه‌و به‌س، وه‌ به‌ فرمانی نه‌و نه‌ندامه‌کانی لاشه‌ه‌لسوو که‌وت ده‌کن جا با بزانیان سه‌ره‌نجامی کویر بوونی زه‌نیره‌ به‌کوئی گه‌یشت : بیگومان مروژ هه‌رکات له‌ گه‌ل خوی خوی راستی ووت نه‌وه‌ خواش له‌ کاتی ته‌نگانه‌و ناخوشیدا دیت به‌ هانایه‌وه‌ خوی گه‌وره‌ شیقای چاوه‌کانی زه‌نیره‌ی داو هه‌ردوو چاوی چاک بووه‌وه. اخرجه البيهقي في دلائل النبوة 283/2 و السيرة الحلبية 1/482

8- پیئشه‌وا ئیبن و ته‌یمیه (رحمه‌تی خوی لی بییت) ثم پیاوه به‌ریزه یه‌کیکی بووه له‌ پیاوه‌به‌رزوانا

هه‌لکه‌وتوووه‌ چاونه‌ترسه‌کانی سه‌رده‌می خوئی، وه‌ به‌که‌سیکی خو‌راگرو چه‌سپاوودامه‌زراو له‌سه‌ردین ناوی دهر‌کردبووه، ثم زانازور لیها‌توووه‌له‌شاری هه‌ران له‌ولاتی سوریا چاوی به‌ژیان هه‌له‌یناوه‌له‌روژی دووشه‌ممه 10 ربیع الاول سالی 661 کویچی، پاشان هه‌رله‌وی گه‌وره‌ بووه‌وچووه‌ته‌به‌رخویندن، جا شاره‌که‌ی به‌رشالوی مه‌غوله‌کان ده‌که‌ویت و ویرانی ده‌کن نه‌میش به‌ناچاری شاره‌که‌ی به‌ره‌ودیمه‌شقی سوریا به‌جی ده‌هیلیت، ثم پیاوه له‌ته‌مه‌نی 6 سالی‌ده‌موو قورنانی پیروزی له‌به‌ر کرده‌وه‌له‌ته‌مه‌نی 17 سالی‌دا فه‌توای داوه، که‌به‌جوړیک زانایانی نه‌وسه‌رده‌مه‌ سه‌ریان لیی سورما‌بوو، ثم زانا خاوه‌ن پله‌یه‌ بیرو باوه‌ریکی چاک و سه‌لیمی هه‌بوو، به‌رده‌وام له‌در‌تایه‌تی

کۆمەڵی (گاوری جوله که وشیعە و صوفی و بیدعە چیه کان) دا بووه، ههروهها به دوور له زانست و زانیاری و فهتووان له بواری جهاد دژی بی باوه پان و داگیرکهران دهستیکی بالای هه بووه و خۆی به شداری کردووه و خه لکیشی بو هانداه، ئین و تهیمیه (پهحمه تی خوی لیبیت) به هوی ئه و بیرو باوه په راسته قینه یه وه دوژمنیکی زوری هه بووه و هه میشه نازاریان ده داو له ریگه ی کار به ده ستانه وه پاپیچی به ندینخانه یان ده کرد، ئه م پیاوه به ریژه به رده وام ژایانی له به ندینخانه دا به سهر بردووه، به تایبه تی ئه و کاته ی که کتیبی (العقیده الواسطیه) نووسی ئه وه بوو به فیتی شیعە و صوفیه کان خرایه به ندینخانه وه له سالی 707 کۆچی، پاشان هیئزایه دهره وه و بریاری دوور خستنه وه ی درا له سالی 708 کۆچی به ره و ئه سکه نده ری به بی ئه وه ی ریگه بدریت که خزم و هاوپیو دوستانی له گه لی برۆن، پاشان له سالی 709 کۆچی کاتیک (الناصر محمد) هاته سهر حوکم شیخ توانیتی بو ماوه یه که به نازادی بژیت دوور له ده ست به سهرکردن و نازاردان، پاشان له سالی 718 کۆچی بریاردرا که شیخ به ند بکریته وه و ریگه ی فهتووانانی لی بگیریت، پاشان نازادکرایه وه و بو ماوه ی دووسال وازیان لی هیئا ئیتر له سالی 720 کۆچی له لایه ن قازی ولاته وه دیسان بریاری به ندکرنی درایه وه، پاشان نازادکرایه وه و ئه مجاره یان له سهر فهتوایه که که فرمو بووی (دروست نیه بجیته سه رگۆپی هیچ که سی که به مه بهستی لی پاران ه وه و ته به پروک) پاشان ماوه یه کی که م نازاد کراو سالی 722 کۆچی بریار درایه وه بگیریت و پاش ماوه یه که نازادکرایه وه پاشان ده ستگیریان کرده وه له سالی 726 کۆچی، ئه مجاره یان بریاریان دا که هه موو شتیکی لی قه ده غه بکریت له به ندینخانه دا ته نانه ت قه له م و کتیب و نامیلکه کانی خوشی لی قه ده غه کرا، پاشان شیخ ئین تهیمیه نه خوش کهوت و زانیان ده فرموون نه خوشیه که ی له رزو تا بووه و 23 پوژی خایاندووه و جا ئه م زانا به ناو بانگه هه به م نه خوشیه له به ره به یانی پوژی 20 ی ذی القعدة سالی 728 کۆچی له ناو هوئی به ندینخانه دا له قه لای دیمه شق کۆچی دوایی کرد (پهحمه تی خوا له شیخ ئین تهیمیه که به م کوئا خیری وه به رده وام بون له سهر دینی خواو خوراگر له به رامبه ر دوژمنانداو چوک دانه دان بویان گه رایه وه بو لای په روه ردگار) به راستی ئه م باسکردن و نویسه نمونه ی مشتیکه له خه رمانیک له ژیان و به سه رهاتی پرله نازاروئه شکه نجه ی ئه م پیاوه، چونکه ئه م بگروه به رده و کیشانه ته نها به زمان باس کردن و نویسنی سه ر کاغه ز خوشه ئه گینا له چاو ژیان و به سه رهاتی ئه م زانیایه وه خودانه له ناوی قول به بی ئه وه ی مه له بزانیته .

وریا به وهره له غه قله ت مال ناوا که

زه خیره ی نه و ریگایه پرله ته قواکه

تا نه چووینه جزووری توژی هه یاکه

براشیتتی به سه عه قلنی په یاکه

له خواق و خوپی هه یوان خوت جیاکه

*****

قته تی تا فکری له دونیا چونه به زمی

پوژتا نیواره هه شغولئ به زم و په زمی

دل خوش مه که به که سداری و به خزمی

ده میکه وا نه سیری نه نفسی زمی

وه ره هه ربی له گه ل نه فس و هه واکه

*****

بوخراپه زور به په له و به ره نجی

شانازیته بوو به جوانی و قیت و قنجی

دونیات وها گرتبوو بۆپل وو برنجی
به غفلت چوو برادر عومری گه نجی
لهمه ولا بهوری پابردوو قهزاکه
*****

ههتا کهه قسهی بیمانا نه پرسی
ههتا کهه بی نمایه و پوووک و سیسی
ههتا کهه بیر پوپووچ و دل پیسی
ههتا کهه لوقمه بادان و چلیسی
بهسه سک پهروهی هوشی پهیاکه
*****

به نووزهی پارانه وهی نزات به گریان
به نوپژانهت که بۆت دهکری به شهوان
به پوژوو گرتن و خویندن قورنان
به نیستغفارو گریان سبهینان
برین و دردی عصیانت دهواکه
*****

به چوونی تهمنی خوتا روانیت
تاوی بهسه دل ونه فسا توانیت
ههتا کهه وا پهست و دوو زمانیت
عهجهب بۆ گه نجی و نه بیامی جوانیت
که فهوتاند له پیریدا پهجاکه
صابری

کوئایی هاتنی تهمن به چاکه یان به خراپه .... نیشانه و هوکاره کانی

1- کوئایی هاتنی تهمن به کاری چاک : واته ئه وکهسهی که دانی نا به بهرنامهی خوی گوره و میهره بانداو به هه مووماناکانیه وه مل که چی بوو وه کهوته نیو ژیا نی خواناسی و نه انجام دانی کرده وی چاک، وه تهمن نیکی له گه ل خواناساندا برده سهرو گه یشته پلهی خوا له خو پازی کردن و ..... هتد، بهم شیوهیه بهرده وام بی له سه ره و کرده و چاکانه تهنها بو ساتیکیش گومانی بو دروست نه بییت له کاتی سه ره مه رگداو تا کوئه و کاته ی مردن ده گاته سه ری و دوامالناوایی له م ژیا نه ده کات و گیانی ده کیشری و ده گه ریته وه بولای خوا، واته بهوشیوهیه و به موسولمانی بیچیتته وه خزمتهی خوی گوره به ده سه لات ئه وه پیی دهوتری کوئایی هاتنی تهمن به خیر.....

بزانه خوشک و برای موسولمانم.....

بیگومان پاشه پوژی هه رکه سیک له ئیمه شتیکی نادیاره و تهنها خوی گوره دهنانی و هه ره ویش ناگاداره به وهی کوئایی هه رکه ممان به کام باردا ده بییت، به لام ئه وهی له سه ره نیمه پیویسته ئه وهیه که هه میشه و بهرده وام به هیوای به خشندهیی و لیخوشبوونی گشتگیری خوی گوره ژیا ن به سه ره به رین و بهرده وام سوورین له سه ره نه انجامدانی

ئەو ھۆكەر ۋە كۆرگەن ھەي كە دامەزراو جىگىرمان دەكەن لەسەردىنى خواگرەنتى كۆتاخىریمان پى دەدەن، بىگومان ژيانى دونياش پازاھو بوڭ خوشكراوھ لەلایەن شەيتان و دارو دەستەكەيەوھ ئەويش بە مۇمىيائى فيل و ھەلخەلەتاندن ۋە ھۆكەر گومراكەرەكان، جامروقى خاوەن ژىرى راستەقىنە ئەومروققەيە كەنەلەخشىت و لەتاقى كرنەوھى دونىيائى بى نرخوا دەربچىت و بەنمەرى تەواوھە بچىتەوھ خزمەتى بەخىوكەرو ژىنەرومىنەرەكەي كە ئەوزاتەش خاوى گەورەيە. بوپە ھەمىشە داوادەكەين لە خاوى گەورە كە دامەزراو سەقامگىرمان بكات لەسەربەرنامەكەي و زياترو زياتریش شارەزمان بكات بو حەق و وتنى راستىيەكان و دور كەوتنەوھ لە پىروپوچەكان، ھەربوپە خاوى گەورە لەبارەي ئەم بەخىر كۆتايى ھاتنى تەمەنەوھ دەفەرموئىت: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ (102) (ال عمران) واتە: ئەي ئەوانەي كە باوەرتان ھىناوھ لەخوابترسن و خۆتان بپارىزن لە سنورەكانى خوا بەو شىوھەيەي كە مافى خۆي پى بەدەيت، وھ ھەول بەدەن نەمرن مەگەر بە موسولمانى نەبىت. خوينەرى بەپىز وەرەو فەرمو باپچىنە خزمەتى پىغەمبەرىكى خوا كە يوسوف ﷺ بابزانين سەرەراي ئەوانزاروئەشكەنجەيەي كە بە دور و لاى و دورلەباوك و داىك و براوخزم و كەسى چەشتى وھ لەگەل ئافرەتتىكدا كە تاقى كرايەوھ چى دەفەرموئىت؟: خاوى گەورە لەسەرزى يوسوفەوھ دەگىرپتەوھ دەفەرموئىت: ﴿رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَليُّ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ﴾ (101) (يوسف) واتە: ئەي پەروردگارم بەراستى تۆلەم و لا تەدا (مصر) دەسەلات و عىزەتى دونيات پىدام، وھ باوك و داىك و براو كە سوكارو خزمەت بو كۆكردەوھ. وھ لىكدانەوھى خەونەكانىشت فىركردم، وھ تەنھا توش بەدى ھىنەرى ئاسمانەكان و زەوى، وھ لەدونىاو دواپوژدا ھەرتوى گەورەو سەرورەم، داوات لى دەكەم بە موسولمانى بم مرىنەو پاشان بم گەيەنە بەكەسە چاكەكانى پىش خۆم وھ باوكە (ابراهيم و اسحاق و من قبلهم من أنبيائك و رسلك) بىگومان ئەمە پارانەوھى پىغەمبەر يوسوف بوو ﷺ وەزانايان پەرحمەتى خويان لىبىت دەفەرموون: ﴿لَمْ يَسْأَلْ نَبِيٌّ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ الْمَوْتَ إِلَّا يَوْسُفَ﴾ انظر الدر المنثور: 4 / 591، وانظر ما كتبه ابن كثير في التفسير: 2 / 493. واتە ھىچ پىغەمبەرىك نىھ لە پىغەمبەرانى خوا ﷺ كە داواي مردنيان كرىبى ئىلا يوسوف ﷺ نەبىت. كە تاكە كەسە داواي مردنى كردوھ لە خاوى گەورە، راقەكەرانى قورئانى پىروژ دەلین: داواي ئەوھى كە پىغەمبەر يوسوف ﷺ بەدەيدارى باوك و كەس و كارى شادبووھە بىست و چوار سال لەولائى مصر بەيەكەوھ بوون و پاشان پىغەمبەر يەعقوبى ﷺ باوكى پىش ئەوھى بمرىت وەسىيەتى كرد بو يوسوف ي كورى كە بىباتە لەشام بىنيزىت لاي پىغەمبەر ئىسحاق ي باوكى، جا ئەوھبوو بەوشىوھە پىغەمبەر يەعقوب ﷺ مردو برايوھە شام و لەوى ئەسپەردەكرا، پاشان يوسوف پىغەمبەرىش ﷺ پىش ئەوھى وەفات بكات و بمرىت لەسەرمەرگدا بوو فەرموئى: ﴿تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ﴾ (101) (يوسف) بە موسولمانى بم مرىنەو بم گەيەنە بەچاكانى پىش خۆم انظر: تفسير الطبري: 16 / 276، تاريخ الطبري: 1 / 363-364، البداية والنهاية لابن كثير 1 / 220

گومانى تىدا نىھ ھەموان ھەردەمرين، كەواتە چاكترين مردن ئەوھەي كە لەسەردىنى خوا بمرين و كۆتايى بەژيانمان بىت، وھەربەوشىوھەيەش بگەيەنەوھ بەخاوى گەورەو مېھربان و خوشحالى دواپوژين و ھەمىشەو بەردەوام بەكردەوھى خۆمان نەنازىن وھ مەغرورنەين، ھەروھە پىغەمبەرى خوا ﷺ دەفەرموئىت: ﴿إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِاخْوَاتِمَا كَالْوَعَاءِ إِذَا طَابَ أَسْفَلُهُ طَابَ أَغْلَاهُ وَإِذَا فَسَدَ أَسْفَلُهُ فَسَدَ أَغْلَاهُ﴾ سلسلە صححە الشىخ الالبانى فى سنن ابن ماجة و سلسلە الصحىحە للشىخ الالبانى (1734) واتە: بەراستى كردهوھەكانى مروق بە كۆتايىيەكەيەتى، جانمەنى ئەو كۆتا خىرى يان شەرىيە وھ نمونەي ئەو تورەگەيە وايە كە ئەگەر ژىرەكەي باش بىت ئەوھ بىگومان سەرەوھشى باشە و ئەگەر ژىرەكەي خراپ و شتى پزىوى تىدابىت ئەوھ سەرەوھشى خراپەو شتى پزىوى تىدايە. ياخود خوشەويستمان محمد ﷺ لە فەرمودەيەكى تردا دەفەرموئىت: ﴿إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا اسْتَعْمَلَهُ فِقِيلٌ كَيْفَ يَسْتَعْمَلُهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ يُوقِفُهُ لِعَمَلٍ صَالِحٍ قَبْلَ الْمَوْتِ ثُمَّ يَقْبِضُهُ عَلَيْهِ حَتَّى يُرْضَى عَنْهُ﴾ صحيح الجامع الصغير 307 و سلسلە الصحىحە 1114 واتە: ئەگەر خاوى گەورە خىرى بو كەسيك بوئىت: ئەوھ بەكارى

دهیښت یان ناځای لیبی دهیښت: وتیان چوڼ به کاری دهیښت نهی پیغمبهری خوا ﷺ یانی چی تی مان بگهیه نه؟ نه ویش فهرمووی: واته خوی گوره کاری چاکي بو ناسان دهکات تاکو نهو بهندهیه هر له سر نهو کاره پروات تاهو کاتهی مردن دیته سهری و (ملك الموت) سهلامی خوی لیبت گیانی دهکیشت، واهو بهندهیه دهکین که نهوانهی له دور و بهرین لیبی رازی بن.

نیشانه کانی کو تایی هاتنی ته مهن به باشه

پیغمبهری خوا ﷺ چه ندنیشانه و هو کار یکی بو پروون کردینه ته و نه و ناگاداری کردین که هر که سیک نه م نیشانانہی تیدا بیته دی به لگن له سر به خیر کو تایی هاتنی ته مهنی و (انشاء الله) هیوا وایه که به هه شتی بیت، چونکه چاک بوونی کو تایی ته مهن په یوه سته به چاک بوونی کرده و ه کانی کو تایی نهو مروقه وه. هه وه ها زانایان (په حمه تی خویان لیبی) له پرتوو که به نرخه کانیاندا نیشانه کانیان دیاری کردوه له وانه *
* (شیخ محمد ناصر الدین الالبانی/ احکام الجنائز ص 48) (شیخ محمد بن جمیل زینو/ معلومات مهمة من الدین ص 126) (شیخ یوسف الحاج احمد/ حسن الخاتمة ص 11).

یه که م: ووتنی ووشه ی یه کتا په رستی (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) له سره مهر گدا.

هه بهندهیه کی خوی گوره جا (پیاو) بیت یان (نافرت) له کاتی سه ره مه ره مر گدا ووشه یه که زور گوره و بهرینه لای خوی گوره، بتوانیت بیلیت و به هه مو مانا کانیه وه بزانیت که تنها (⊕) ژیان بهر یوه دبات و جگه له وهیچ به خیو که رومرینه رو ژینه ریگ نیه، وه تاکی بی هاوبه شه و وینه نیه، نه وه هیوا وایه که له سزای گوږ پر زگاری بیت و بجیته به هه شته وه، خوی گوره ش ده فهرمویت: ﴿ فَأَعْلَمُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَعْفِرُ لِدُنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ﴾ محمد 19 واته: باش بزانه که هیچ خوی که به حق نیه جگه له (⊖) که تاکی بی هاوبه شه، وه داوای لی خوشبو نیش بکه بو تا وانه کانت وه بو تا وانی پیا وانی باوه پردار و نافرته تانی باوه پردار.

به راستی وتنی نه ووشه یه کورت و ناسانه به زمان، به لام له مانادا فراوان و گوره یه و له ته رازووی چاکه شدا گرانه، وه که سی خوشی دهویت که بتوانیت له کاتی هاتنی ملك الموت بو سهری نه ووشه یه بلی نه و ته پیغمبهری خوا ﷺ ده فهرمویت: ﴿ إِنِّي لَأَعْلَمُ كَلِمَةً لَا يَقُولُهَا أَحَدٌ عِنْدَ مَوْتِهِ إِلَّا كَانَتْ نُورًا لِحَاجَتِهِ وَإِنَّ جَسَدَهُ وَرُوحَهُ لَيَجِدَانِ لَهَا رَوْحًا عِنْدَ الْمَوْتِ ﴾ صححه الشيخ الالبانی فی صحیح سنن ابن ماجه 3062 ورواه الامام احمد فی المسند 252 واته: من ووشه یه که ده زانم هه ره که سیک له کاتی سه ره مه ره مر گدا بتوانی بیلیت، ده بیته پروناکیه که له نامه ی کرده وه کانیدا له پروژی داویدا، وه لاشه و پوچه که شی له کاتی گیان کی شاندا به ناسانی دهر ده چیته، هه روه ها پیغمبهری خوا ﷺ له فهرمووده یه کی تردا ده فهرمووی: ﴿ مَنْ كَانَ آخِرَ كَلَامٍ لَالِهِ الْإِلَهِ دَخَلَ الْجَنَّةَ ﴾ صحیح الجامع الصغیر 6479 واته: هه ره که سی کو تایی وشه ی ژیان لایه إِلَّا اللَّهُ بیت نه وه ده چیته به هه شته وه. که واته خوینه ری بهرین... بیرری خوّم و توّش ده خه مه وه که دوژمنی گوره ی مروقیه تی شهیتان (نه فرته ی خوی لیبت) په یمانی داوه که له کاتی سه ره مه ره مر گدا وان له بهنده چاکه کان نه هیښت و کو تایی ته مهنیان به خراپه بهیښت، پیغمبهری خوا ﷺ ده فهرمویت: ﴿ لَقُنُوا مَوْتَكُمْ قَوْلَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ﴾ صححه الشيخ الالبانی فی صحیح ابو داود 2674 واته: نهوانه ی که له کاتی سه ره مه ره مر گدان هیچ شتیکی دونیا یان له لباس مهکن، به لکو ته نها وشه یه کیان بیربخه نه وه که نه ویش ﴿ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ﴾ یه. (خوی گوره زمانمان پارا و بکهیت له کاتی سه ره مه ره مر گدا و بتوانین به ته وای نه ووشه یه بلین وه بو هه تا هه تایی پشو و بدهین).

دووم: هاتنی عه روق و نکانی له ناوچه وان له کاتی سه ره مه ره مر گدا.

گومانی تیدانیه هه مو و هه رده مرین، جاکاتی مردن دیته سه رمان پیویسته بهو شیوه یه بیت که پیغمبهری خوا ﷺ موژده ی پی داوین، چونکه مردن بهویست و خواستی خو مان نیه تاکو کاته که ی بگوږین یان مه جالی کمان پی

بدات، به‌ودی که نه‌و روحه نامانته ده‌بیته ته‌سلیمی خاوه‌نه‌که‌ی بکه‌ینه‌وه، بی‌گومان له‌وکاته‌دا هیچ ده‌سه‌ل‌اتیکت نامینی و ده‌سته‌وه‌ستان ده‌وه‌ستی و چاوه‌پروانی دوا تنوکی ناره‌قی ناوچه‌وانی خوئی نه‌گه‌ر خوا پی‌مانی ببه‌خشی، که‌واته هه‌رکه‌سیک نه‌گه‌ر بینرا دردانی ناو له‌ده‌م و چاوه‌پروانی هات، نه‌وه هیوا وایه که کو‌تاییه‌کی باشی هه‌بیته و له‌سزای گو‌پرزگاری بیته (به‌ویستی خوا). هاوه‌لی به‌پرز بوره‌یده‌ی کو‌ری حه‌صیب (ره‌زای خوی لی‌بیته) ده‌فهرمویت: کاتیک ئیمه له خوراسان بووین، له‌کاتی گه‌رانه‌وه‌ماندا برابریه‌کمان نه‌خوش که‌وت، جا مردن گه‌یشته سه‌ری و له‌وکاته‌دا بینیمان عاره‌ق له‌ناوچه‌وانی ده‌تکانمیش و وتم: گه‌وره‌یی بو خوا، گویم له پی‌غه‌مبه‌ری خوابوه عَلَيْهِ السَّلَامُ فهرمویه‌تی ﴿مَوْتُ الْمُؤْمِنِ بَعْرَقُ الْجَبِينِ﴾ رواه الترمذی 92/4 والنسائی 360/6 مردنی باوه‌پردار به‌تکانی عاره‌قی ناوچه‌وان پرزگار بووه.

سییه‌م: گومانی باش بردن به‌خوای گه‌وره له‌کاتی سه‌ره‌مه‌گدا.

ئه‌ی به‌نده‌ی خوا ناگادارو وشیاربه نه‌گه‌رچی چند کاتیکی که‌می دیاری کراوت ماوه له ژبانی دنیا داو ئیترکاتی سه‌فهره دورودریژکه ده‌ست پی ده‌کات، پی‌ویسته گومانی باش به خوی گه‌وره ببه‌یت له‌هه‌مووکات و ساتیکدا، هاوه‌لی به‌پرزجبری کو‌ری عبدالله (خوالیی پازی بیته) ده‌فهرمویت: گویم له پی‌غه‌مبه‌ری خوابوو عَلَيْهِ السَّلَامُ سی‌پوژ پیش نه‌وه‌ی وه‌فات بکات فهرمووی: ﴿لَا يَمُوتَنَّ أَحَدُكُمْ إِلَّا وَهُوَ يُحْسِنُ بِاللَّهِ الظَّنَّ﴾ رواه مسلم في صحيحه 2877 واته: هیچ که‌سیک له ئیوه نه‌مریت تا کو گومانی باش به‌خوای خوئی ده‌بات، جا گومانی باش بردن به‌خوایه‌ی که‌به‌ته‌مای به‌هه‌شت بیت و له‌سزای دوزه‌خ خوئی پیاریزی.

پی‌غه‌مبه‌ری خوا عَلَيْهِ السَّلَامُ پوژیکیان چوه سه‌ردانی گه‌نجیکی نه‌خوش جا له‌وکاته‌دا نه‌جه‌لی هات و (ملك الموت) گه‌یشته سه‌ری، پی‌غه‌مبه‌ری خوا عَلَيْهِ السَّلَامُ پیی فهرموو: ئه‌ی گه‌نج حالت چونه؟ نه‌ویش ووتی: سویند به‌خوا ئه‌ی پی‌غه‌مبه‌ری خوا عَلَيْهِ السَّلَامُ زور له‌تاوانه‌کانم ده‌ترسم وه‌زوریش هیوام به خوی خوم هه‌یه، پی‌غه‌مبه‌ری خوا عَلَيْهِ السَّلَامُ فهرمووی: ده‌ی نه‌ودوو سیفه‌ته له‌دلی هه‌ربه‌نده‌یه‌کدا کو‌بیته‌وه له‌سه‌ره‌مه‌رگدا نه‌وه خوی گه‌وره بی باکی ده‌کات له له‌وه‌ی که لیی ده‌ترسیته، وه‌هیواداریشی ده‌کات به‌وه‌ی که به‌ته‌مایه‌تی.

چواره‌م: مردن له هه‌ردوو شاری مه‌که‌وه‌مه‌دینه‌ی پیروز.

خوای گه‌وره به‌پیروزی و به‌پرز باسی هه‌رجیگه‌یه‌ک یان هه‌ر شوینیک بکات نه‌وه هیوا وایه که به‌هوئی نه‌و به‌پیروز باس کردنه‌وه، که‌سه‌کانی ناوی ببه‌خشیته و جا هه‌ردوو شاری مه‌که‌ی پیروز و مه‌دینه‌ی پوناک ناویان له قورنانی پیروزدا به گه‌وره‌و پیروز هاتوو وه‌سه‌ره‌پای نه‌وه‌ی شوینی له‌باوه‌ش گرتنی خوشه‌ویستی خوا و خوشه‌ویستی مرو‌قاه‌تی محمه‌ عَلَيْهِ السَّلَامُ خوی گه‌وره‌ش ده‌ریاره‌ی مه‌که‌ ده‌فهرمویت: ﴿إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ (96) فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ ... 97﴾ ال عمران واته: یه‌که‌مین مالیک له‌سه‌ر زه‌ویدا ساز کرا بو‌نه‌وه‌ی که خواپه‌رستی تی‌دا نه‌جام بدریت بریتی بوو له‌و ماله‌دا که له‌مه‌که‌یه نه‌ویش هدی لِّلْعَالَمِينَ جی‌گایه‌کی پیروزه‌و پرخیرو رینومینی به‌خه‌لکی جیهان. نه‌و شوینه واته که‌عه‌ی پیروز چه‌ندین به‌لگه‌و نیشانه‌ی روون و ناشکرای تی‌دایه که یه‌کیکیان شوینگه‌ی پی‌غه‌مبه‌ر ئیبراهیمه عَلَيْهِ السَّلَامُ جا هه‌رکه‌سی تا پوژی قیامته بچیته نه‌و شوینه سه‌لامه‌ت و پاریزراوه.

هه‌روه‌ها عبدالله ابن عباس رضي الله عنهم ده‌فهرمویت: ﴿أَنَّ رَجُلًا وَقَصَهُ بَعْرُهُ وَنَحْنُ مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ مُحْرَمٌ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اغْسِلُوهُ بِمَاءٍ وَسِدْرٍ وَكُنْثُوهُ فِي تَوْبَيْنٍ وَلَا تُمَسُّوهُ طَبِيبًا وَلَا تُخَمِّرُوا رَأْسَهُ فَإِنَّ اللَّهَ يَبْعَثُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مُبَلِّغًا﴾ صحيح البخاري 5/2 و مسلم 95/6 واته: پی‌اوئیک و شتره‌که‌ی خستیه خواره‌وه و برینداری کردوه ئیمه‌ش له‌و کاته‌دا له‌حاله‌تی ئیحرامی حه‌جدا بووین له‌گه‌ل پی‌غه‌مبه‌ری خوادابوین عَلَيْهِ السَّلَامُ پاشان پی‌اوه‌که مرد، پی‌غه‌مبه‌ری

خوا عَلَيْهِ السَّلَامُ فهرمووی: مردوه‌که بشورن به‌ ناوو به‌گلای سدر، وه‌هه‌ربه‌جل و به‌رگه‌که‌ی خویه‌وه کفنی بکه‌ن، وه‌بوئی خوشی لی مه‌دن، وه‌سه‌ریشی دامه‌پوشن، چونکه له‌پوژی دوایدا کاتیک که زیندوو ده‌کریته‌وه به‌رده‌وام ﴿لِيَكِ اللَّهُمَّ لِيك

﴿ده لیت. که واته مروّقه له کاتی حج کردندا و لهو شاره پیروژه بمریت و کوتاوشه ی (ته لیبیه) بیّت، بهراستی نه وه مانای کوتا خیریه، یا خود پیغهمبهری خواصّه له فهورمووده یه کی تردا ده فهرمویت: ﴿مَنْ اسْتَطَاعَ أَنْ يَمُوتَ بِالْمَدِينَةِ فَلْيَمُتْ بِهَا فَإِنِّي أَشْفَعُ لِمَنْ يَمُوتُ بِهَا﴾ صححه الشيخ الالباني في سنن الترمذي 3076 واته: هه رکه سیك له نیوه نه گهر ده توانیّت، نه وه بهالشاری مه دینه ی پیروژ بمریت، چونکه من (تکا) ده که م بوکه سیك که له وشاره دا بمریت. **پینجه م: مردن له شه وو روژی جومعه دا.**

شه وو روژ بو مروّقه کان له به خششه کانی خوی گهره ن، به وه ی که ده توانیّت به ندایه تی خوی تیّدا بکریّت، سه ره پای شه ودهش له ناوشه وو روژه کاندایه تی به تی کراوه وگرنگی وگهره یی هه ندیک له شه وو روژه کان هه یه. جاشه وو روژی (جومعه) له و تاییه تمه ندیانه دا باس کراون، جامردن له شه وو روژی جومعه دا ده بیّته هو ی پرزگار بوونی به نده له سزای دو زخ (به مهرجیک که سه که به باوهرداری مردبی) بو یه نه م روژی جومعه یه له باشتین روژه کان نابراوه وک پیغهمبهری خواصّه ده فهرمویت: ﴿خَيْرُ يَوْمٍ طَلَعَتْ عَلَيْهِ الشَّمْسُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فِيهِ خُلِقَ آدَمُ وَفِيهِ أُدْخِلَ الْجَنَّةَ وَفِيهِ أُخْرِجَ مِنْهَا وَلَا تَقُومُ السَّاعَةُ إِلَّا فِي يَوْمِ الْجُمُعَةِ﴾

صححه الشيخ الالباني في صحيح ابوداود 1024-961 و صحیح الجامع الصغیر 3334 واته: چاکترین روژیک به لای خوی گهره وه که روژی به سه ردا هه ل دیت بریتیه له روژی جومعه، چونکه له روژده دا باوکه گهره مان ناده می تیّدا دروست کراوه، وه هه رله روژده دا کراوه ته ناوبه هه شته وه، وه هه رله روژده دا له به هه شت ده رکرا، وه روژی قیامه تیش نایه ت نیلا له روژده دا نه بیّت واته روژی قیامه ت له روژی جومعه دا ده ست پیده کات. پیغهمبهری خواصّه ده فهرمویت: ﴿مَنْ مَسَّ مَسْلَمَ يَمُوتَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ أَوْ لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ إِلَّا وَقَاهُ اللَّهُ مِنَ الْغَمِّ وَالْحَزَنِ﴾ صحیح الجامع الصغیر 5773 واته: هه ر موسولمانیک له شه وو یان روژی جومعه دا بمریت، نه وه خوی گهره له تاقی کردنه وه ی ناو گوږ ده پیا ریژیت. **شه شه م: مردن له کاتی پاسه وانی کردن له پیناوی خوادا.**

سه نگر نشینی یان پاسه وانی کردن له پیناوی خوادا نه گهرچی بو ماوه یه کی که میش بیّت، له کاره خو شه ویسته کانه لای خوی گهره و میهره بان، وه سوننه تی پیغهمبهری خوا وها وه له به ریژه کانیه تی، پیغهمبهری خواصّه ده فهرمویت: ﴿كُلُّ الْمَيِّتِ يُحْتَمُ عَلَى عَمَلِهِ إِلَّا الْمُرَابِطَ فَإِنَّهُ يَنْمُو لَهُ عَمَلُهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَيَوْمُنَّ مِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ﴾ صححه الشيخ الالباني في سلسلة الصحيحة 549 واته: هه موو مردوه یه که مرد کوتایی به کرده وه کانی دیت، مور ده ریّت له سه ری، نیلا که سیك نه بیّت که له پیناوی خوادا سه نگر نشینی گرتبیّت له به رامبه ردوژ منانی خوادا یان پاریزگاری له موسولمانان کرد بیّت، نه وه به رده وام نه و کرده وه یه گه شه ده کات وپاداشتی زیاده کات تاروژی دوا یی، وه پاریزراو و نه مینیش ده بیّت له سزای ناو گوږ. **حه و ته م: شه هید بوون له پیناوی خوی گهره دا.**

شه هیدی پله یه کی زور به رزه خوی گهره تاییه تی کرده وه به خو شه ویستانی خوی، وه پاداشتی نه پراوه و فیرده وسی به رزی بو داناون، جا نه وشه هیدیه ش ده بیّت ته نها له پیناوی خوی گهره دایبیت، جاهرکه سیك له دونیادا جهنگی کرد له گهل دوژ منی خوادا و به رده وام بوو له سه ر نه و جهنگه و پشته هه ل نه کرد له پاریزگاری موسولمانان و دینی خوادا بوو، به وشیه وه خوی پزّاو کوژرا نه وه پیی ده و تریّت شه هید، واته شاهیدی ده دات له سه ر نه و حاله ته ی که له سه ری مردوه و کوتایی به ژنیانی هاتوه، که واته نیستا ناتوانیّت به هه موو که سیك بوتریّت (شه هید له پیناوی خوادا)، هه روه که به رده وام ده بیستین و ده بینین که سیك چوه بو تالانی و فهر هوود له وی کوژرا وه نه هاتو ته وه لیّره ناویان ناوه شه هید، به لیّ شاهیده له سه ر نه وه ی که له سه ر دزی وراوو پروت کوتایی به ته مه نی هاتوه، به لام نه وه هه رگیز شه هیدی ریّی خوانیه. پیغهمبهری خواصّه ده فهرمویت: ﴿لِلشَّهِيدِ عِنْدَ اللَّهِ سِتُّ خِصَالٍ يُغْفَرُ لَهُ فِي أَوَّلِ دَفْعَةٍ وَيَرَى مَقْعَدَهُ مِنَ الْجَنَّةِ وَيُجَارُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَيَأْمَنُ مِنَ الْفَزَعِ الْأَكْبَرِ وَيُوضَعُ عَلَى رَأْسِهِ تَاجُ الْوَقَارِ الْيَاقُوتَةُ مِنْهَا خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا وَيُرْجَأُ اثْنَتَيْنِ وَسَبْعِينَ زَوْجَةً مِنَ الْحُورِ الْعِينِ وَيُشْفَعُ فِي سَبْعِينَ مِنْ أَقَارِبِهِ﴾

تایبه تمندی بو هیه:

- 1- بهرشتنی یه کهم دلوپه خوینی خوی گوره له تاوانه کانی خوش ده بیئت.
- 2- یه کسه شوینی خوی له ناوبه هه شتدا ده بی بیئت.
- 3- له سزاو نارحه ته ناوگور پاریزراوده بیئت.
- 4- وه سه لامهت وئه مین ده بیئت له ترسه گه وره که که قیامه ته.
- 5- وه تاجیکی زپرین ده خریتته سه سره ری وه ک پرزلینانیک بوئی که پیک هاتوو له دوورمه رجان که باشتره له دونیا وئه وه شی له دونیا دایه.
- 6- وه حه فتاودووخیزانی حوری بوئاماده کراوه، وه شه فاعهت ده کات بو حه فتا که س له نزیکه چاکه کانی خوی. هه شته م: مردن به نه خوشی سک چوون.

نه خوشی سک چوون یه کی که له وه خوشیانه ی که هر که سی به هو یه وه بمریت هیوا وایه له سزای ناو گور تا قی کردنه وه قورسه کان ده ری بیئت، جائه م نه خوشیه بریتیه له وهی که سی نه خوش سک نی شه یه کی تووش ده بیئت وپاش که میک سکی پیی ده بیئت، به وه هو یه وه ناوسکی وشک ده بیئته وه وه ره ئه مه شه ده بیئته هو ی مردنی، ئه میش نارامی له سه رگرتوو، هه ره وه پیغه مبه ری خوا ﷺ ده فهرمویت: ﴿وَمَنْ مَاتَ فِي الْبَطْنِ فَهُوَ شَهِيدٌ﴾ صحیح الجامع الصغیر 4438 و اته: هه ره که سی که به نه خوشی سک نی شه بمریت شه هیده.

یان له فهرموده یه کی ترده ده فهرمویت: ﴿مَنْ قَتَلَ بَطْنَهُ لَمْ يُعَذَبْ فِي قَبْرِهٖ﴾ صحیح الجامع الصغیر 6461 و اته: هه ره که سی که بمریت به نه خوشی (ناوسک) سک نی شه، ئه وه سزانداریت له ناوگور که یید. نو یه م: مردن به نو خوشی طاعون (کولیرا).

نه خوشی طاعون یه کی تره له وه خوشیانه ی که مروقه دوو چاری نازارو ناخوشی ده کات وجاهه رکات نه خوش توانیتی نارام بگریت له سه ری وشوکرانه بزیر بیئت، ئه وه خوی گوره پاداشتی تایبه تی بو داناوه، جازانایان ئه م نه خوشیه یان چوواندوه به نه خوشی کولیرا له م سه رده مه دا پیغه مبه ری خوا ﷺ ده فهرمویت: ﴿الطَّاعُونَ شَهَادَةٌ لِكُلِّ مُسْلِمٍ﴾ صحیح الجامع الصغیر 3947 و اته: مردن به نه خوشی طاعون پله ی شه هیده بو هه موو موسولمانیک. هه ره ها دایکمان خاتوو عائشه (خوالیی پازی بیئت) ده فهرمویت پرسیارمان کرد له پیغه مبه ری خوا ﷺ ده باره ی نه خوشی طاعون ئه ویش هه والی پیداین و فهرمووی: ﴿أَنَّ عَذَابَ يَبْعَثُهُ اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَأَنَّ اللَّهَ جَعَلَهُ رَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ لَيْسَ مِنْ أَحَدٍ يَقَعُ الطَّاعُونَ فَيَمُوتُ فِي بَلَدِهِ صَابِرًا مُحْتَسِبًا يَعْلَمُ أَنَّهُ لَا يُصِيبُهُ إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ إِلَّا كَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِ شَهِيدٍ﴾ صحیح الجامع الصغیر 3949 و اته: ئه وه

نه خوشیه که خوی گوره سزای که سیکی پی ددات که خوی ویستی له سه ری بیئت، وه خوی گوره شه به ره حمهت گپراویه تی بو باوه پرداران، جا که سی که نیه له شاره که ی خویدابیئت و تووشی ئه وه خوشیه بی بیئت و نارام بگریت له سه ری، ئیلا پاداشت ده دریته وه له لایهن خواوه، وه زانراویشه هه ره که سی که تووشی بی بیئت و بمریت ئیلا به وینه ی شه هیدی که پاداشتی هیه لای خوا.

ده یه م: مردن به هو ی نه خوش (ذات الجنب) لاته نیشت نی شه یان که له که 0

نه خوشی ذات الجنب لاته نیشت بریتیه له وه خوشیه ی که مروقه دوو چاری ده بیئت و هه میش وه به رده وام هاواری لاته نیشتی ده کات و نازاری زوری هیه، جا پزیشکه کان نیستا به نه خوشی که له که ده ینا سیزن، ئه ویش ئه وه یه که مروقه تووشی ناوسانیک ده بیئت له نیوان سه رووی سکی تا کو په راسووه کانی لایه کی، ابن الحجری عسقلانی (ره حمه تی خوی لی بی) ده فهرمووی: ئه م جو ره نه خوشیه (بریتیه له وه میکی گهرم وئاوساویه که، وه به هو یه وه بایه کی ره ق دروست ده بیئت له نیوان سکی تا سه رووی په راسووی، که ئه مه شه نه خوشیه کی ترسناکه) فتح الباری کتاب الطب 172/10 هه ره وه ها

پیغمبهری خوالله ده فهرمویت: ﴿الشَّهَادَةُ سَبْعٌ..... صَاحِبُ ذَاتِ الْجَنْبِ شَهِيدٌ﴾ ابودارد 366/8 صحیح الجامع الصغیر 3739 واته: شهیدی هوت جوړی هیه..... یه کیك له وانه تووشی نه خووشی ذات الجنب بوویت و هره به هوی نه و نه خووشیه وه کوچی دواپی بکات. یان ده فهرمویت: ﴿الْمَيْتُ مِنَ ذَاتِ الْجَنْبِ شَهِيدٌ﴾ صحیح الجامع الصغیر 6738 واته: مردن به هوی نه خووشی ذات الجنب هوه پله شهیدی هیه. یانزه یه م: مردن له سهر کاری خیرو چاکه.

خیرو چاکه کردنی به رده وام یه کیکه له هوکاره کانی سپرینه وهی تاوانه کان و پرزگار یون له سزای به نییشی دوزخ، هره وه ده بیته هوی دروست بوونی خووشه ویستی له نیوان بنده کانی خوی گوره دواوسه فرازی دواپوژی شی له دوایه، پیغمبهری خوالله ده فهرمویت: ﴿إِنَّ الصَّادِقَةَ لَتُطْفِئُ غَضَبَ الرَّبِّ وَتَدْفَعُ عَن مِيتَةِ السُّوءِ﴾

سنن الترمذی 73/3 واته: به راستی خیرکردن توپری و سزای خوی گوره ده کوژینیته وه، خراپ کوتایی هاتنی ته مه نییش له سهر مردو لاده دات. یان له فهرموده یه کی تردا ده فهرمویت: ﴿ان الصَّادِقَةَ لَتُطْفِئُ عَنْ أَهْلِهَا حَرَّ الْقُبُورِ﴾ صحیح الترغیب والترهیب 873 واته: خیرو چاکه کردن گه رما ووه لای ناگری ناوگوپره کان له سهر بندهی خیرکرده کوژینیته وه. دوانزه یه م: مردن به هوی روخانی شتیك به سهریدا.

روخانی شتیك به سهردا یان كهوتنه بن خانو یان دیوار یان هه رشتیك له جوړی پوخان كه بیته هوی مردنی به لام كه سه كه باوه داریت، نه وه له وکاته دا هیوا وایه له و جوړه كه سانه بیته كه له سزای ناوگوپ پرزگار یوه، پیغمبهری خوالله ده فهرمویت: ﴿الشَّهَادَةُ سَبْعٌ..... وَالَّذِي يَمُوتُ تَحْتَ الْهَلْدَمِ شَهِيدٌ﴾ صحیح الجامع الصغیر 3739 شهیدی هوت جوړی هیه..... یه کیك له وانه نه و كه سه یه كه ده مریت به هوی روخانی شتیك به سهریدا نه وه پله شهیدی هیه لای خوی گوره. سیانزه یه م: مردن به هوی سوتانه وه.

سوتانوی یه کیکی تره له و جوړه به خششانه ی كه خوی گوره به دیاری ده دات به بنده که ی، به هوی وه ده مریت، نه ویش به وهی كه خوی كه سه كه دهستی نه بیته له و سوتانه دا واته خوی خوی نه سوتان بیته، یانه نه بوویته هوی خو سوتانی نه وه له سزای گوپ پرزگار یوه وه هره بویه پیغمبهری خوالله ده فهرمویت: ﴿الشَّهَادَةُ سَبْعٌ..... وَصَاحِبُ الْحَرِيقِ شَهِيدٌ﴾ صحیح الجامع الصغیر 3739 واته: شهیدی هوت جوړی هیه..... یه کیك له وانه كه سه یه كه به هوی سوتانه و گیان له دهست دوات به بی نه وهی دهستی هه بیته له سوتانی خویدا. چوارده یه م: مردن به هوی خنکانه وه.

واته هه ركه سه یکی باوه داریت به بیته سه فهریك یان جیگه یه كه و به و هوی وه له ناویك نریك بیته وه، به هره هویك بیته پاشان خوی گوره گیانه که ی لی بسینیته وه و به و هوی وه بکه ویته ناوه که وه یان مه له بکات به مخرجیك دهستی خوی تیانه بیته، واته نه بوویته هوی کوشتنی نه فسی خوی نه و له پله شهیدان دایه و له سزای گوپ پاریزراوه. هره وه پیغمبهری خوالله ده فهرمویت: ﴿الْعَرِيقُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ شَهِيدٌ﴾ صحیح الجامع الصغیر 4173 یان له فهرموده یه کی تردا ده فهرمویت: ﴿الشَّهَادَةُ خَمْسَةٌ..... وَالْعَرِيقُ الشَّهِيدُ﴾ صحیح البخاری 42/3 واته: شهید پیچ جوړی هیه یه کیك له وانه كه سه یه كه به هوی خنکانه وه بمریت نه وه پله شهیدی هیه.

یانزه یه م: مردن به هوی نه خووشی سیله وه.

نه خووشی سیل بریتیه له و نه خووشیه ی كه به هوی وشك بوونه وهی ریخوله کانه وه له لای ته نیشتی مروقه وه دروست ده بیته، یا خود وهك ده لین: بریتیه له و نه خووشیه ی كه پیی دهوتریت کوکه ره شه كه به دریزایی ته مه نی له گه لیا یه تی و

تایه کی گهرمیشی پیوهیه، وههركات مندال توشی بیټ جوړی دهنګه ژبیه کانی ده گوریت و دهنګی گرده بیټ. پیغه مبهری خوا ﷺ ده فرمویت: ﴿السَّيْلُ شَهِيدٌ﴾ صحیح الجامع الصغیر 3691 واته: ههرکه سیګ به هووی نهو جوړه نه خوشیه وه بمری که پیی ده لین سی نهو پلهی شهیددی هیه⁰ شانزدهیم: مردنی نافرته به سهر منداله که یه وه

بیګومان نافرته تانیش پشکی خویان هیه لهو پلاندا که باس کران به لام به تایبه تی تر خوشه ویستمان ﷺ باسیانی کردو وه وله کاتیګدا که به هووی نه خوشی مندال بوونه وه گیان له دست دهن و به سهر نهو منداله وه ده چن، وه که ده فرمویت: ﴿وَالْمَرْأَةُ تَمُوتُ بِجَمْعِ شَهِيدٍ﴾ رواه ابو داود 366/8 واته: نافرته تیک که به هووی بوونی منداله که یه وه ده مریت پلهی شهیددی هیه. ههروه ها ده فرمویت: ﴿النَّفْسَاءُ يَجْرُهَا وَلَدُهَا بِسُرْوِهَا إِلَى الْجَنَّةِ﴾ صحیح الجامع الصغیر 4439 واته: نهو نافرته تی که به هووی پراکیشان و برینی ناوکی منداله که یه وه ده مریت نهو ده چیته به هه شته وه. حه قدهیه م: مردن به هووی به رگری کردن له دین ونه فس .

ههركات موسولمان به ته وای خووی مل که چی فرمانه کانی خوا کرد، نهو چه ندبه پرسیاریه ک پروی تی دهکات، جایه کیګ له وانه به رگری کردن له دین و بهرنامه که ی نیسلام به گیان و مال، هه وه ها به رگری کردنه نه فسی خووی به هه موو جوړه کانیه وه، پیغه مبهری خوا ﷺ ده فرمویت: ﴿مَنْ قُتِلَ دُونَ دِينِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ﴾ صحیح الجامع الصغیر 6445 واته ههرکه سیګ له پیناوی دینه که یدا بکوژیت نهو پلهی شهیددی هیه . ههروه ها له فرمودیه کی تردا ده فرمویت: ﴿مَنْ قُتِلَ دُونَ مِصْلَمَتِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ﴾ صحیح الجامع الصغیر 6445 واته: ههرکه سیګ له پیناوی نه فسیدا له کاتیګدا که سته می لی ده کریت و نه مییش غیره تی به کار دینیت و دست دهکاته وه له سهرحه قیشه بکوژیت نهو پلهی شهیددی هیه.

ههژدهیه م: مردن له پیناوی مال و مندالیدا.

به رگری کردن له مال و مندال بوونه وای ژیرده سته نه بن و به ناهه قیش داګیر نه کرین له لایه ن دوژمنه وه، وه نهو مافه ی که خوایی داوه لپی زهوت نه کریت، چونکه به رگری کردن له وانه مافی ته وای خوویه تی و نه رکی شه رعیشه، وه نه گهر هاتو له سه ریشی کوژرا نهو لای خوی گه وره پلهی شهیددی هیه، وه که پیغه مبهری خوا ﷺ ده فرمویت: ﴿مَنْ أَرِيدُ مَالَهُ بِغَيْرِ حَقِّ فَقَاتِلَ فَقُتِلَ فَهُوَ شَهِيدٌ﴾ صحیح الجامع الصغیر 6011 واته: ههرکه سیګ بیه ویت ماله که ت داګیربکات به بی نه وای مافی نه ویت، نهو کاتیک تیکوشا له پیناویدا و نه مییش کوژرا نهو پلهی شهیددی هیه لای خوا، ههروه ها پیغه مبهری خوا ﷺ ده فرمویت: ﴿مَنْ قُتِلَ دُونَ مَالِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ﴾ صحیح الجامع الصغیر 6444 واته: ههرکه سیګ له پیناوی مالیدا بکوژیت پلهی شهیددی هیه.

نوزدهیه م: مردن له کاتی خویندنی سوره تی (الملك) یان دواي خویندنه که .

یه کیګ لهو سوره تانه ی که ههركات مروث بتوانیت بیخوینتی و به ووش کوتایی به ته مه نی بیټ نهو ده بیټه هووی پاراستنی له سزای ناو گوړ، پیغه مبهری خوا ﷺ ده فرمویت: ﴿سُورَةُ تَبَارَكَ هِيَ الْمَانِعَةُ مِنَ عَذَابِ الْقَبْرِ﴾ صحیح الجامع الصغیر 3643 واته: خویندنه وهی سوره ی ته باره ک ده بیټه هووی پاراستنی خویندنه که ی له سزای ناو گوړ. بیسته م: زور په ناګرتن به خوی گه وره له به لاکان.

پارانه وه و داواکردن بولای خوا به م پارانه وانه ی که له سوننه تدا هاتون به تایبه تی ﴿أَنْ رَسُولَ اللَّهِ كَانَ يَدْعُو اللَّهَ إِنيْ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الرَّدِّيِّ وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ يَخْبَطَنِي الشَّيْطَانُ عِنْدَ الْمَوْتِ وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أَمُوتَ فِي سَبِيلِكَ مُدْبِرًا وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أَمُوتَ لَدَيْغًا﴾ سنن ابی داود 351/4 واته: ههركات تیک پیغه مبهری خوا ﷺ بیپارایاته وه له خوی گه وره ده یفرموو: خویه گیان بوخلتری هه موو ناوه جوانه کان و سیفته به روزو پیروزه کانت، په نات پیده گرم له: هه لګه پانه وه وپاشګه ژبوونه وه له دین، وه په نات پیده گرم له فروقیل و هه لڅه له تاندنی شهیتان له کاتی

سهرمه رگدا، و په ناده گرم به تو له مردنيك كه له پيناوي تودا بپت و پشتي تيا هه لېكهم وه په نا به توده گرم له مردنيك به هوې پيوه دراوي و گه ستنه وه بپت.

کوټايي هاتني ته مهن به خراپه

دوهم- کوټايي هاتني ته مهن به کاري خراپه: واته ټو به نده يه ي خوي گوره دواي ټو هه موو هه ول و تيکو شانهي له خزمه تي دينداری و خوانا سيدا، به لام به رده وامي نابپت و زوو کول ددا واته ناگاته دوا مه نزلې چاکان، هه بويه به وانه دهوترې (ناخرشه پ) که به پراستي زورن ټو هوکارانهش که به نده والي دهکن به روه ټو وناقاره هه نگاو بني و خوي لي ون بپت. بويه مروټ باهه ميشه ناگادارو وريا بپت، خوي مل که چي شهيتان و داروده سته که ي نه کات ﴿يُعْتُ كُلُّ عَبْدٍ عَلَى مَا مَاتَ عَلَيْهِ﴾ رواه مسلم 44/14 واته: هه موو به نده يه که له سهر ټو حالته زيندو ده کريته وه که له سهر ي مردو وه و کوټايي به ټياني هاتو وه. که واته پيوسته مروټ ټيرانه پروا نيته سهره نجام و دوا پوژي خوي، له به رټه وه ي به رده وام له ناماده باشيدا بپت و به هيج شيوه يه که سارد بوونه وه و داپران پروي تي نه کات، ټه ي به نده ي خوا ناموزگاري بوخوم پاشان بوټوش نه که ي ته و به دوا بخه يت يان ساردي له به رامبه ريدا بنويي!! ټه زاني بو؟! له وانه يه بلبي بوچي؟ منيش پپت ده ليم: له به رټه وه ي يه که م: تو نازاني که ي دهمري؟ وايه، دوهم: تو نازاني کوټايي ته مهن ته به چي ديټ؟ وايه، سييه م، تو نازاني له سهر چي کرده وه يه که دهمري؟ ټي وايه، ده که واته مادام هه رده لبي وايه!! ټه وه بزانه خوي گوره ده فهرموي: ﴿وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ (31) واته: ته و به بکن و بگه پينه وه بولاي خوي گوره ټه ي ټه وانه ي که باوه پتان هي ناوه، تا به هوې ټه و ته و به يه وه پزگاربن و سهر فرازي دوا پوژين و پاريزرا و يش بن له سزاي خوي گوره و ميه ره بان. شيخ حه سه ني به صري (په حمه تي خوي لبي) ده فهرمويټ: دلې مروټ به شهش شت خراپ ده بپت: ..... (ټه کيک له وانه که سيکه که تاوان ده کات به تکاي ټه وه ي که ته و به بکات و به رده وامه له سهر ي و به لام هه ر ته و به که ي دوا ده خات تا واي ليديت مردن يه خه ي ده گريټ و ټه و يش فرياي ته و به نا که ويټ). هه روه ها يه کيکي تر له و هوکارانه ي کوټايي ته مهن به خراپه ده هي نيټ بري تيه له هي و ابوون به دونيا و پشت کردنه قيامت هه روه که عبدالله کوري عومهر (په زاي خوي ليبيټ) ده فهرمويټ: پينه مبه ري خوا ﷺ ده ستي خسته سهر شانم و فهرموي: ﴿كُنْ فِي الدُّنْيَا كَأَنَّكَ غَرِيبٌ أَوْ عَابِرُ سَبِيلٍ وَكَانَ ابْنُ عُمَرَ يَقُولُ إِذَا أَمْسَيْتَ فَلَا تَنْتَظِرُ الصَّبَاحَ وَإِذَا أَصْبَحْتَ فَلَا تَنْتَظِرُ الْمَسَاءَ وَخُذْ مِنْ صَحْتِكَ لِمَرَضِكَ وَمِنْ حَيَاتِكَ لِمَوْتِكَ﴾ رواه البخاري 39/20 الترمذي 320/8 واته: له ټياني دونيادا و ابژي به وي نه ي که سيکي نامو يان پيواريک، هه روه ها فهرموي: ټه گه رټيواره ت کرده وه ټه وه به ته ماي به ياني مه ټي، وه کاتيکيش به يانيت کرده وه ټه وه به ته ماي ټيواره مه ټي، وه سوود له لهش ساغيت وه رگره بوکاتي نه خو شيت، وه سوود له له دونيات وه رگره بوکاتي سهره مهرگ. که واته: زور به ناگابه له دوو هوکاري سهره که ي که کوټايي ته مهن به خراپه ده هي نن، که بريين له:

يه که م- مردن له سهر تا وانيک که به هه ميشه يي له دوزه خدا به ټه يټه وه:

هاول پرياردان بو خوي تاک و بي ها و بهش يه کيکه له تاوانه زور گه وره کان و مروټ بو هه تا هه تايي له دوزه خدا ده هي ليته وه، جائه مش به وه ده بپت که مروټ که سيک يان به رديک يان داريک يان مانگ يا خود پينه مبه ريک يان هه رشتيکي دي بکاته هاوه لي خواو له په رستن و هاوار بوکردن و په نا پيگرتن و داواکردندا هاوشيوه ي خوي لي بکات، جا

ههركهسيك بهم شيوهيه بكات و تهوهي لهسهر نهكات و بمريته نهوه بهههشتي لي حرام كراوهو بوههتا ههتايش
دوزهخيه، ههريويهش نهه هاوهل برياردانه دوو جوړي ههيه كه نهوانيش:

(الشرك الاكبر) هاوهل بريارداني گوره: نهه جوړه بريتيه لهو شيركهه كه خاوهنهكهه بي باوهردهبيت وپي له نيسلام
دهردهچيته (دواي نهوهي پي رادهگهيه نريته و بهلگهه پيوستي لهسهر دهكريته) نهوويش چهند جوړيكي ههيه لهوانه
هاوهل برياردان بو خوا له: پهروهردگاريه تيدها ، وهله په رستندا ، وه له ناووسيفه تدا.

(الشرك الاصغر) هاوهل بريارداني بچووك: نهه جوړه يان نهوهيه كه خاوهنهكهه پي له نيسلام دهر ناچيته بي باوهريش
نابيت، بهلام تاوانيكي زور گهوهي نهه نجام داوهوكردهوش ههله دهوشينيه وه، وه مهترسي چونه دوزهخيشتي لي
دهكريته، لهوانه هاوهل برياردان له: نيه تدا وه له ووته و زماندا، وهله شيووازي كرده وهدا . خواي گهورهش دهفهرمويت: **إِنَّ
اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا (48)** النساء واته خواي گهوره له
كهسيك خووش نابيت كه هاوهلي بو بريارداييت، بهلام به ويستي خوي دهتوانيته له كهسانيك خووشبيت، وههركهسيش
هاوهل بريار بدات نهوه بهراستي تاوانيكي گهوهي نهه نجام داوه. **إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ 72**
المائدة واته ههركهسيكهاوهل برياربدات بو خوا نهوه به دنياييه وه خواي گهوره بهههشتي لهسهر حرام دهكات. وه بو
ههتا ههتايش شويني نهو ناو ناگره. ههروهها پيغه مبهري خوا **ﷺ** دهفهرمويت: **مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ نَدَاً دَخَلَ النَّارَ**
وَقُلْتُ أَنَا مَنْ مَاتَ وَهُوَ لَا يَدْعُو لِلَّهِ نَدَاً دَخَلَ الْجَنَّةَ رواه البخاري 4497

واته ههركهسيك مردبيته و له حاله تيكددا هاواري له غهيري خوا كردبيته دهچيته ناگره وه، وههركهسيكيش مردبيته و
هاواري له غهيري خوا نهكردبيته نهوه دهچيته بهههشته وه.

دووم: مردني كهسي نويز نهكه:

نويز بريتيه له خوا په رستيه كي گوره كه به كردارو دهرپرين و خويندني چهند نايه تيكي قورثاني پيروزو چهند
پارانه وهيه كي ديارى كراوه له سوننه تي صه حيحدا، ههر له دابهستني الله اكبر تاكو سهلام دانه ونوه نويز كردن له ديني
نيسلامدا گرنگيه كي تايبه تي پيدراوه، ههرونويزيشه كوله كهه دينه وهيچ خوا په رستيه كي تري ناگاتي، وه تهنها نويزيشه
دهبيته هو ي روشن كردنه وهي دلان و بهرچاو رووني چاوان و پاك بوونه وهي دهررون، وهپشوو دانيكيشه به روح و
لاشه، وه سهر له نوي تازه كردنه وهي په يوه نديه له گهل پهروهردگاري بهرزو بي وينه، كهوته پيوسته ناگاداري
نويزه كانمان بين وله كاتي خويده نهه نجامي بدهين وه پهنا به خواي گهوره له كهساني نويزنه كهر خواي گهورهش
دهفهرمويت: **فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ غِيًّا (59)** إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا
فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا (60) مريم واته: له دواي پيغه مبهران و پياوچاكان نهوهيه كه هاتن به دواياندا
نويزه كانيان دهفته وتاندو شويني ههواو نار هزووه كانيان كهوتن، جا نهوانهش به هو ي نهو نويزه فتان و نهكردنه يانه وه
تووشي نازاروزيان دهن و دهگن به تولي خو يان و بهسزاي شيويك له شيوه كاني دوزهخ وهك خواي گهوره
دهفهرمويت: **كَاتِبِكَ** كه ههنديك كهس دهچنه ناو سهقهروه كه ناويكه له ناوه كاني دوزهخ پرسياريان لي دهكريته **مَا
سَلَكُكُمْ فِي سَفَرٍ (42)** **قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ (43)** المدثر واته نهوه هو ي چي بوو راپيچي دوزهخ كران نهوانيش له
وهلامدا دهلين: چونكه نيمه له گروي نويزه كران نهبووين. وه پيغه مبهري خوا **ﷺ** دهفهرمويت: **خَمْسُ صَلَوَاتٍ كَتَبَهُنَّ اللَّهُ
عَلَى الْعِبَادِ فَمَنْ جَاءَ بِهِنَّ لَمْ يُصَيِّعْ مِنْهُنَّ شَيْئًا اسْتِخْفَافًا بِحَقِّهِنَّ كَانَ لَهُ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدٌ أَنْ يَدْخُلَهُ الْجَنَّةَ وَمَنْ لَمْ يَأْتْ بِهِنَّ فَلَيْسَ لَهُ عِنْدَ اللَّهِ
عَهْدٌ إِنْ شَاءَ عَذَّبَهُ وَإِنْ شَاءَ أَدْخَلَهُ الْجَنَّةَ** صحيح الجامع الصغير 3242 واته: پينج نويزه ههتن نهوانهه كه خواي گهوره لهسهر
بهنده كاني نووسيوه، جا ههر كهسيك جي بهجي بكات وه هيچ شتيكي لي نهفته وتاندي، به هو ي كهه تهرخه مي و گوي
پينه دانه وه، نهوه لاي خواي گهوره بهلين و پهيماني ههيه كه بيخاته بهههشته وه، بهلام نهكه ره پيچه وانوه بوو، كهسه كه
له كاتي خويده نهه نجامي نه دابي و نويزه كاني فهوته تاندي، يان ههر نهيكردبي، نهوه مافي خوايه كه هيچ بهلين و پهيمانيكي

نهداتی بهودی که بیخاته به ههشتهوه، نهگهر ویستی نهوه سزای دهدات وهنهگهر ویستیشی لی بیّت نهوه دهیخاته بههشتهوه.

سی هم: مردن له سهر کاری داوین پیسیدا:

کاری داوین پیسی (الزینا) بریتیه له وهی که دوو کهس له دوورهگهزی جیاواز له جیگهیه کدا کوپینهوهو نهو کاره بهد رهوشتییه نه انجام بدن، نهو کاره دزیوو پیس و گلاویه که ده بیته هوئی خراپ کوتایی هاتنی ته من، وهده شبیته هوئی تیگ چوون و شیرازه پساندن نیوان تاکه کانی کوهملگه و بلاووونه وهی نه خوشی و نه مانی شهرم و ریژو پله و پایه، بوپیه ههرکه سیگ پیشه یی نه م کاره بیّت و بهردهوام بیّت له سه ری وهه له سه ره نه وهش بمریت، نهوه بیگومان دوپوژتیکی ترسناک چاوهروانی دهکات، خوای گهرهش ده فهرمویت: وَلَا تَقْرُبُوا الزَّانَا إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا (32) الاسراء

واته: نزیک زینا مه کهون، چونکه بهراستی رهوشتیکی به دو خراپ و ناشیرینه وه ریگهیه کی تا بلیی دزیوو بیژراوه. (نه که ههر مه یکن به لکو نزیکیشی مه کهون هو کاره کانی نزیک که وتنه وهش زورن له وانه: تیپروانیی حهرام، ته و قه کردن له گهل ره گهزی بهرامبه، به ته نه مانه وهی ئافرهت و پیاوله شوینی کدا، ..... هتد ههروه ها پیغه مبه ری خوالله ده فهرمویت: لَا يَزْنِي الزَّانِي حِينَ يَزْنِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ أَخْرَجَهُ الْبَحَارِي 3475 و مسلم 57 واته: نهوه که سه ی که کاری زینا کردن نه انجام دهدات نهوه له کاتی زینا کدا باوه ره که ی له لاشه ی دهرده چیت و بی باوه ره بیّت (په نا به خوا نه گهر لهو کاته دا ملک الموت بیته سه ری و گیانی بکیشت نهوه به بی باوه ری دهرمیت) یا خود خه مخوری مرو قایه تی پیشه و او ری نیشان دهر پیغه مبه ری خوالله له فهرموده یه کی تردا ده فهرمویت: إِذَا زَنَى الرَّجُلُ خَرَجَ مِنْهُ الْإِيمَانُ كَانَ عَلَيْهِ كَالظُّلَّةِ فَإِذَا انْقَطَعَ رَجَعَ إِلَيْهِ الْإِيمَانُ

رواه ابو داود 4690 و صححه وافقه الذهبی جامع الاصول 9371 واته: ههرکات بهنده یه که له بهنده کانی خوا زینا بکات له کاتی زینا کردنه کدا باوه ره له لاشه یدا دهرده چیت و له سه سه ری ده وه سستیت، جا ههرکات وازی له زینا کردنه کدا هی نا نهوه باوه ره که ی ده گهر پیتته وه لاشه ی.

چوارهم: خو کوشتن:

خو کوشتن نازاردانی لاشه به ههرشتیک که بییته هوئی له ناو چوون و مردنی نهوه حهرامه و له کاره بیژراوه کانه، جائه م خو کوشتنه نه گهر له بهر نازارو نه شکه نه جی لاشه بیّت یان له بهر خه م و خه فته و نییش بیّت که که سیگ بهرامبه ری ده یکات، بوپیه بهنده ی خوا پیویسته هه میشه نارامگرو له سه ره خو بیّت له کاته دا، چونکه ههرکات توشی خه م و خه فته و نار هه تی و نه هه مه تی بوو پیویسته نارام و له سه ره خو بیّت له بهرامبه ره نهو نازارانه دا نه که په نا بیاته بهر ﴿خو کوشتن﴾ خوای گهره ده فهرمویت: ﴿وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا﴾ (29) النساء / واته / نه که نه نفسی خو تان بکوژن و له ره حمه تی خوا بی ئومید بن، چونکه بهراستی خوای گهره زور به به زه ییه بهرامبه ره به ئیوه، پاشان ده فهرمویت: ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عَدُوًّا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصَلِّيهِ نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا﴾ (30) النساء / واته / ههرکه سیش کاری نار هه وای ناوا بکات به ههر نیازیگ بیّت، نهوه له ناینده دا ده یخینه ناو ناگری گهره وه تا کو بسوتی و سزا بجیژیت، نه م کارهش بو خوای گهره زور ناسانه. ههروه ها پیغه مبه ری خوا ده فهرمویت: ﴿مَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ بِحَدِيدَةٍ فَحَدِيدُهُ فِي يَدِهِ يَتَوَجَّأُ بِهَا فِي بَطْنِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا وَمَنْ شَرِبَ سَمًّا فَقَتَلَ نَفْسَهُ فَهُوَ يَتَحَسَّاهُ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا وَمَنْ تَرَدَّى مِنْ جَبَلٍ فَقَتَلَ نَفْسَهُ فَهُوَ يَتَرَدَّى فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا﴾ رواه البخاری 5778 مسلم (109). ابو داود (3872)

واته / ههرکه سک خوئی بکوژیت به ناسنیگ (لیره دا به مانای نه وانه دیّت که له ناسن دروستکراون (فیشه که، چه قو، شمشیر، شیش، چه کوش، ...)) نهوا به و ناسنه ی که خوئی پی کوشتوو له ناو دوزه خدا بهردهوام له خوئی پی نه داته وه و به نه مر ی و هه تاهه تای تییدا ده مینیته وه، وهه ره که سیش خوئی ژهر خوارد بکات جا به ههر جو ره دهرمانیک بیّت یان به ههر جو ره خواردن و خواردنه وه یه که بیّت نهوه نهو ژهره ری خوئی پی کوشتوو بهردهوام له ده سستیادیه و له ناو

دۆزه خدا خوی پی ده کوژیّت و بو هتا هتایی تیایدا ده مینیتته وه ، وه هرکه سیش خوی له شاخیکی به رزه وه فری بداته خواره وه به مه بهستی خو کوشتن یان له سهر دیواره وه یان له هر شه ینیکی به رزه وه نه وه به رده وام له ناو دۆزه خدا له شوینه به رزه وه هله دریتته خواره وه بو هتا هتایی له دۆزه خدایه . یا خود له فهرموده یه کی تر دا ده فرمویت :

﴿اللّٰی یَحْنُقُ نَفْسَهُ یَحْنُقُهَا فِی النَّارِ وَالَّذِی یَطْعُنُهَا یَطْعُنُهَا فِی النَّارِ﴾ رواه البخاری 153/5 واته/نه وه که سه ی که هه ناسه له خوی ده بریت و خوی ده خنکینیت نه وه ده چیتته ناگری دۆزه خوه و له ویش به رده وام خوی ده خنکینیت، وه هر که سیکیش به هر شنیک نه فسی خوی بکوژیّت ده چیتته دۆزه خوه .

پینجه م : خوشویستنی تاوان و به رده وام بوون له سهری :

هرکاتیک له ناو خه لکیدا تاوان زور بوو وه شوین که وته و جی به جی که ری زور بوو، وه به شیوه یه کی سانایی و سوکی ته ماشاکرا هه روه ها نه نجام دانیشی بووه شتیکی به رده وام، نه وه بیگومان چاره وانی خه شم و قینی خوا ده کریت بو سهر زه وی، جا خو وگرتن به تاوان و په شیمان نه بوونه وه لیی کرداریکی ناپه سه ندوجیی خوشحالی شه ی تانه، هه روه ها شوینی گرتنه وه ی تاوانیش زیاتر ناو دله کانه، هه رکات جیی خوی کرده وه له ناو دلدا ئیبلیس و داروده سته که شی له پیلاندا ناندان بو، تا به وه ی راپیچی ناو دۆزه خی بکن و کوتایی ته مه نی به خراپه به یین، که واته ئیستا باه ری هک له خومان بیرسین نه وه بوچی دل هه ندیک جار به (قلب) هاتوه بیگومان وه لاهه که ی زور ئاسانه، زانایان په حمه تی خویان لیبیت ده فرموون: دل سیفه تیکی هه یه نه ویش نه وه یه زوو هه لده که ریته وه بویه پیی ده وتریت قلب. پیغه مبه ری خوا ﷺ ده فرمویت: ﴿دلی نه وه ی ئاده م له و شله یه ی که له ناو ده فریکدایه ده کولیت و نه م دیوو دیوده کات، توندترو خیراتر ناوه ژووده بییت و هه لده که ریته وه﴾ سلسه احادیث الصحیحه 1772

تاوان به ربه سستیکی گه وره یه له به رده م چوونه به هه شت و کوتایی هاتنی ته مه ن به چاکه، بویه پیغه مبه ری ئازیزمان ﷺ له فهرموده یه کی تر دا ده فرمویت: ﴿إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا أَخْطَأَ خَطِيئَةً نَكَتَتْ فِي قَلْبِهِ نُكْتَةً سَوْدَاءَ فَإِذَا هُوَ نَزَعَ وَاسْتَعْفَرَ وَتَابَ سَقَلَ قَلْبُهُ وَإِنْ عَادَ زِيدَ فِيهَا حَتَّى تَعْلُوَ قَلْبُهُ وَهُوَ الرَّانُ الَّذِي ذَكَرَ اللَّهُ {كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ}﴾ حدیث حسن صحیح رواه الترمذی 162/11 واته: هه رکاتیک به نده که وته ناو تاوانه وه، نه وه یه کسه ر خالیکی رهش له سهر دلی دروست ده بییت، جا نه گه ره له و تاوانه په شیمان بووه و داوای لی خوشبوونی له خوا کردوگه راپه وه نه وه خاله په شه که ش له سهر دلی ده سرپیتته وه و نامینی، به لام نه گه ره هه ر به رده وام بوو له سهر تاوان و ده که راپه وه سهری نه وه ورده نه وه خاله گه وره ده بییت و تاوای لی دیت هه موودلی داگیر ده کات وئیتر نه وه په رده یه ده دریت به سهر دلیدا که خوی گه وره ده فرمویت: كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (14) المطففین واته: نا وانیه، به لکو نه وه ی ده یانکرد له خراپه و تاوان هه ر به وه یه وه خوی گه وره په رده ی هیئا به سهر دلیدا .

قال الحسن: هو الذنب على الذنب حتى يموت القلب. قال ابن عباس: "ران على قلوبهم" طبع عليها. البغوي تفسير سورة المطففين: 9 / 254-253 پیشه واهه سه ن(په حمه تی خوی لیبیت) ده فرمویت: واته تاوان له سهر تاوان نه نجامی ده دن تاكو مردن ده گاته سهریان،

پیشه واهه ابن عباس(په زای خوی لیبیت) ده فرمویت: "ران على قلوبهم" طبع عليها واته مور ده دریت له سهر دلیان . جا به بی گومان هه رکه سیش مور بدریت له سهر دلی به هو ی تاوانه وه یه وه مه ش ده بیته هو کاری سهره کی بو وتایی هاتنی ته مکن به خراپه .

شه شه م- هیوا دریزی به ژبیانی دونیا :

هیوا بوون به ژبیانی دونیا که وته ژیریاری نه وه خه مه وه یه کیکه له و تاوانانه ی که خوا په نامان بدات مروژ به ره و هه لدیرو له ناو چوون ده بات و هو کاریکی گرنگیشه بو کوتایی هاتنی ته مه ن له سهر نه و خراپه یه، جا هه رکه سیکی که وته نیو نه م کیژا وه وه نه وه ده بییت دوا روژی خوی به یینیتته پیش چاوه که دوایی خوی په شیمان له سهر نه وه ی بوچی هه مووغه م و

په ژاره‌ی دونیاو کارکردن بووه بوژیانی دونیاو دواپوژی فهراموش کردووه، به‌راستی هم ژیانی دونیا په چاوی زوړیک له مروقه‌کانی کوپر کردووه له‌ناست بینینی پاداشت و نازو به‌خششه‌کانی خوی گوره له ژیانه‌ی تر که دپوژو به‌برده‌وامیش هلی خه‌له‌تاندون و ته‌نہا سهرقالی سهرودت و سامان و جوانی و رازاوه‌ییه‌که‌ی کردون، نه‌ویش به‌هاوکاری و دست بارگرتنی شه‌یتانی لیژان و فیلباز نیلیسی نه‌فرت لیکراو، خوی گوره و میهره‌بانیش د‌فهرمویت: مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُخْسُونَ (15) أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (16) هود 15-16 واته: هه‌رکه‌سیک ته‌نہا ژیانی هم دونیا په‌جوانی و رازاوه‌ییه‌که‌ی و برق و بریقی نه‌وی بوی، و په‌پاشه‌پوژی پشت گوی بخت، نه‌و نه‌ییمه‌ش هه‌رله‌دونیا دا به‌تیرو ته‌سه‌لی هه‌موو نه‌وه‌هول و کوخششه‌ی که‌کردو په‌تی وه‌ک سهردانی خزمان و چوون بولای نه‌خوش و قسه‌ی زل کردن تیایدا . د‌دوینه‌وه به‌ته‌ندروستی و پوژی پیدانی و د‌هرکردنی ناووشوره‌تی دونیایی به‌مه‌رجیک هیچی لیکه‌م ناکه‌ینه‌وه وه‌ک خوی پاداشتی د‌ده‌ینه‌وه به‌لام نه‌وانه‌ی له‌دواپوژدا جگه له‌ناگری د‌وزخ هیچ به‌شیک و به‌هره‌یه‌کیان نییه؟! و هه‌ر هه‌ول و چاکه‌یه‌که‌له‌دونیا کردبیتیان هه‌مووی به‌فپرو چووه هه‌ر له‌دونیا دا، و به‌ناپه‌واو په‌چ پوی‌یشت، هه‌روه‌ها پیغه‌مبه‌ر خوا (ﷺ) د‌فهرمویت ﴿ فَوَاللَّهِ مَا أَفْقَرُ أَخْسَى عَلَيْكُمْ وَلَكِنِّي أَخْسَى أَنْ تُبْسَطَ عَلَيْكُمُ الدُّنْيَا كَمَا بُسِطَتْ عَلَيَّ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ فَتَنَافَسُوهَا كَمَا تَنَافَسُوهَا وَتُهْلِكُكُمْ كَمَا أَهْلَكْتَهُمْ

البخاری 243/11 . مسلم 95/18 . واته/سویند به‌خوا له‌هه‌ژالری ناترسم که توشی ئیوه بیت، به‌لام د‌ترسم دونیا برژیت به‌سهرتاندواو د‌هرگای خوشیه‌کانتان بو بکاته‌وه وه‌ک چوون کرایه‌وه بو‌گه‌لانی پیشو، و نه‌یوه‌ش پیشرکیی له‌سهر بکه‌ن وه‌ک چوون نه‌وان پیشرکییان له‌سهرکرد، و له‌ناواتان به‌ریت وه‌ک چوون نه‌وانی له‌ناو برد. په‌حمه‌تی خوا له‌زاناوپیاو چاک شیک حه‌سه‌نی به‌صری که‌ده‌فهرمویت: ﴿ لا تخرج نفس ابن ادم من الدنيا إلا بحسدات الثلاث: إنه لم يشبع مما جمع ولم يدرك ما أمل ، ولم يحسن الزاد لما يقدم عليه ﴾ وقاية الإنسان . ص 205 واته/ گیانی نه‌وی ئادم د‌رناچی له‌لاشه‌ی له‌دونیا دا مه‌گه‌رسی ئاخ هه‌لده‌کیشیت: تیروناخوات له‌وه‌ی کوپر کردو ته‌وه، و نه‌گه‌یشتووه به‌وه‌ی که‌هیوا په‌تی، و زانو تویشووی باشی هه‌ل‌نه‌گرتووه بو نه‌و پوژو له‌سهر پییه‌کانی د‌وه‌ستی .

7- دواختنی ته‌وبه :

ته‌وبه کردن و گه‌رانه‌وه بو لای خوا پیوسته له‌سهر هه‌موو به‌نده‌یه‌ک ، جاته‌وبه کردن له‌سهر نه‌نجامدانی هه‌موو تاوانیک پیوسته وه‌ په‌یوه‌ست نیه به‌ ته‌نہا کاتیک یان شوینیک تاوانیک ، به‌لکو هه‌میشه پیوسته بگه‌ریته‌وه بو لای خوی گوره و داوای لیخوشبون و لیبورونی لی بکه‌یت ، جا ته‌وبه کردن خوی له‌خویدا گوران و دیواو دیو کردنی به‌نده‌یه له‌باریکه‌وه بو باریکی تر ، بویه هم جوره ته‌نہا به‌ و ته‌و قسه‌ی سهر زار نابیت ، به‌لکو ده‌بیت کوچ بکه‌ی له‌تاوانه‌وه به‌ره‌و به‌ندایتیه‌کی راسته‌قینه ، هه‌روه‌ها خوی گوره د‌فهرمویت : ﴿ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴾ النور (31) واته / نه‌ی نه‌وانه‌ی باوهرتان هیناوه بگه‌ریته‌وه بو لای خواو ته‌وبه بکه‌ن، هه‌مووتان وه‌ له‌هه‌موو نه‌ تاوانانه‌ی که‌گوره و بچوکن بو نه‌وه‌ی پرگارتان بیت له‌سزای خواو سهرفرازی دواپوژین. هه‌ر بویه قه‌ده‌غیه دواختنی ته‌وبه وه‌ خو له‌خه‌له‌تانه‌ پیس هه‌موو شتیک وه‌ به‌ گوی کرتن له‌ شه‌یتانیشه له‌هه‌مان کاتدا ، بویه خوی گوره به‌زهی بیته‌وه به‌حالی من و توشدا، نه‌ی به‌نده‌ی خوا نه‌که‌ی ته‌وبه دوا بخه‌یت؟! نه‌زانی بو؟؟ چونکه تو نازانیت که‌ی د‌مریت . له‌وانه‌یه زور نریک بیت کاتی گه‌رانه‌وه‌ی په‌کجاریت بو لای خوا ، بویه زو ته‌وبه بکه ، پیغه‌مبه‌ر خوا (ﷺ) د‌فهرمویت : ﴿ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَيَقْبَلُ تَوْبَةَ الْعَبْدِ مَا لَمْ يُعْرِغْ ﴾ صحیح الجامع الصغیر 1903 واته / خوی گوره ته‌وبه‌ی به‌نده‌که‌ی و د‌ره‌گرت پیس گه‌یشتنی به‌ غه‌رغره‌ی گیان کیشان ، واته تاپیس نه‌وکاته و د‌ره‌گرت دواپی سودی نیه . هه‌روه‌ها له‌فهرمودیه‌کی تردا د‌فهرمویت : ﴿ التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ ﴾ صحیح الجامع 3008 ، واته / نه‌و که‌سه‌ی که‌ته‌وبه د‌هکات له‌تاوان ، وه‌ک نه‌وو وایه که‌هیچ تاوانیکی نه‌کردبیت .

بهراستس چینی نافرہ تان تهنها مافیان له ژیرسایه دی نیسلا مادیار پوزو پلهو پایه یان هر لهویدا بو دیاری
 کراوه، هر بو یه نافرہ تیش وه که هموو دروستکراوه کانی خوی گوره خاوهن سیفیهت و جوانی و ناسکی و لاشه یه کی
 تایبه تیه که تهنها خوی گه وره خوی دهنانیت چو ن دهنه جی سهرنجی پیاوان، جا دوزمنانی نیسلا م و بهرنامه
 پیروزه کی خوا بهرده وامن له سیلان گیران و بهرنامه بو دارشتن تا وا لهو نافرہ تانه بکن که بینه هو ی له خشته بردن و
 تراناندنی ره گهزی بهرام بهر نهویش به له که دار کردن و ناو زپاندن و بلاو کردنه وهی جو ره ها جل و پوڻسکی ناشه رعی و
 سهرنج پراکیشهر تا نافرہ تانی پی هه لبخه له تین و لهو پریگایه وه مهرازه گلاوه کانی خویان بهیننه دی، هه ربویه بهم جل و
 بهرگه بهناو داپوشه ره وه که وتونه ته ناو زونگاوو ره شای چاولی که ری پوزن او او دوزمنانی خوا، وه به داخیشه وه ده لیم
 له ولاتی خوشمان دهسته و تا قمیکی چاوچنو ک و به چکه جوله که و شوین که وتوانی هه ن که شه وو پوزیان خستوته سهر
 یه که بو دورین و بلاو کردنه وهی نه م جو ره جلانه سهره رای نه وهی که کومه لیکیش هه ن خهریکی پازاندنه وه و نمایش
 کردنی نافرہ تان و شهرم و شکویان نه ماوه و نافرہ تانی نیوه پروت بهرهم دهینن له کاتیکدا کومه لگه چاوه پروانی شتی
 باشترو چاکتر دهکات له وانه، بو یه لیروه وه نهو فهرمودیه دههین به گو یی هه موو خوینه روگو یگریک که خوشه ویستمان
 ﷺ ده فهرمویت: صِنْعَانِ مِنْ أَهْلِ النَّارِ لَمْ أَرَهُمْ قَوْمٌ مَعَهُمْ سِيَاطٌ كَأَذْنَابِ الْبَقَرِ يَضْرِبُونَ بِهَا النَّاسَ وَنِسَاءٌ كَاسِيَاتٌ عَارِيَاتٌ مُمِيلَاتٌ
 مَائِلَاتٌ رُءُوسُهُنَّ كَأَسْنِمَةِ الْبُخْتِ الْمَائِلَةِ لَا يَدْخُلْنَ الْجَنَّةَ وَلَا يَخْرُجْنَ مِنْهَا وَإِنْ رَجَعْنَ يُوجَدْنَ مِنْ مَسِيرَةٍ كَذَا وَكَذَا

رواه مسلم 2128 واته: دوو کومهل هه ن که من نه یانم بینیه نه وانه له نهلی ناگرن و دوه چنه دوزه خوه، کومه لیکیان
 بریتین له و که سانهی که پیشه یان نازاردانی خه لکی یه به قامچی که له شیوهی کلکی مانگا ده چیت و له خه لکی
 پیده دن، وه کومه لی دووم نافرہ تانیکن که پوڻسکیان له بهر دایه به لام پروتیشن، (پوشته پروته کان) وه نه وانه به وه
 ناوه ست که هه رخویان و ابن به لکو هانی نافرہ تانی تریش ده دن که بینه پیریانه وه، وه به ریگادا به له نهجو لار دهرن تا
 سهرنجی بهرام بهر پراکیشن، نهو جو ره نافرہ تانه قزیان ده به ستن و گلوهی ده کن و له بان سهریان ده بیه ستن و کو ی
 ده که نه وه ههروه کوپاره ی بان پشتی حوشر، جا نه مانه ناچنه به هه شته وه، وه بو نی به هه شتیش ناکن، که بو نی خوشی
 به هه شت چهنده ها ساله ری دهرات. یا خود له فهرمودیه کی ترده ده فهرمویت: ثَلَاثٌ لَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يَنْظُرُ اللَّهُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ
 الْقِيَامَةِ الْعَاقُ وَالِدِيَّةُ وَالْمَرْأَةُ الْمُتْرَجِّلَةُ الْمُتَشَبِّهَةُ بِالرَّجَالِ وَالذَّبُوثُ والنسائي 1357/1 رواه احمد 441/12 واته: سی جو ره
 خه لکی ناچنه به هه شته وه وه خوی گه وره ش له پوزی دایدا ته ماشایان ناکات، نازاردهری دایک و باوک، نافرہ تانی که
 که پروتن و له پوڻسکا لاسای پیاوان ده که نه وه، وه که سانیک که ده یوشن واته پیاوانیکن که به تهنگ نافرہ تان
 وخیزانه کانیانه وه نایه، له پروی ره وشت و هه لسوو که وته وه.

نو یه م: چوونه لای جادوو گهران و بروابوون پیاوان

جادوو گهران و فالچی و نه ستیره گره وه کان هه موویان ده که ونه بر هه ره شهی خوی گه وره ومیهره بان، وه توله و سزای به
 نازاویان هه یه له دوا پوزدا، چونکه نه وانه بی بروابوون بهو خوی بهی که تهنها دهسه لات و زانینی شته نادیاروپه نهانه کان
 شایسته به خوی تهی، وه هیچ که یسش ناتوانیت غه یب بزانیته تهنها خوی گه وره خوی نه بیت، وه هه خوشی بریاردهرو
 ژیننه رو مرینه رو دروستکره، وه که ده فهرمویت: عَالِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهَرُ عَلَى غَيْبِهِ أَحَدًا (26) الجن واته: تهنها خوی گه وره
 میهره بان خوی زانایه به شته نادیارو غه بیه کان، وه به هیچ جو ریک شته نادیارو غه بیه کان بو هیچ که سیک دیار ناخاتو
 ناشکرا ناکات، جگه له پیغه مبه رانی خوا ﷺ جا که سانیک هه ن ده چنه لای نهو جادوو گهرانه و بروابوون پی دهینن و خویان
 له دینی نیسلا م بی بهری ده کن (په نا به خوا)

به‌وی که گوايه شته نادياره‌کانيان پيْ ده‌لین و دلّيان خوش ده‌کن به‌لام خوئی له راستیدا وانیه به‌لکو قورئان ده‌فرمویت سَحْرُوا أَعْيَنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرِ عَظِيمٍ (116) الاعراف 116 واته: جادو و گهران به‌و جادووی ده‌یکه خه‌لکی پيْ هه‌لده‌خه‌لتینن

وه‌خه‌لکی پيْ چاوبه‌ست و چه‌واشه ده‌کن، وه‌خه‌لکانیش ده‌ترسن و ترس ده‌چیتته دلّیانه‌وه.

هه‌روه‌ها پیغهمبه‌ری خوالی صَلَاتِ ده‌فرمویت: مَنْ أَتَى كَاهِنًا أَوْ عَرَافًا فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أُنزِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

صحیح الجامع الصغیر 5939 واته: هه‌رکه‌سیک بجیتته لای جادو و گهری یان فالچی یان کاهینیک، وه‌باوهری پيْ بکات وه به‌وی که ده‌یلّی به‌راستی بخاته‌وه نه‌وه بیْ باوهری‌بووه به‌و قورئانه‌ی که دابه‌زیوته سهر پیغهمبه‌ری خوا موحه‌مه‌د صَلَاتِ یان له فرموده‌یه‌کی تردا ده‌فرمویت صَلَاتِ: مَنْ أَتَى عَرَافًا فَسَأَلَهُ عَنْ شَيْءٍ لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلَاةٌ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً رواه مسلم 2220 واته: هه‌رکه‌سیک بجیتته لای فالچی و پرسپاری لی بکات ده‌راره‌ی شتیک و باوهریشی پیی هه‌بیته، نه‌وا بو ماوه‌ی چل شه‌و نوپزی لی وه‌رناگیریت، واته نه‌گهر له‌و ماوه‌یه‌دا بمریت نه‌وه به‌بی باوهری سهر ده‌نیته‌وه په‌نا به‌ خوا. که‌وته چوونه لای فالچی و جادو و گهر هوکان بو کوتایی هاتنی ته‌مه‌ن به‌ خراپه.

ده‌یه‌م: باوهرنه‌کردن به‌قه‌زاو قه‌ده‌ری خوا و رق لی بوونه‌وه‌ی

بیگومان قه‌ده‌ری یه‌کیکه له بنچینه‌کانی باوهری‌بوون به‌ خوا وه‌به‌شیکی گرنگیشه له‌شه‌ش پایه‌که له‌لای پیشه‌وایانی نه‌هلی سوننه‌و جه‌ماعه وه به‌بی باوهری‌بوون به‌و پایه‌یه باوهردانامه‌زیت، وه‌باوهری‌بوونه پیی به‌ خه‌یرو شه‌ریه‌وه، وه‌ک نه‌وه‌ی پیویسته مروّقه له‌هه‌مووکات و ساته‌کاندا خوئی ته‌سلیمی قه‌ده‌ری خوا بکات، هه‌روه‌ک قه‌ده‌ری خوئی بریتیه له‌و یاسا و ریساو به‌رنامه توکمه‌یه‌ی خوی گه‌وره خوئی دایرشتوووه بوونه‌وه‌ری لی دروست کردووه، وه مروّقه و جن و هه‌موو دروستکراوه‌کانی به‌و به‌رنامه‌یه ده‌رون به‌ریوه،،

خوای گه‌وره‌ش ده‌فرمویت: إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ (49) القمر واته: نیمه هه‌موو شتیگمان به‌قه‌ده‌ری نه‌ندازه ریژی دروست کردووه

یاخود ده‌فرموئی: وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ (8) الرعد واته: هه‌موو شتیگ که‌لای نیویه به‌نه‌ندازه‌و قه‌ده‌ری خوایه ثلثة لايقبلُ اللهُ مِنْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ صَرْفًا وَلَا عَدْلًا عَاقُ وَمَنَّا وَمَكْذُوبًا بِالْقَدَرِ رواه ابن ابي عاصم في كتاب السنة 14/1 وقال الشيخ الالباني

اسناده حسن واته: سی جوړه که‌س له روژی دوایدا خوی گه‌وره نه‌ته‌وبه‌یان لی وهرده‌گریته وه‌نه‌فیدیه‌یان لی وهرده‌گریته: نازار ده‌ری دایک و باوک، منه‌ت که‌ر به‌سهر خه‌لکید، وه به‌دروخه‌روه‌ی قه‌ده‌ری. هه‌روه‌ها پیغهمبه‌ری نازیرمان صَلَاتِ ده‌فرمویت: إِنَّهُ سَيَكُونُ فِي أُمَّتِي أَقْوَامٌ يُكذِّبُونَ بِالْقَدَرِ ابوداود 218/ 12 واته: به‌راستی له دوی من که‌سانیک دین که قه‌ده‌ری خوا به‌درو دوزانن و بروای پیناکه‌ن، بیگومان نه‌م تاقم و ده‌ستانه هاتنه دی و بوونیان هه‌بوو وه‌هه‌شه که له‌وانه‌ن بروایان به‌ قه‌ده‌ری خوا نه‌به‌ه، له‌وانه‌کو مه‌لی قه‌ده‌ریه‌کان (القدریه) که یه‌که‌م کو مه‌لی گومر ابوون له‌دوی چینی هاوه‌لانی پیغهمبه‌ری خوالی صَلَاتِ نه‌مانه ده‌رکه‌وتن و که‌سانیک بوون که بروایان به‌وه نه‌بوو که هه‌ر شتیگ پروبدات قه‌ده‌ری خوایه وه‌قه‌زاو قه‌ده‌ریان به‌ راست نازانی و ده‌یان ووت هه‌موو شتیگ که له گه‌ردووندارشووهدات به‌ قه‌زاو قه‌ده‌ری خوانیه به‌لکو نه‌مانه هه‌مووی به‌ هوئی پیسی و چه‌په‌لی به‌نده‌کانه‌وه‌یه، هه‌ریویه نه‌مانه لای نه‌هلی سوننه‌و جه‌ماعه له دین ده‌رچوونه‌و نه‌وانه مه‌جوسی نه‌م ئومه‌ته‌ن، هه‌روه‌ک یحیی بن یعمر به‌ عبدالله ی کوپری عومهری ووت: نه‌ی باوکی عبدالرحمن خه‌لکانیک پیش نیمه هه‌بوون قورئانیش ده‌خوینن به‌لام گومران به‌وه‌ی که ده‌لین: هه‌رچی‌هک پروده‌دات (انف) واته: پیشتتر ته‌قدیر نه‌کراوه‌و به‌رنامه‌ی بو دانه‌ریژراوه، له‌لایه‌ن په‌روه‌ر دگاره‌وه، وه‌ده‌لین خوا زانیاری پیی نه‌بووه به‌لکو کاتیک شته‌که پرویدا ئینجا خوی گه‌وره زانیاری پیی ده‌بیته، جابن عمر (خوالی پازی بیت) فرمووی: ده‌ی نه‌گهر توگه‌یشتی به‌و جوړه که‌سانه پییان بلی: من لییان به‌ریم وه‌ئه‌وانیش له‌من به‌رین، پاشان فرمووی: سویند به‌و خوایه‌ی

گیانی منی به دهسته نه گهر هر یه کیکیان به نه ندازه ی کیوی نوحود نالتوونی هه بیته و له پیناوی خوادا بیبه خشیت نه وه
 خوی گه وره لیی و هرنه گریته، تا کو باوهری به قه دهری خوا نه بیته به خیرو شه پیه وه، پاشان فه رموی : ﴿ ان مجوس هذه
 الامة المكذوبون بالقدر ان مرضوا فلا تعدوهم وان ماتوا فلا تصلوا عليهم وان لقيتهم فلا تسلموا عليهم ﴾ لمحة عن الفرق الضالة
 (الشيخ الدكتور صالح بن فوزان الفوزان ص 32) واته: مه جووسی ئەم ئوممه ته نه وان هه که قه دهری خوا بو شته کان به درو
 ده زاننجا نه گهر نه وان هه خووش که وتن مه چن بو سه ردانیان، وه نه گهر مردن نویشیان له سه ره مه که ن، وه نه گهر له ریگه یه کدا
 به نه وان گه یشتن سه لامیان لی مه که ن.

که واته زور کاریکی ترسناکه نه گهر که سیکی له سه ره ئەم حاله ته به مریت و بگه ریته وه بو لای خوا چونکه بی به شه له
 به هه شتی خوا.

یانزه هه م: مردن له سه رکاری داهینراو (بدعه) زیاد کردن له دیندا.

بدعه کاری زیادکراو له دیندا و داهینانی شتیکی که بنچینه ی نه بیته و به هه واو ئاره زوو بخریته ناو دینه وه، یان شتیکی
 هه لبه سستی به دهم خواو پیغه مبهری خوا وه وه صَلَاتِهِ نه وه له دینی خوادا جیی نابیته وه ده دریتته وه به سه ره

خاوه نه که یدا، سه ره پای نه وه ش سزای خوی بو هه یه له دوا پوژدا، وه هه ره که سیش له سه ره وه کاره کو تایی به ته مه نی بیته
 نه وه له سه ره گو مپایی مردوه وه هه موو گو مپاییه کیش بو ناو ئاگری دوژه خه (خوا په نامان بدات) هه ره که پیغه مبهری

خوا صَلَاتِهِ ده فه رمویته: كُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ رواه مسلم في صحيحه 467/592/2 واته: هه موو
 زیادکردنیکی له دیندا گو مپاییه وه هه موو گو مپاییه کیش بو ئاگری دوژه خه.

وه له فه رمووده یه کی تردا هاتوو که پیشه و امان صَلَاتِهِ ده فه رمویته: إِنَّ اللَّهَ احْتَجَرَ التَّوْبَةَ عَلَى كُلِّ صَاحِبِ بَدْعَةٍ صحیح الجامع

الصغیر 3233 واته: به پرستی خوی گه وره ته وه ی قه دهغه کردوه له سه ره هه موو خاوه ن بیدعه یه که واته خوی

گه وره و میهره بان رینمایی نه وه که سه ناکات تا ته وه به ده کات و له وتاوانه په شیمان ده بیته وه و ده ست له کاری بیدعه

هه لده گریته. هه ربویه خاوه ن بیدعه و زیادکهر له دیندا هه میسه له خه می زیادکردن و به ره و پیشبردنی به نامه

ده ستکرده که ی خو یه تی به بی نه وه ی گوی بداته هه ره شه ی خواو پیغی مبهری خوا صَلَاتِهِ ده رباره ی نه وه زیادکردنانه ی که به

ناوی دینه وه ده کرین. بو یه نه م که سانه تازیتر له و بواره دا هیلاک و ماندوو بین زیاتر هوکارن بو نه وه ی له خوی گه وره

دوو ر بکه ونه وه. وه مردنیش له سه ره ئەم کاره هوکاره بو کو تایی هاتنی ته مه ن به خراپه.

خوی گه وره و میهره بان هه مووان بیاریزیت و به دوورمان بخت له کاره بیزاروه.

له م چیرۆکانه په ند وه ربگره!!!

نه و مو جا هیده ی ئا فره تیکی کردی به گا ور

پیشه و ابن الجوزی (په حمه تی خوی لی بیته) له کتیی المنتظم دا ده گیریتته وه ده فه رمویته:

کاتیکی موسولمانان هیرشیان کرده سه ره قه لای پومه کان، قه لایه کی زور گه وره و سه خت بوو، ئیتر نه وه بوو گه ماروی

قه لاکه یان دا بو ما وه یه کی زور وه ریگیان لی گرتن .... له کاتی گه مارو که دا ئا فره تیکی پومی له قه لاکه وه سه ری

ده ره ینا... جا نه وه بوو کابرایه کی موسولمان به ناوی ابن عبدالرحیم نه وه ی بینی و یه کسه ره دلی بو ی چوو سه رسام بوو

پی... بو یه نه میسه نامه یه کی بو ئا فره ته که نارد و نوسیته چو ن ده مه ویته بتبینم؟؟ نه ویش و وتی زور ئا سانه به

مه رجیک بیته گا ور و پاشان سه ره که ویتته سه ره وه بو لام.... ئیتر ابن عبدالرحیم چونکه باوهری دامه زراو نه بوو (په نا

به خوا) هه زوو مل که چ بوو بریاری خو ی داو بوو به گا ور و چوو سه ره وه، ئای چه ندکه سیکی هه ژارو ساویلکه یه

واده زانیت هه موو به خته وهری له و ئافره ته دایه، جا ئه وه بوو موسولمانان وایان زانی بزر بووه و زور بووی غه مبار بوون... به لام پاش ماوه یه کی زور که موسولمانان نه یان نتوانی قه لاکه پرزگار بکهن... پویشتن... ئیتر هه وایان بو هاته وه که ابن عبدالرحیم له بهر خاتری فلانه ئافره ت بووه به گاور... ماوه یه کی پی چوو پوژیک موسولمانان به ته نیشته قه لاکه وه پویشتن ابن عبدالرحیم یان که وته وه یاد... بویه پرسیاریان کردو که وتنه بانگ کردنی به ناوه کونه که ی خوی ابن عبدالرحیم ووتیان ئه وه ئیستا ابن عبدالرحیم چی ده کات؟ خه ریکی چیه؟ ئه ویش که گوئی له ویا نکه بوو سه ری دهره یناو ووتی: چیتان ده وی؟ ئه مانیش ووتیان ها ئه وه ی ویستت ده ستت که وت؟ ئه ی کوا ئه و هه موو قورئانه ی که له بهر ت بوو؟ ئه ی کوا ئه و هه موو زانست و زانیاریه ت؟ ئه ی نویژه کانت؟....

ئه ویش وه لامیانی دایه وه و ووتی: هه موو قورئانم له بیر چوته وه، وه زانیاریه که شم پویشته، وه هیچ نایه تیکم له بیر نه ماوه ته نها یه که نایه ت نه بیته ئه ویش ئه وه یه که ده فهرمویت: ﴿رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ﴾ (2) ذَرَّهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِهِمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (3) ﴿الحجر واته ئه وکه سانه ی که له دینی خوا هه لگه رانه وه ویی باوه ربوون خوزگه و ئاوات ده خوازن که هه رموسولمان بوونایه، جا ئه ی مو حومه ده جاری لییان بگه ری و وازیان لی بهینه با به ناره زوی خویان رابویرن و بخون و بخونه وه، وه سه ره نجام خویان ده بیننه وه که چیان به سه ر دیت.

ئه و پیاوه ی به رده وام ده یووت من له (سه قهر) دام

ئه م روودا وه راسته قینه یه و له شاری ریا ز له سه ر یه کی که له شه قامه گشتیه کانی ئه و شاره بینرا وه، که له سه ر زاری سی گه نج ی شاهید حال گیر درا وه ته وه که له و کاته دا ئاماده بوونه و که ده لیئ: ئیمه کاتی که له و بهری شه قامه که وه را وه ستا بووین کاتی که مان زانی دوو ئو تو مو بیل به یه کیان دادا و رووداوی لی کدان و تیکشکان پویدا، جا کاتی که ئیمه ش چوینه سه ر روودا وه که برایه کی مرووریش گه یشته ئه وی، بویه که بینیتمان ناو سه یاره که سی گه نجی تیدا بوو دوانیان ده ست به جی گیانیان له ده ست دابوو، به لام یه کیکیان ما بوو له کاتی گیان دانا بوو، جا ئیمه ش به رده وام ناموژگاریمان ده کرد به وه ی که بلی لاله الا الله، به لکو سه رفرا ز بیته، به لام ئه و گه نجه بی گویدانه قسه کانی ئیمه هه رده یووت: انا فی السقر..... انا فی السقر..... واته من له سه قهر دام..... من له سه قهر دام (سه قهر ناوی که له ناوه کانی دو زخ تایبه ته به وانه ی که نویژیان نه کردوه) جا به رده وام بوو تا کو مرد، دوا ی ئه وه برا مرووره که له ئیمه ی پرسی ئه ری سه قهر چی یه، ئیمه ش له وه لامدا وتمان (په نا به خوی گه ره) له سه قهر ئه وه شوینی که له ناو دو زه خدا تایبه ته به وانه ی که نویژیانه کردوه یان هه ر له کاتی خویشیدا نه یان کردوه، وه که خوی گه ره ده فهرمویت: مَا سَلَكْتُمْ فِي سَقَرٍ (42) قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ (43) وَلَمْ نَكُ نَطْعُمُ الْمُسْكِينِ (44) وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ (45) وَكُنَّا نَكْذِبُ يَوْمَ الدِّينِ (46) حَتَّى أَتَانَا الْيَقِينُ (47) المدثر 42 حسن الخاتمة يوسف الحج احمد / 27

واته / کاتی بیباوه ران و تاوان باران ده خرینه دو زه خه وه پرسیاریان لی ده کریته؟ ئایا ئیوه به هو ی چی یه وه خرا نه سه قه ره وه؟ ئه ونیش له وه لامدا ده لی: ئیمه له گرو ی نویژکران نه بووین، وه ناندهری هه ژارانش نه بووین، وه له گه ل ئه هلی هه واو ناره زو واندابوین و کالته مان به دین و شوین که وتوانی ده کرد، وه پوژی دوا ی شمان به درو ده زانی و باوه رمان پیی نه بوو، تا ئه و کاته ی مردن یه خه ی گرتین و گه راینه وه بو لای خوا.

که نجیک ده یووت من کافر م به دینی خوا

پیشه وای ابن الحجر (په حمه تی خوی لی بیته) له جامع العلوم الحکم دا ده فهرمویت: یه کی که له زانا به رزه کان که ناوی عبدالعزیز بن ابی رواد بوو بو ی گیرامه وه ووتی: من ئاماده بووم لای پیاوی که له سه ره مه رگدا بوو، منیش پیم ووت ده ی ئیستا بلی لاله الا الله ئه ویش هه ر ده یووت من بی باوه ر م به دینی خوا بی باوه ر م به و وشه یه ((په نا به خوا)) پاشان به رده وام بوو له سه ر ئه و ووته یه و تا کو گیانی ده رچو مرد، ئینجا منیش زور سه رم سو پرما له و ووته یه و پرسیارم کرد

له باره یه وه؟ پییان و وتم یا شیخ نه وه که سیک بوو که بهر دوهام سه رخوش بوو به عارهق، منیش و وتم له تاوانه کانتان
بترسن بهراستی نه مه پرو دواویکی ترسناک بوو. حسن الخاتمة یوسف الحاج احمد /18

پیش نه وهی له وهی له (قیامت) خه می په شیمانی بچیژیت لیړه له (دونیادا) به ناگا وهره وه!!

نه ی برای خوم..... خوشکی به پریم.....

بهراستی ژهنگ وژاری دونهیاوخوشی ورازه وه یه کاتیه که ی دل و دهر وون و بیرک دونه وه و ژیانی مروقه کانی به ته وای
داگیر کردو وه، هه وره هابیگومانین له وهی که سزاو توله ی سهخت و به ئیش له دوا و ژدانا ماد هکراوه بو تاوان باران و یاخی
بووان له خوی گوره، جا به بینینی نه وسزایه یه کسه ره په شیمان بوونه وه و په نجه گه ست دهبیته پیشه ی نه وانه ی
که هه میسه له دونیادا گالته یان به باوه پرداران ده کردو به درو و فروقیل و جاسوسی کردن له سهرگه نجانی خواناس وشوین
که و ته ی بهرنامه و پر بازی پیغه مبهری خوا ﷺ و هه میسه له نازاردان و چاوسوور کردنه وه له موسولمان که م ترخه میان
نه ده کرد، له ویدا هیچیان بو نامینیته وه جگه له وهی ریسواوسه رشوپن و هه رچا و به ره و خوارن، به لام داخو له وهی
نه وه شیمان بوونه وه و چا و به ره و ژیره سوودی هه یه؟! نه خیر نه ک هه رسوودیان پیناگه یه نی به لکو زیاتر
شهرمه زارده کرین و ئینجا فرمان ده کریت به نه دنامه کانی لاشه یان که شاهیدیان له سهر بدن نه و چاوه ی که تاوانی پی
نه نجام داوه نه و ده ست و په نجه یه ی که به نویسه نه ژه هراویه کانی موسولمان وشوین که و ته ی پیشه وای ﷺ پی
نازارد او ه، یان هه ره نه دنامه ی که له لاشه ی به هه رشیه وه یه ک ئیشه تیکی پی کردبی به مه به سستی پق بوونه وه له
موسولمانان، و بهر دوه و امیش له ناله و هاواروشیه و ندان، به لام هیچ له سزا که یان سووک نابیت، و بهر دوه و ام گله یی
له هاوه له خراپه کانیان ده کن که له ژیانی دونیادا ریگای راستیان لی ون کردن و راپیچی ریگای خوارو شهرو به ره و
هه لدریان بردن، جا که واته پیش نه وهی له وهی په شیمان ببیته وه لیړه به ناگا وهره وه و په له بکه و ته مه نیش که می ماوه
خیرا که و بگه به کاروانی پرسه روهی پیغه مبهران و هاوه لان وشوین که و توانی نه م بهرنامه پیروژو پر به ره که ته، نه که ی
سه رمایه ی ژیانی دونیات بگوریتته وه به چهند خوشیه کی که می براه، و به شزانه نه ی نه و که سه ی تا کو ئیستا له سه رپیچی
خوای گه وره دایت و بهر دوه و امیت له سه ره نه نجام دانی تاوان ناخرنازانی تو به نده ی خویه کی که هه موو ژیانت به ده ست
نه وه؟ نه ی نازانی پوزی به یانی و ئیوارت هه ره له سهر نه وه؟ بروه دهور و بهرت توخوا چنده کس له هاوپی نزیکه کانت
که له گه لقا بوون یان هه ره نه بیست ناسیارت بوون یان خزمت بوون مالئا و اییان لی کردی؟! نه ی چیان لی هات؟! ده که واته
به ناگا وهره و چونکه هیچ که سیک نیه له دونیادا هه له نه کات، بهراستی هه موو که سیک شایه نی هه له یه، به لام باشتین که س
نه وانه که دان به هه له کانیاندا دهنین و پاشگه زده بنه وه لی و بو هه تاهه تایی پرو ده که نه وه ناینی پیروزی

ئیسلام، و به شزانه ته و به کاتیکی دیاری کراوی هه یه نه ویش تاکاتی سه ره مه رگه. که واته ئیستا هه مووان له چاوه پروانی
مردندا ژیان به سهر دهبین، خوای گوره ش ده فرمویت: ﴿ وَأَنْبِئُوا إِلَى رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ

(54) ﴿الزمر﴾ واته: بگه رینه وه بولای خواو مل که چ بن بو فهرمانه کانی، پیش نه وهی تووشی سزای خوایی بن، پاشان

که سیک نه توانیت سهرتان بخت و بهر گریتان لی بکات. که واته ته و به و گه رانه وه بو باوه شی ئیسلام باشتین هوکاره
بو نه وهی مروقه دلنیا بیست له کوتایی ته مه نی، پیغه مبهری خوا ﷺ ده فرمویت: ﴿ جَعَلَ بِالْمَغْرِبِ أَبَا عَرَضَةَ مَسِيرَةَ سَبْعِينَ عَامًا
لِلنُّبُوَّةِ لَأُبَلِّغَنَّ مَا لَمْ تَطْلُعِ الشَّمْسُ مِنْ قَبْلِهِ وَذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ﴾ صحیح الجامع الصغیر 4171 واته: خوای گوره دهرگای
ته و به ی کردو ته وه بو به نده که ی تا کو ته و به بکات له پروژئا و او ه که پانیه که ی

70 ساله ری یه، نه و دهرگایه دانا خریت

و بهر دوه و ام کراویه تائه و کاته ی پروژله پروژئا و او ه هه لنه یات. نه و ه ش و ته ی به پرزی خوای گوره یه. هه وره ها باشتین
سه رمایه و ده سته که و تیک که مروقه هه بیست بو دوا و پروژ بریتیه له په شیمان بوونه وه، پیش نه وهی کوچبکات بو نه وهی، و ه که سی
تیگه یشتو و ژیره و که سه یه که نامه ی کرده و کانی دهرانینیته وه به کرده و ی چاک و جوان، چونکه پروژیک دادیت که نامه ی

کرده و هکان ناشکرا ده کریت ، که سی عاقل و ژیر نه و که سه یه که برده و امه له سه رزه نشت کردنی نه فسی ، و ه کرده و ه ش نه نجام ددهات بو دوا ی مردنی ، و ه که سی بی عه قل و که م فامیش نه و که سه یه که شوین هه و او ناره زو و ه کانی که و تو و ه و هیچ کرده و یه که نه نجام نادات و به ته مای خوی گه وره شه بزگاری بکات . هه روه ها پیشه و ا عومهری کوری

خه طاب (خوایی رازی بیت) ده فهرمویت : ﴿ حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا وَزَيِّنُوا لِلْعَرْضِ الْأَكْبَرِ الدُّنْيَا ﴾ تاریخ عمر / ابن الجوزی ص 201 واته : له نه فسی خو تان بپرسنه و ه لیره له دونیا پیش نه و هی لی تان بپرسی ته و ه له و هی له قیامت ، و ه کرده و ه کانتان بکیشن و ه له ی سه نگینن پیش نه و هی له و هی بو تان بکیشریت و بو تان هه لبسه نگینریت ، هه روه ها مه میونی کوری مه ه ران (ره زای خوی لی بیت) : ده فهرمویت : ﴿ لَا يَكُونُ الْعَبْدُ تَقِيًّا حَتَّى يُحَاسِبَ نَفْسَهُ كَمَا يُحَاسِبُ شَرِيكَهُ مِنْ أَيْنَ مَطْعَمُهُ وَمَلْبَسُهُ ۝ بهنده ی خوی گه وره به له خواترس نادریت له قه له م تا کوله نه فسی خوی نه پرسیت ه و ه ، هه روه که چون له شه ریکه که ی ده پرسیت ه و ه که نه م خواردن و جل و بهرگه چون و له کو یوه په یدابوو . که واته : خوی گه وره بانگی بهنده تاوان باره کانی ده کات و داوایان لی ده کات زو و ته و یه بکن :

پیغه مبهری خواتر له فهرمووده یه کی قودسیدا ده فهرمویت : خوی گه وره ده فهرمویت : ﴿ نَهَى نَهْوَهُ نَادِمٌ تَاكُو تَوْ هَاوَارْمٌ بَوْبَكَيْتٍ وَ دَاوَامٌ لِيْ بَكَيْتٍ ، نَهْوَهُ مَنِيشَ لَهْوَهُ كَهْرِدُوْتَه لِيْتْ دَهْبُوْرْمٌ وَ هَبَاكِيْشْمٌ پِيْ نِيْهَ ، وَ هَنْهَى نَهْوَهُ نَادِمٌ نَهْ كَهْرٌ تَاوَانَهْ كَانَتْ هِيْنْدَه زُوْرِيْتْ كَهْ بَغَاْتَه نَاوْ هَهْوَرَهْ كَانِيْ نَاسْمَانٌ وَ ، بَهْ لَامْ دَانْ بِنِيْیْ بَهْ تَاوَانَهْ كَانَتْ وَ زُوْوْتَهْ وَ بَهْ كَيْتٍ وَ بَهْ كَهْرِيْتَهْ وَ هَهْ تَهْوَاوِيْ وَ هَدَاوَايْ لِيْخُوْشْبُوْنَمٌ لِيْ بَكَيْتٍ نَهْوَهُ لِيْتْ دَهْبُوْرْمٌ ، نَهَى نَهْوَهُ نَادِمٌ نَهْ كَهْرٌ پَرِبَهْ پِرِيْ زَهْوِيْ تَاوَانٌ نَهْ نَجَامٌ بَدَهَيْتٍ ، بَهْ لَامْ زُوْوْ بَهْ كَهْرِيْتَهْ وَ هَهْ پَهْ شِيْمَانِيْ دَهْرِبَرِيْتْ زُوْوْ ، نَهْوَهُ مِنْ لِيْتْ خُوْشْ دَهْبِمٌ ، بَهْ مَهْرَجِيْكَ هِيْجْ شَهْرِيْكَ وَ هَاوَهْ لِيْكَتْ بُوْپِرِيَارَهْ دَايِيْتَمُ ۝ . صَحِيْحُ الْجَامِعِ الصَّغِيْرِ 4337

نهی خوشک و برا نامو و غه ریه کان ﴿ مؤزده ی به هه شت ﴾ ی خواتان لی بیت

نهی نه و که سه ی له سه ر دینی خوی گه وره برده و امن و له مپه رو ریگره کانی پوزگاری سه رده می نه فامی و شوین که و تنه ناره زو و ه کان ناتان خه له تیخی ، نه ی نه و که سانه ی خوشبه ختی و نازو به خششی کو تانه هاتووی دوا پوز ناگورنه و به ژیانیکی کاتی و پر له نازارو کی شه ، نه ی نه وانه ی سه رفرازی و به خته و ه ریتان پیش هه موو لایه نه مادی و شته دونیا ییبه کان خستوه ، مؤزده بو هه مووان نارام بگرن له سه ر هه موو نه و به لا و ناهه مواریانه ی که دینه ریگا دلنیابن دوا پوز هه ربو ئیسلامه و هه رموسولمانان شایه نی با شتر به ریوه بردنی یاساو ده ستوره بی هه له و بی که م و کوریرکن که نه ویش ((قورنانی پیروژه)) بو یه بزائن خوی گه وره و میهره بان ده فهرمویت : ﴿ يَا عِبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا اَنْتُمْ تَحْزَنُونَ (68) الَّذِينَ اٰمَنُوا بِآيَاتِنَا وَ كَانُوا مُسْلِمِيْنَ (69) اَدْخُلُوا الْجَنَّةَ اَنْتُمْ وَاَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ (70) يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَاَكْوَابٍ وَفِيْهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْاَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْاَعْيُنُ وَاَنْتُمْ فِيْهَا خَالِدُونَ (71) وَ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِيْ اُوْرْتُمْوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (72) لَكُمْ فِيْهَا فَاكِهَةٌ كَثِيْرَةٌ مِنْهَا تَاْكُلُوْنَ (73) ﴾ الزخرف واته نه ی بهنده کانه نه مرو ئیترخه م وترس و بی میکتان نابیت و دل گرانیش نابن ، جائیوه نه وانه بوون که موسولمان بوون و پرواتان هی نابوو به نیشانه و به لگه کانی خوی گه وره ، ده ی فهرموو پرو نه به هه شته و ه و خو تان و هاوسه ره کانتان خو تان و نه وانه تان که ها و با و ه پوون و خواناس بوون ، جا بخون و بخونه و ه له سه ر سینی و سفره ی رازا و هی ناو به هه شت و کوپی نالتوونی و نه و هی خو تان ناره زووی ده کن و دل تان داوای ده کات و نه و هی که چاو ناره زووی بینینی ده کات و ه بو هه تا هه تایش تیایدا بمیننه و ه پیرو زتانبیت ، نا نه و به هه شته ی که نیستا نیوه بوونه ته خاوه نی و ه بو و ه ته میراتی شایسته نیوه ، نه ویش به هو ی نه و کارو کرده و چا کانه ی که خو تان له سه ری ماندوو

دهکرد و بهره‌وام بوون له‌سه‌ری، ده‌بخون لهو میوه‌هاته هه‌جوران‌هی که بوتان ناماده‌یهو بهره‌وامه بوتان به‌بی کهم بوونه‌وهو ته‌واو بوون.

به‌راستی ته‌نا خوی گه‌وره ده‌توانیت نا بهو شیوه‌یه وه‌سفی رازوه‌یی به‌ه‌شت و خواردن و خواردنه‌وه به‌تام و خوشه‌کانی بکات، وه مروقیش تامه‌زروی نهو دیداره خوشه بکات، که‌واته زور پیویسته ناگادارین چونکه نهو نازو خوشیه هه‌روا به سانایی نایاته ده‌ست و مروقه لیبی به‌هرمه‌ند نابیت، نه‌وه بو نامو‌کانه نه‌وه بو غه‌ریبه‌کانه کام غه‌ریب و نامو؟ نه‌وانه‌ی که پیغه‌مبه‌ری خوا^و له‌وه‌سفیاندا ده‌فهرمویت: ﴿إِنَّ الْإِسْلَامَ بَدَأَ غَرِيبًا وَسِعَ وَدُ غَرِيبًا فَطُوبَىٰ لِلْغُرَبَاءِ﴾ صحیح ابن

ماجة 3986 واته: دینی نیسلام سه‌ره‌تا به نامویی ده‌ستی پی کرد، وه هر به‌نامویش ده‌گه‌ریته‌وه، جا موژده بو هه‌لگرانی نه‌م دینه له کاتی‌کدا که ناموشن. به‌لی به‌راستی جوانه سبحان الله موسولمانان سه‌ره‌تای دینداریان نامو بو‌وه‌وه‌ره‌به‌وه‌ش ده‌ستیان پی کرد، وه‌هه‌رواش هات تاکو پروژگاری نه‌مرومان که به‌چاوی سه‌ر ده‌یبینن و به‌گویمان ده‌یبینستین، لی‌ره‌وه‌ی جیا‌وایان زوره چونکه نه‌وان شوین ناره‌زوو که‌وتوون و موسولمانیش خوی لی ده‌پاریزیت، نه‌وان فرمان به‌خرابه‌ده‌کن و موسولمان به‌چاکه، نه‌وان حه‌رام ده‌خون و ده‌خونه‌وه‌وه‌موسولمان پیچه‌وانه‌یان ده‌کات، نه‌وان گوی بیستی موسیقاو گورانی چاوشه بی نرخه‌کان ده‌بن و موسولمان گوی بیستی قورئان و سوننه‌ت و وانه شه‌ریه‌کان ده‌بیت، نه‌وان راده‌بوینن و مال و سه‌روه‌تی دونیا‌وری‌با‌ودزی پیشه‌یانه موسولمانیش نامو و دور له‌مانه ژیان ده‌به‌نه‌سه‌ر، جا نیستا گرنه‌گه‌وه‌ی ده‌پروژگرنه‌گه‌وه‌ی پروژی جیا‌که‌ره‌وه‌ی راستی و ناراستیه، نامو‌کان به‌ره‌وه‌ به‌ه‌شت و ناره‌زوو په‌رستانیش به‌ره‌وه‌ی ده‌پروژخ. هه‌روه‌ها پیغه‌مبه‌ری خوا^و ده‌فهرمویت: ﴿فَإِنَّ مِنْ رَّأَيْكُمْ أَيَّامًا الصَّبْرُ فِيهِنَّ مِثْلُ الْقَبْضِ عَلَى الْجَمْرِ لِلْعَامِلِ فِيهِنَّ مِثْلُ أَجْرِ خَمْسِينَ رَجُلًا يَعْمَلُونَ مِثْلَ عَمَلِكُمْ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَجْرُ خَمْسِينَ مِثْلًا أَوْ مِنْهُمْ قَالَ بَلْ أَجْرُ خَمْسِينَ مِنْكُمْ﴾ رواه ابن ماجه وصححه الشيخ الالباني في صحیح الترغیب والترهیب 3172

واته: له‌پاش نیوه پروژگاریک دادیت به‌سه‌ر نه‌وه‌که‌مدا که نارام گرتن لهو پروژده‌دا وه‌کو نه‌وه‌که‌سه‌وايه که پشکو‌یه‌کی سووره‌وه‌ بوو بگریت به‌ناو ده‌ستی، وه‌نه‌وه‌که‌سه‌ی لهو پروژگاره‌دا کرداری چاکه نه‌نجام بدات خیرو پاداشتی په‌نجا که‌سی هه‌یه، نه‌گه‌ر وه‌که نه‌وه‌کاره‌ی نه‌وه‌بکات واته نارامی له‌سه‌ر بگریت، وتیان نه‌ی پیغه‌مبه‌ری خوا^و خیری په‌نجا که‌س له نیمه‌یان له‌خویان، فه‌رمووی به‌لکو خیری په‌نجا که‌س له‌نیوه‌ی هاوه‌لان.

نایا تاکو نیستا به‌م شیوه‌یه له‌نه‌فسی خوت پرسیه‌ته‌وه؟

- له نیمه‌پرسیارکردن له‌توی به‌پریزیش وه‌لام دانه‌وه‌ی دروست و به‌جی. به‌(به‌لی)یان(نه‌خیر)به‌به‌لگه‌وه.
- 1- نایا له‌و ته‌مه‌نه‌زوره‌ی ژیانته که به‌سه‌رت بردووه‌بوته‌نهارا‌یکیش له‌نه‌فسی خوت پرسیه‌ته‌وه؟
  - 2- نایا له‌وبه‌رنامه‌یه‌ی که‌ه‌لت بژاردووه‌وکردوته سه‌رمه‌شقی خوت تانیستا قوریانیت له‌پینا‌ویدا‌واوه؟
  - 3- نایا له‌خواترسانه‌که‌ت وای لی کردووی که له‌نه‌ینی وناشکرادا وه‌که یه‌که‌خوا‌بیه‌رستی؟
  - 4- نایا پروژیک له‌پروژان له‌یه‌کیک له‌نه‌ندامه‌کانی لاشته پرسیه‌ته‌وه له‌کاتی نه‌نجام دانی تاوانیک پیی؟
  - 5- نایا هه‌ولت داوه له‌زانستی شه‌رعیدا پشت به‌سه‌رچاوه‌ی پاک و بیگه‌رد ببه‌ستی؟
  - 6- نایا خوت له‌پریزی کام له‌مانه ده‌بینیته‌وه(ده‌وله‌مه‌ندیکی دل تیر، هه‌ژاریکی قرچوک، نه‌خوشیکی نارام‌گر)؟
  - 7- نایا له‌خوت پرسیه‌ته‌وه که له‌پروژی دوا‌ییدا خه‌ساره‌تمه‌ندترین که‌س له‌کرده‌وه‌دا کییه؟
  - 8- نایا بانگه‌وازه‌که‌ت به‌گویره‌ی سوننه‌تی پیغه‌مبه‌ری خوا^ﷺ بووه؟
  - 9- نایا خوشه‌ویستی ورق لی‌بوونه‌وه‌ت(الولاء والبراء)ت ته‌نا له‌پینا‌وی خوا‌دا بووه؟
  - 10- نایا کاتیک شتیکت به‌خشیبیت هه‌ستت نه‌کردووه پیت خوشبیت باست بگریت؟
  - 11- نایا تاکو نیستا نایه‌تی 50 سوره‌ی الانفالت خویندو‌ته‌وه‌وتیی گه‌یشته‌وی باسی کی ده‌کات؟

12- نایا به ته وای خوټ ناماده کردوه که له ناو گوږدا پروبه پرووی هردوو مه لائیکه ی بهرین نه کیرو مونکر) بیته وه، یان

چیت ناماده کردوه بوټه وکاته ی لیت دپرسریته وه دبرباره ی باوه ربوون؟

13- نایا نه وپوژته هیناو ته بهرچاری خوټ که هاوار دکریت ﴿يَوْمَ يُدْعُونَ إِلَىٰ نَارِ جَهَنَّمَ دَعًا﴾ (13) (الطور)

14- نایا به وای هوکاره کانی بهرده وام بوون له سهر دیندا گه راوی تا کو ئیستا؟

15- نایا تو ی نه وکه سه ی که ناته و ی بجیته دوزه خوه؟

16- نایا بوټه نه ایه کجاریش بیت ژیا نامه ی (ئیبنول ته میمه وئیمام نه حمه د) ت خویندو ته وه؟

17- نایا زانیوته نیشانه کانی دوپروو چین؟ وه سزای دوپرووان چین له دواپوژدا؟

18- نایا له م فهرمووده یه ی پیغه مبهری خوا تی گه یشتووی که ده فرموی: ﴿اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ﴾ حدیث صحیح رواه البخاری 289/20

19- نایا زانیوت به خته وه ری مروقه کان له کوپوه سهرچاوه ی گرتووه و له کوپشه وه ته وای ده بیت؟

20- نایا به خویندنه وه ی نه م پهرتو وکه ی بهرده ستت بریارت دا ئیتر ته وبه دوانه خهیت و بهرده وام بیت له سهر دینی خوا

وه سارد بوونه وه و بی تاقهت بوون و ماندو و بوون پووت تی نه کات، تانه گه یته ناو گوږه تنگ و تاره که ت.

پیشه و شافیعی (په حمه تی خوی لیبت) ده فرمویت:

كُلُّ الْعُلُومِ سِوَى وَالْقُرْآنِ مَشْغَلَةٌ   اِلَّا الْحَدِيثَ وَالْاَلْفِقَةَ فِي الدِّينِ
أَلْعِلْمُ مَا كَانَ فِيهِ قَالَ حَدَّثَنَا   وَمَا سِوَى ذَاكَ وَسِوَأَسْ الشَّيَاطِينِ

واته / هه موو زانسته کان بو فیروبوون و فیروکردن خو خه ریک کردنه

ته نها فهرمووده وشاره زابوون له دین نه بیت مایه ی خو پزگار کردنه

زانست بریتیه له وه ی که بتوانی بلیت پیغه مبهری خوا ﷺ وای فهرموو

جگه له مانه ش نه وانی تر هه مووی وه سو هسه و ختوره ی شه ی تانه کانه

(که پیشه وای زیاتر مه به سستی علم الکلام و فله سه فه و مه نطقه که مروقه کان دوور ده خه نه وه له فیروبوون و به دوا د اچوونی

قورئان و سوننه ت، وه هه میسه فیری قیل و قال یان ده که ن).

له کوتایی نه م باسه دا.....

بو هه مو وکه سیکی خاوه ن ویزدان و به ناگا، له کوتایی نه م نامه یه دا، پیت ده لیم شه ی تان خوی له خوی قه ده غه کردوه

تا کو تو ی به نده ی خوا له سهر ریگای راست لابیات و گومراوسه رلیشیواوت بکات، وه هه مو وئاوات و نامانجی نه وه یه که

شوین که وتوانی زورین وله دواپوژیشدا له ناوه پراستی دوزه خوه گالته به شوین که وتوانی بکات، وه به تایبه تی له هه موو

سات و کاته کاندایه تایبه تی تر له کاتی سهر مه گدا، جاتوش هوشیارو به ناگابه نه که ی له دونا یادا خه می گه وره ت رازی

کردنی شه ی تان و شوین که وتوانی بیت، بهرده وام زمانت پاراو بکه به یادی خوی گه وره، چونکه به پراستی گه وره ترین و

په ناگاترین شوینه بوپاراستنی توله شه ی تان. وه بزانه هرگیز خوټ رامه هینه له سهر تا وانی بچووک، چونکه هه رده وه نه و

ده بیت به دار، کاتی که نه بوتالیب مامی پیغه مبهری خوا ﷺ گه یشته سهره مهرگ له وکاته دا نه بوجه هل و عبدالله ی کوپی

ئوبه ی له لای بوون، پیغه مبهری خوا ﷺ هات بولای فهرمووی: نه ی مامه بلی ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ نه مه وته یه که نه گه ر بیلی

شاهیدیت بو دده م له لای خوی گه وره له پوژدی دوایدا، جا یه کسه ر دوزمنانی خوا نه بوجه هل و عبدالله پروده که نه نه بو

تالیب و پیی ده لیم: نه وه چی ده که یته نه ی نه بو تالیب؟ نایا پشت له دینی باب و باپیرانت هه لده که یته؟ جا پیغه مبهری

خواش (بهرده وام لیی دووباره ده کرده وه تا نه و شه پیروزه بلی و سهر فرازی دواپوژیت، به لام هاوپرکانی از یان لی

نهینا و بهر دہوام پییان دہوت ئہی ئہبو تالیب نہ کہی! ئیتر ئہو ہبوو ئہبو تالیبیش ووتی: من لہ سہر دینی باب و با پیرانم دہمرم، و ہر ازی نہ بوو بلی: ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ صحیح البخاری 1360 و صحیح مسلم 34

کہواتہ ئہی ئہو کہ سہی دہتہوی کو تایی تہ مہنت بہ بہر دہوام بوون لہ سہر دینی خوابیت، بزانه ہاوری و دوستہ کانت کیین و لہ سہر کام بہر نامہ و یاسا دہرؤن، چونکہ کیئت خویش بویت یان ہاوری کی بیت لہ دونیادا لہ دوا پوژیشدا لہ گہل ئہو کہ سہدا کو دہ کریبیتہ و ہر اپیچی دوا مہ نزلئی خوٹ دہ کریبیت، لہ کو تایددا داوا کارم لہ خوی گہورہ کارہ کانتان لی و ہر بگریت و بہ گویرہی قورنان و سوننہتی خویشہ ویستہ کہی ﷺ بروین بہر پوہ وہ داوا یہ کی برایانہش بو ہموو خوشک و برایہ کی بہر یز ہر کات لہ دوی خویند نہ وہی ئہم بابہ تہ ہہ ستان بہ ہہ لہ و کرچ و کالی پینووس کرد تیایدا ناگادارم بکہ نہ وہو خوشتان راست کہرہ وہی ہہ لہ کہ بن، چونکہ بیگومان ہیچ مروقیک نیہ ہہ لہ و لہ بیرچوونی نہ بیت، تہنا خوی گہورہ و میہرہ بان بہ سہر ہموو شتی کدا بہ دہ سہ لآتہ و ہر خوشی شایانی بی ہہ لہ و بی کہم و کوریہ.

﴿اللَّهُمَّ يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ﴾

سہر چا وہ کان

- 1- قورنانی پیروژ.
- 2- تفسیر القرآن العظیم / آبی فداء اسماعیل ابن کثیر.
- 3- مختصر تفسیر الطبری / آبی یحیی محمد بن صمداح التجیبی
- 4- صحیح البخاری / شرح غریب صحیح البخاری لابن الحجر العسقلانی
- 5- صحیح الجامع الصغیر / الشیخ المجدد محمد ناصر الدین الالبانی
- 6- صحیح مسلم / شرح صحیح مسلم یحیی بن شرف النووی
- 7- صحیح الترغیب والترہیب / الشیخ المجدد محمد ناصر الدین الالبانی
- 8- احکام لجنائز و بدعہا / الشیخ المجدد محمد ناصر الدین الالبانی
- 9- صحیح وصایا الرسول / سعد یوسف أبو عزیز
- 10- الاستقامة / للشیخ أحمد بن عبد الحلیم ابن تیمیہ
- 11- احویاء علوم الدین / الامام الغزالی
- 12- جامع العلوم الحکم / ابن رجب الحنبلی
- 13- الزهد / الامام احمد بن حنبل
- 14- الاخلاق الاسلامیة / سعد یوسف ابو عزیز
- 15- حسن الخاتمة / یوسف الحاج احمد
- 16- کتاب التعریفات / علی بن محمد الجرجانی
- 17- معلومات مہمہ من الدین لایعلمہا کثیر من المسلمین / محمد بن جمیل زینو
- 18- الثبات علی الاسلام / سالم بن عید المہللی
- 19- الثبات فی الدین و اثرہ فی حیاة الامة / محمد بن احمد سید احمد
- 20- مردن و ژیاننی ناو گوڑ / م. محمد مہلا فائق
- 21- ہوکارہ کاننی دامہ زراوی / سہعدی علی حہ سہن

22- 40 فہرمودہی پیغہمبہر (لہبارہی بانگہوازوبانگخوازانہوہ) ٹاکوَجہلیل کریم

23- گہشتی تامہزرویٰان / م. عبدالمجید عبدالحمید

24- گوٹاری پیگی پاست/ ژمارہکانی (1،3،9،11)

---

www.regayislam.com

www.regayislam.org

www.iman1.com

www.ba8.org
